

SERHAT ŞEFTALİ

Ayrıntılardaki Mutluluk

AYRINTILARDAKİ
MUTLULUK
SERHAT ŞEFTALİ

Ayrıntılardaki
Mutluluk

SERHAT ŞEFTALİ

AYRINTILARDAKİ MUTLULUK

Copyright © Gül Yurdu Yayınları, 2006

Bu kitaptaki metin ve resimlerin, tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör
Ali BUDAK

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Necmi TOPAL

ISBN
975-9105-15-2

Yayın Numarası
16

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası / İZMİR Tel: (0232) 252 20 96
Kasım 2006

Genel Dağıtım
Gökkuşak Pazarlama ve Dağıtım
Alayköşkü Cad. No: 12 Çağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 519 39 33 Faks: (0212) 519 39 01

Gül Yurdu Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.gulyurduyayinlari.com

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	11
------------	----

BİRİNCİ BÖLÜM

EVDEN, SOKAKTAN, HAYATIMIZA YANSIYANLAR

Kaçak kat.....	15
Kötü binalar, ruhsuz insanların bir yansımasıdır	19
Mekânlar sizin yaşantınızı da değiştiriyor mu?.....	21
Eşya mı, zahmet mi satın alıyorsunuz?	25
Töre denilen şey bir kutsal metin midir?	29
Hastanelerde yaşanan çaresizlik	31
Hayatı tehir etmeyin!	33
Ufak şeyler, büyük işler!	35
Bir insan kazanmak için işimizi iyi yapmamız gerek	37
Kinayeli laflar yıkıcı olur	39
Herkesi unutun, yalnız siz varsınız.....	41
Ne aldatan, ne aldanan olun	43
Eleştirmek yerine yapmayı dene!.....	47
Boşboğaz insan nasıl olunur?.....	51
Ben olmasaydım, senin halin haraptı!.....	53
Yemini ağzından eksik etmeyip sözünde durmayanlardan mısınız?	57
“Yaşasın! fidanım çiçek açmış”	59
Anlatıyor; ama yapamıyorum	61
Sigara içmeyenlerin de hakkını düşünün	63
Aşın denilen şey bir inanç değerleridir.....	65

Ayrıntılardaki Mutluluk

Hayat enerjimizi yeniden kazanmalıyız	67
Yetişkin küçüklerin dünyasında yaşıyoruz	69
Gerçekten baba mıyız?.....	71
Kara gözlükler, kararan bir kalp	73
Krizler.....	75
Çocuklarla birlikte biz de öğrenmeliyiz.....	77
Sanki yokmuş gibi yapmak!.....	79
Sınırları nasıl koymalı?.....	81
Bir insanı tanımak için şoförlüğüne bakılmalı	85
Dost, sanki insanın ikinci kendisidir.....	89
Saf olmak; ama temiz ve hâlis manasında.....	93
Kendimi kontrol edemiyorum, “frenlerim tutmuyor”	95
Engelleyemiyorsan, pişmiş aşı su kat!.....	97
Bir özürlü hayata nasıl bakmalı?	99
Ölüm yan odada.....	105

İKİNCİ BÖLÜM

İNANÇ ANLAMINDA FARKINA VARAMADIKLARIMIZ

Virüs programınızı güncellediniz mi?.....	109
Bilmemek ayıp değil, öğrenmemek ayıp.....	111
Mihriban bahane	113
Elif-ba neden önemli?	117
Hepsi yapılamadı diye tek olandan da vazgeçilmez	119
Kur’ân öğrenmek	121
Biz okumazsak kim okuyacak?	123
Kur’ân, dua, kitap bizleri bekliyor.....	125
Selametin ve huzurun temsilcisi olmalıyız.....	127
Öğlen namazında buluşalım.....	129
Hayallerinize sınır koymayın	131
Bir sabah namazının ardından ne kalır?	133
Kabe bir varış, mekke bir istikamet, medine ise sevgiliye kavuşma anıdır	135
Haccı her an yaşamalı değil miyiz?	139
Kurban kesmeli miyim?.....	141
Kurban bir vesile olsun.....	143
Kurban, uzakları yakın eder.....	147
Ramazan ayı size ne ifade ediyor?.....	149

İçindekiler

Hac bize nasıl olunması gerektiğinin bir numunesini sunar	153
İki böcek ve görülen beytullah	155
Mirac denilince ne aklınıza geliyor?.....	157
Müslüman deyince akla nefret gelmemeli	159
Sırat-ı müstakim	163
Yaşama amacınızı ömrünüzün son birkaç senesine sıkıştırmayın	167
İçinize sinmeyen nedir?.....	171
Ayaklarımızı kaydırma Allah'ım!.....	173
Şükür ve teşekkürden ne kadar uzağız.....	175
Sevgililer sevgilisi bugün bize geliyor dense ne yapardık?	177
Kim, nerede, ne zaman, nasıl söylemiş?.....	181
Herkesin kalem ve kağıdı elinde; kim doğru yazarsa o kazanıyor	183
Neden utanarak inanıyoruz?	185
Bir gün bu yolculuk bitecek!	189
Tekrardan korkmamalı	191

Dünyanın kalıcı olmadığı bir Cuma günü ebedi âleme göç ederek bir kez daha bana hatırlatan, sevgisine ve ilgisine doyamadığım muhterem annem Ayşe Şeftali'nin pâk ruhuna...

Şefkatli kollarını hep üzerinde hissettiğim, gönlündeki sevgiyi hayat boyu dağıtan sevgili babam muhterem Yahya Yaşar Şeftali'ye ithaf olunur.

GİRİŞ

Hayat geri dönülmeyen bir yol. Zaman sınırlı. Bize tanınan süreyi bilmiyoruz. İmtihanın ne zaman nerede biteceğini, “sınav bitti” sözünü nerede işiteceğimizi tahmin bile edemiyoruz. Zamanı geriye döndürme imkanımız da yok. Geride kalanlara sadece ve sadece ders almak için bakabiliyoruz.

Sınırlı olan şey; kısıdır, bitmeye mahkumdur. Nefesler, günler, aylar sınırlıysa; bitmeden bizden istenen mesafeyi koşabilmeliyiz. Müflis, bizim ikinci adımız olmamalı. Belki hayatı an be an değerlendirme adına cimri olmalı, saniyelerin kıymetini yüreğimizde hissetmeliyiz.

Hayatta hep büyük adımlar atmak için çırpınırsınız. Büyük lokma çiğner; ama küçük laflara dikkat etmeyiz. Adı üstünde onlar “büyük”türler. Lakin hayatımız, küçük gördüğümüz şeylerin üzerinde lezzetli ve zevkli hale gelir. Sözler, davranışlar, imalar, mimikler insanın yüreğinin güzelliğini yansıtır. Gönülde sevgi varsa, karşısındakini ısırarak gözlerle bakan bir yüz görmezsiniz. Ya da en ufak incitici bir laf.

Ayrıntılardaki mutluluk, hayatta çok da kale alınmayan davranışlarımıza dikkat çekmeye çalışıyor. Onların ufak olmadığı-

nı, aslında hayatımızın neredeyse tamamını kaplayan büyük bir bölümü oluşturduğunu anlatıyor. “doğru”yla “yanlış” aynı yerde olamayacağını anlatıyor. Yalanın olduğu yerde, doğru insandan bahsedilemeyeceğini, güzel ahlakın en büyük hazine olduğunu ifade etmeye gayret ediyor.

Ayrıntılardaki mutluluk’un ilk bölümünde evden, sokaktan hayatımıza yansıyanlar var. İkinci bölümde ise inanç anlamında farkına varmadığımız konulara dikkat çekiliyor. İslam’ın güzellikleri anlatılırken, herkesin belli bir seviyede olduğu zannediliyor. Kimse de bilmediklerini sorma cesaretini göstermiyor. Öğrendiklerini unutanlar da tekrar etmenin utangaçlığıyla boğuşuyor. Halbuki, dinimizin temel inanç esasları, ibadet ve Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)’in bizlere söylediği güzel ahlakı sormak ve öğrenmek ayıp olmamalı. Zihinleri meşgul eden tereddütleri dillendirerek onlara bir cevap aramanın telaşını yaşıyor metinler. Hayattan kesitler, her biri farklı bir olayı aktarıyor. Her iki bölüm birleştiğinde her insanın hayatının aslında çok büyük bir hikaye olduğu gerçeğiyle karşı karşıya kalıyoruz.

Hayata dair bu denemeler, öncelikle kendi hayatımın bir arayışıdır. Allah (celle celâluhû) yâr ve yardımcımız olsun.

Serhat ŞEFTALİ

BİRİNCİ BÖLÜM

*EVDEN, SOKAKTAN
HAYATIMIZA YANSIYANLAR*

KAÇAK KAT

Modern hayata kul hakkı cephesinden bakıldığında, bu konuda pek çok suistimalin yapıldığı görülür. Modern hayatın beraberinde getirdiği yapılaşma, kul hakkının en az gözetildiği alanlardan biridir. Binalar, caddeler birbirinin hakkına girmiş gibidir.

“Evim projede 4 katlı görünüyor. Ama, ben müteahhide: “Bir kat daha çıkalım.” dediğimde; o: “Bu olmaz!” dememişti. Daha sonra ben, evimin üstüne 2 kat daha çıktım. Böylece, evim 6 kat oldu. Ben, evin 6. katında oturuyorum. Eşim ve çocuklarım, evin olası depremde yıkılabileceğinden korkuyorlar. Şimdi, kaçak kat çıkmakla yanlış mı yaptım, diye düşünüyorum.

8 yıl önce, belediyeye 50 YTL para verdim. Yaptığım kaçak kata böylece yasal izin aldım. 8 yıl önce deprem gibi bir şey yoktu. “Ne olur izin verilse?” diye düşünüyordum. Şimdi ise, evin temeli, kaçak katı da kaldırır mı diye endişeliyim.

Binlerce ev sahibinden ikisi: Salih Bey ve Ahmet Bey.

Salih Bey, İstanbul'a 20 yıl önce gelmişti. İşçi olarak çalıştığı dükkânlardan birinin sahibi olacağını hiç düşünmemişti. Bununla birlikte, Mevla kapı açmış; o da çok çalışmıştı. Taksitle bir arsa almış ve bir gün ev yapma ümidiyle borçlanmıştı.

Salih Bey, bugün bir tekstil atölyesinin sahibidir. Krizlerden yıkılmadan çıktuktan sonra, yanında 35 kişiye iş imkânı sağlamıştı. 15 yıl önce, iki katı dükkân olan 4 katlı apartmanı için bir müteahhit ile anlaşmıştı. Salih Bey, "Ben inşaat işinden anlamam." diyor ve müteahhitin her isteğini yaptıklarını söylüyordu.

17 Ağustos depremini yaşadıkdan sonra, evlerinin sağlamlığı bir kez daha önem kazanınca Salih Bey'in içine bir kurt düşmüştü. Evini yapan adamla birkaç defa görüşmüş: "Evin bir eksiği var mı?" diye sormuştu. Onu asıl düşündüren şey ise, kaçak çıktığı 2 kattı. Evini yapan müteahhitle yaptığı konuşma da bu kaçak katlar üzerineydi:

- Biz bu evin temelini 4 katlı bir evin temeli gibi attık, değil mi?

- Evet, çünkü evin plan ve projeleri 4 kat üzerineydi.

- Biz buraya 4 kat değil; 6 kat yaptık.

- Bunu, mal sahibi olarak, siz istediniz.

- Evet, 4 daire yapmak, onları satmak veya kiraya vermek benim isteğimdi. Fakat sen: "Bu mümkün değil." diyebilirdin. "Yasal iznimiz yok." denilebilirdi.

- Yasal izin yok. Hangisinin izni var ki, seninkinin olsun. Sonra, gelip kaçak katlarını yıktılar mı? Belediyeye biraz para verdin; kimse sana: "Neden kaçak kat yapıyorsun?" demedi.

- Peki, şimdi ne olacak?

- Deprem olmazsa, evlere hiçbir şey olmaz!

Pencereden, yan taraftaki binanın çatısı görünüyordu. Salih Bey, "Demek, biz tehlikeli bir katta oturuyoruz!" diye geçirdi içinden.

Ahmet Bey ise, evini güçlendirmeye karar verdiğinde 5. kattaki kiracısına "Çık!" demişti. Kiracı, birkaç ay sonra çıktığında daireyi kiraya vermemiş, yaptığı katı yıkması için üç adam tutmuştu. Evini bir yandan güçlendirirken, diğer yandan yeni yaptırdığı evinin projelere uyup uymadığını kontrol ediyordu.

KÖTÜ BİNALAR, RUHSUZ İNSANLARIN BİR YANSIMASIDIR

Ev sahibi kapıyı açtığında, içeriden loş bir ışık süzüldü. Odalar, pencerelerde perde olmamasına rağmen karanlıktı. Evin, sabahları yarım saat güneş gördüğünü öğrendiler. Mutfakta, iki kişinin sığabileceği kadar bir boşluk (balkon) vardı.

Dar merdivenlerden inerken korkuluklara tutunmak gerekiyordu. Dış kapının merdivenleri kaldırımları kapattığından, ancak yola inilebiliyordu. Park etmiş arabaların arasında bulunan bir kamyonet sokağı kapatmış; mal indiriyordu. Kamyoneti bekleyen iki otomobil sürücüsü kamyonet şoföründen: “Ağabey, 15 dakikalık işimiz var.” cevabını almıştı. Yani; “İster 15 dakika bekle, ister 250 metre uzunluğundaki yokuştan geri çık!” deniliyordu.

Apartmanın ikinci katından silkelenen halının tozlarından kaçmak için, biraz hızlı yürümek gerekmişti. Yan apartmanın zemin katının demir parmaklıklarını kendilerine kale yapan çocukların şutları, evin pencerelerini sallıyordu. Pencereyi aralayan kadını gören çocuklar umursamaz bir tavırla, kadının:

“Çocuğu yeni uyuttum; sizin yüzünüzden uyanacak!” sözlerini dinlediler.

Tam bu bağışmaların ortasında, tüp yüklü bir kamyone-tin frenleri boşalmış gibi gelişi onu korkuttu ve kaldırıma çıktı. Çocukları sıyırıp geöen kamyonet, yolu kapatan kamyonete çarpmamak için acı bir fren yaptı. Çöp gününden iki gün önce bırakılan çöp yığınlarına çarptı. Dağılan çöplerin kokusu sardı etrafı, bir de çöpe çarpan adamın sesi...

Uzun bir sokaktı bu. Akasya Sokağı'nın arkasındaki Lale Sokağı. Sokağın ismi iç açıcı olmakla birlikte sokağa tamamiy-le kaos ve karmaşa hâkimdi. Kiralık ev bulmak ümidiyle gel-diğı bu sokakta, kalabakların arasından insanlığı aradı durdu. İnsan olmak bir şerefti. İnsana, insan olduğu için değer veril-meliydi. Ama sokağın planından, yapılan apartmanlara; açılan dükkânlardan, mal bırakılan mekânlara kadar her yer, insanın yaşaması için elverişli şartları haiz değıldi.

Yollar, kaldırımlar, evler insanlığın yüz karasıydı. Ne be-lediye, ne bu sokağın planını çizenler, ne apartmanlara bu haliyle ruhsat verenler ne binalarını kara bir leke gibi yüksel-tenler, ne sıkıştırılmış evleri dizayn edenler insanlıktan nasibini almışlardı!

Kötü sokaklar, kötü binalar ruhsuz insanların bir yansı-masıdır. Düzen, intizam ve estetik insanın içindeki güzelliğı yansıtır dışarıya. Araba barikatlerini geöip, yola mal koyan es-nafı açıp evimize vardığımızda, odanızın penceresinden yan binanın dumanını soluklamayalım. Yaptığınız her işte hassas ve titiz olmalıyız. İyi plan, iyi, yerleşim, iyi evler, iyi sokaklar ve iyi insanlar... Aslan yattığı yerden belli olmaz mı? Biraz gayret yetmez mi sizce...

MEKÂNLAR, SİZİN YAŞANTINIZI DA DEĞİŞTİRİYOR MU?

Gittiğiniz yere, mekâna ve duruma göre kişiliğiniz farklılık arz ediyor mu?

Çantaları odalarına bıraktıklarında, yolun yorgunluğu üzerlerine çökmüştü. Bir toplantı için geldikleri bu yazlık beldede 20 gün kalacaklardı. Toplantıya farklı bölgelerden bayiler katılacak ve ilk 10 gün toplantıyla, son 10 gün ise tatille geçecekti. Yataklarında biraz dinlenmeyi düşünmüşler; fakat akşam vaktinin yaklaşmış olduğunu anlayınca birbirlerine: “Kalkıp ikindi namazını kılalım.” diye seslenmişlerdi.

Yavuz Bey, hararetli konuşması ve çok sık yaptığı esprilerle tanınıyordu. Simasında devamlı bir gülümseme vardı ve savunduğu değerleri anlatmaktan geri durmazdı. Ersin Bey ise, daha sessiz bir insandı. Arkadaşlıkları eskiye dayanıyordu.

Şartlar, insanların hayatında birer kilometre taşıdır. Bu şartları göstereceğiniz direnç ya tamamen kaybolacak ya da artarak devam edecektir. Zorluklarla karşılaştığınızda sizdeki iyi hasletler geçici olarak devre dışı kalıyor mu? “Bugün

olmasa da yarın yaparım.” diyen iç sesiniz sizi kontrol altına alıyor mu? Her şey normalleştiğinde siz de dinî yaşantınıza geri dönüyor, ahlâkî değerlerinizi muhafaza ediyor musunuz? Eğer bunlara “evet” diyorsanız Yavuz Bey’in yolundasınız demektir. Çünkü, o 20 günlük süre zarfında değişmiş; otelden farklı bir kişi olarak ayrılmıştı.

İlk gün, yeni tanıştığı insanlara toplumsal değerlerden bahsediyor, insan olmanın verdiği hazzı anlatıyordu. Ama toplantı saatleri, namaz kılmak için uygun değildi. Namaz kılabilmek için bir dizi zorluğu yenmesi gerekiyordu. İlk günler bunu başardı; ama sonunu getiremedi. Gece animatörlerin eğlencelerini izlerken, akşam namazının geçtiğinin farkına varamadı.

İkili ilişkilerinde, önceleri koruduğu mesafesini günbegün yitirdi. Bayanlarla muhabbet koyulaştı, onlara sevimli hikâyeler anlattıkça sohbetler yerini gülüşmelere bıraktı. İlk günler ciddi bir havada başlayan toplantılar 3-4 günün sonunda samimiyetin verdiği havayla ciddiyetini kaybetti...

İnsanların ortamlarda gösterdikleri tepkiler farklı olabilir. Aynı ortamı paylaştığı kişilere uyum sağlamakla birlikte, kendi özünden taviz vermeyen insanlar da vardır. Günlük hayatında dinî görev ve sorumluluklarını zorla yapan, kimi zaman aksatan insanlar, dinî hayatın yoğun bir şekilde yaşandığı ortamlarda, programlarda bu görevlerine daha sıkı sarılabilmektedirler. Nitekim Ersin Bey, namazlarını aksatabilen bir insandı. Oteldeki 20 günlük sürede ise, namazından en az taviz verenlerden biri oldu. Ersin Bey, ibadetlerini rahatça yerine getirebileceği bir ortamda idi. Kendisi de bunun farkındaydı. “İlk fırsatta yapmalıyım. Bir daha bu fırsatı bulamam.” prensibi onu dinç tuttu. Yorgun da olsa, sohbetten geri de kalsa, o ilk bulunduğu fırsatta görevlerini ifa etti.

İnançlarımız için, yer ve zaman önemli midir? Unutmayın ki; Siz lüks bir otelde de kalırken de, denize girerken de, sokakta yürürken de Müslüman'sınız. Eğer bulunduğunuz mekânlar sizin dinî hayatınıza, ibadetlerinizde gösterdiğiniz hassasiyete etki ediyorsa durun ve kendinize bir sorun; "Ben ne yapıyorum, bu davranış doğru mu?"

EŞYA MI, ZAHMET Mİ SATIN ALIYORSUNUZ?

- Sen al hele... Ben, size uygun bir şey yaparım.

- Yenge sen ne istiyorsan, hemen göndereyim.

Hanım, bir yandan beyine fısıltı halinde: "Fiyatı ne bunun?" diye sormaktadır.

- Celil Bey, şu çalışma masasının fiyatı neydi?

- Bu masanın rengini beğenmediyseniz, farklı renkleri var. Hemen getirtebilirim.

- Soru yine havada kalmış; çalışma masasının fiyatını öğrenememişlerdi.

Çalışma masası güzeldi, beğenmişlerdi, ağızlarından da bir kere 'tamam' sözü çıkmıştı. Odaya geçip koltuklara oturduklarında, Celil Bey bir eline listeyi bir eline de hesap makinasını aldı; hesapladı, biraz düşündü...

- Vallahi, biz bunu 380'e satıyoruz. Size bunu 360'a bırakırım; 3 taksit halinde ödersiniz, dedi.

Bu sözün ardından zaten çok kazanamadıklarını, işlerin kesat gittiğini anlattı.

Bu arada, Celil Bey evin adresini sormuş; satış tamamlanmış gibi muamelelere başlamıştı.

O gün, “Bir başka mobilyacıya girmeyelim, moralimiz bozulabilir.” deseler de dayanamayıp yollarının üstündeki iki mağazaya daha uğradılar. Aynı çalışma masasını 7 taksitle 350 YTL’ye 9 taksitle 360 YTL’ye bırakan mağazalarla karşılaştılar. 3 taksitle 325’e bırakan bile vardı.

O mobilyayı aldıkları gün, çift hiç sevinmedi. Çünkü; o gün hemen evin adresini alan Celil Beyin mobilyayı getirmesi için 7-8 defa telefon edilmesi, 3 kere dükkâna uğranılması ve 16 gün beklenmesi gerekti. Mobilya geldiğinde ise sorun bitmedi. Mağazada gördüklerinden farklı bir renk gelmişti ve mobilyanın kapakları arızalıydı. Bu sefer, çalışma masasının değiştirilmesi için büyük bir çaba harcandı. Birkaç kez, “Geliyoruz!” dendi; ama verilen saatlerde gelinmedi. Bir gece, saat 20.00’de evlerinde misafir ağırlarlarken, habersizce gelen mobilyacıların çalışma masasını almalarına şükretmeli mi; yoksa üzölmeli miydiler?

Eşyayı mı; yoksa zahmetini mi satın almışlardı? O günlerde, hanımın çok istediği bulaşık makinasını da almaya karar vermişlerdi. Girdikleri birkaç mağazanın en sonuncusunda, dükkân sahibi onlara teker teker makinaların özelliklerini anlattı. Kendisi de bir ürünü tavsiye etti. Bunun nedenlerini de açıklamayı unutmadı. Bir üründe karar kılıp onu satın aldılar. Satıcı, onlara fiyatta yardımcı olamayacağını; ama taksit sayısını artırabileceğini söyledi. Makinayı ancak yarın getirebileceklerini söylerken defterini açtı ve “Sizin için saat 17.00 uygun mu?” diye sordu.

Ertesi gün, tam zamanında geldiler. Satıcı, servise de haber vermiş; servis de makinanın gelişiyile birlikte makinayı çalışır vaziyete getirmişti. Bu çift, iki hadiseyi kıyasladıklarında büyük üzüntü yaşadı. Çünkü; onlar çalışma masası değil;

zahmet satın almışlardı. Bu zahmetin içindeki yalar sözler ise onları daha ziyade üzmüştü. Hâlbuki, doğru söz ne malın değerini düşürürdü ne de yalan sözle satılan bir maldan elde edilen kârın hayrı olurdu.

Ticarette yalan, sözde hile olmamalı. Mal; kusurları gizlenerek satılmamalı. Verilen söz tutulmalı; her iş, vaktinde yapılmalı. Yapılamayacak şeyler için “tamam” dememeli.

TÖRE DENİLEN ŞEY KUTSAL BİR METİN MİDİR?

Bir aile düşünün, töre onlar için kutsal bir metin olsun. Her şey “Çevremiz ne der?” sorusu üzerinde odaklansın. “Çevrem bana, ‘Kızı kirlenmiş.’ diyemez!” deyip kızını elleriyle öldüren aile reisleri bulunsun. Aile meclisinin aldığı karara (!) ses çıkmayıp yetiştirip büyüttüğü evladının ölüm fermanını imzalayan analar olsun. Ablasının kanına girmeye çekinmeyen, “Namusumuzu temizledim” diyerek yaptığına inanan kardeşler olsun. Namus denilince öldürmek gelsin akıllarına.

Öz kızına zehirli pideyi yedirip onun ölümünü seyreden, ipi yanına koyup onu odaya kilitleyen, köprüden atılan gencecik kızlar... Kötü yola düştü diye kurşuna dizilen evlatlar... Bir aile meclisinin töre adına işledikleri cinayetler...

Gelin; yüzyıllar öncesine gidelim. Bir aileye misafir olalım. Bugünkü törelerin o dönemde de bir tabu olduğunu göreceksiniz. Kız çocukları, Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve selle-m)’den önceki dönemde kötü yola düşeceği, geçim sıkıntısına neden olacağı gerekçeleriyle makbul karşılanmaz; horlanırdı.

3 yaşındaki kız çocuğunun elinden tutup onu çöle götüren ve diri diri gömen babalar vardı. Çocukların çığlıkları yürekleri burksa da onlar aldırılmaz; elleri kana bulansa da umursamazlardı. Minicik yavrunun sesi soluğu toprağın altında kaybolup giderken, baba, evine, namusunu koruduğuna inanarak dönerdi.

Yüzyıllar öncesinin babaları hâlâ aramızda yaşıyor. Günümüzde, bu babalar belki çocuklarını toprağa diri diri gömmüyorlar; ama tabancayla vuruyorlar. Daha medenî bir hareket, değil mi!

Allah Resulünün insan öldürmekle ilgili sözlerinden habersiz, Allah'ın (celle celâluhû) bile affettiği bir noktada gaddar olan bu insanların yüreklerindeki katılığın yumuşaması beklenebilir mi?

Tecavüze uğradı diye kızını namus temizleme gerekçesiyle öldüren babaların, buna göz yuman anaların gerçekten bir baba ve ana olduğu söylenemez. Çocuklar, anne-babaların kendi mülkleri değildir. Anne ve babalar, çocukların hayatları üzerinde bir tasarrufta bulunamaz. Hayatı almak, ancak onu verenin elindedir. Eğer töre bir şeyleri temizlemek adına kan akıtmayı istiyorsa, kabul edilemez. Bu töre değil; ancak vahşettir.

Duyarlı bir baba ve anne, kızlarının başına kötü bir iş geldiğinde onu öldürerek namus temizlemez. Baba, kızına kucak açar; anne şefkat gösterir; onu bu sıkıntıdan kurtarmak için çaba sarf eder. Oğullarını namus temizleme adına azmettirmez. O töre denilen şey de, kanların akıtıldığı cinayetler değil; sizin yaptığınız güzel davranışlar olur.

HASTANELERDE YAŞANAN ÇARESİZLİK

Öndeki kadının kucağında uyuyakalan çocuğun ağırlığı, giderek artıyordu. Kadıncağız, sıcaktan buram buram terlese de yapacak bir şey yoktu. Arkadaki kadın, biraz daha şanslıydı; çünkü çocuk ayakta durabiliyordu. Sırada, kaç kişinin olduğunu ise kimse bilmiyordu. Siz deyin 30, biz diyelim 40 kişi... Çünkü; yanlardan gelenler sırayı ihlâl ediyor bu yüzden de bağırışmalar, laf atmalar yaşanıyordu. Yarım saattir bekliyordu ve sıra bir metre bile ilerlememişti.

Hastanenin zemin katında yan yana sıkıştırılmış üç bölmeden ilaç almak için kuyruğa giren her insanın ya kucakında taşıdığı ya da elinden tuttuğu bir çocuk vardı. Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi'ne tedavi olmak için gelenlerin, hastanedeki yoğunluktan dolayı hastaneden daha hasta ayrıldığını söylesek abartmış olmayız, sanırım.

Hastanedeki bu insan manzaraları, aslında sosyal hayatımız hakkında ipucu vermekte. Hastane sırasındaki insanların ortak bir paydası varsa o da çaresizlikleri. Sıradakilerin çoğu bayan. Belli ki; eş işte ve çocuğu doktora götürme görevi onlara düşmüş. Kimisinin iki; kimisinin üç çocuğu var. Birakacak bir kimse

bulamamış; almış gelmiş. Oysaki; hastane dönüşünde sağlıklı çocukların da o ortamdan hastalık kapmış olmaları muhtemel.

Bu kadınların birçoğu resmî prosedürü bilmiyor. Çünkü hastalardan istenen belgeler o kadar karışık ki! Bir saat sırada bekledikten sonra, reçetesinde kayıt numarası olmadığı için ilaç alamayan insanların hayal kırıklıklarını müşahede etmek mümkün, tekrar iki kat çıkıp kayıt için uğraştıktan sonra, "Sıraya geç!" emrine maruz kalmaları ise içler acısı.

Bir beyefendi işinden izin almış, gelmiş; ama ona da: "Git, öğleden sonra gel!" diyorlar. İşe dönmesi, sonra yeniden gelmesi çok zor. Beklese nerede bekleyecek? Çocuklarla nerede oturacak? Sıradaki insanların çaresizliğine birkaç örnek bütün bunlar...

Artan öfke, insanları değişik davranışlara yitiriyor. Sorgusuz sualsiz öne yaklaşan bayanın mazereti de çaresizlikle ilgili: "Çocuğum durmuyor, ne olur ben önce alayım!" Laflar lafları izliyor ve kavgaya ramak kalıyor.

Sıcağı, terlemeyi, gürültüyü, öfkeyi kaldıramıyor 14 yaşındaki Fatma. Annesi onu sıraya bırakmış; diğer işlemlerle uğraşılıyor. Sinir krizi geçiriyor, kendini kaybediyor. Hastanede hasta olmanın bir diğer çaresizliğini yaşıyor. Tam bu sırada, reçetede yazılı ilacın bulunmadığını öğreniyor bir hasta daha. Ne yapacağını bilemiyor? Sıraya komşusunu, çocuğunu koyan hanımlar idrar ve kan tahlilleri için bir başka yere koşturuyor.

Hastanenin kapısından çıktığınızda, merdivenlere yığılmış insanların hâllerinden; yorgunluktan ve bıkkınlıktan takatlerinin kalmadığını anlıyorsunuz. Az önce polikliniklerde gördüğünüz insanların açık havadaki durumu bu. Tek tesellileri; muayene olup ilacı alabilmek. Hastanede insana verilen(!) değere bir kez daha şahit oluyorsunuz. Hastane, çaresiz insanların çaresizliklerine bir yenisini daha ekliyor.

HAYATI TEHIR ETMEYİN!

Arkasına dönüp baktı; hatırlamaya çalıştı... Hatırlamak istediği “iyi şeyler”di. Yaptığı iyilikler, ibadetler, dinî hayatı bir bir gözünün önünden geçti. “Hayat ne kadar kısaymış meğer!” diye hayıflandı. “Biraz daha zaman olmalı, olmalı!” diye geçirdi içinden.

“Haydi kalk!” sesi duyuldu. “Artık, vakit tamam.” O: “Biraz daha...” dedi.

O anda, hayatını hep tehir ettiğini anladı. Ağzından, kötü sözleri atamamıştı. Sigara dumanı ciğerlerini istila etse de o ‘benim dostum’ deyip sigara paketine daha sıkı sarılmıştı. “Bizimki yalan sayılmaz.” deyip ufak yalanlarına kılıf bulmuştu. Kendisine olan saygısını yitirmişti.

Çevresine karşı da saygısız bir üslûp kullanır olmuştu. Enaniyetini hiç aşamamıştı. Yardım eli şöyle dursun; menfaati yoksa selamı bile esirger olmuştu.

“Hayatımda güzel şeyler de yapacaktım. Kötü hareketlerimden, sözlerimden vazgeçecektim. Ben inanmıyor değilim ki! Allah’a ve Peygamberimize inanıyorum. Ama hatalarım var; onu da biliyorum. Gerçi, dinimin bana emrettiği şeyleri ihmal

ettim hep. Fakat namaza başlayacak; kendime çekidüzen verecektim.” diye geçirdi içinden. “Bu temenni, benim kurtuluşum olmalı.” dedi. “Öyle ya iyilik yapmaya niyetlenmişti sonuçta.

Kendini kurtaracak şeyler, bir temenni buketinden öteye gidememişti.

“Haydi kalk, seni bekliyoruz” sesi yinelendi. “Geç kaldık.” dedi sesin sahibi. O ise, biraz daha süre istemekle meşguldü.

Benden, kimler “İyi insandı.” diye bahseder acaba diye düşündü. Eşi, çocukları, anne ve babası gözünün önünden geçti. Ya dostları? “Beni seviyorlar mıdır?” sorusu takıldı aklına. Ya kapı komşuları, alışveriş yaptığı bakkal, sucu, peynirci... Taksitlerini ihmal ettiği mobilyacı... Hiç selam vermediği alt komşusu...

“Ama bu kadar da olmaz. Vakit tamam artık.” sözleri yan kılandı yine.

Sesleneni göremedi; ama bu Azrail olsa gerekti. Kendisini alıp götürecekti. Artık biraz daha süre istemenin bir faydası var mıydı ki? Keşkelere sığındı yine; hayıflandı.

“Kalk artık!” sözünün ardından sarsıldığini hissetti.

“Uyan! Yemek hazır, seni bekliyoruz. Sahura geç kalıyoruz.” Gözlerini açtığı anda, kendisini hâlâ rüyasının tesiri altında buldu. Eşi: “Biraz daha vakit istiyorsun; ama canım imsak vakti geldi.” dedi. Bir “ohh” çekti; “Daha vakit var hanım...” diye mırıldandı. Kalktı, ilk işi lavobaya gidip abdest almak oldu. Hanımı: “Haydi sofraya!” diye seslense de o, kılmadığı yatsı namazını kılmak için harekete geçti.

“Rüya görüyordun herhâlde?” dedi hanımı. Onun cevabı ise; “Evet, hayatın bir rüya kadar kısa olduğunu anladım hanım.” oldu.

Ramazan, onun için bir değişimin başlangıcı oldu.

Siz de hayatınızı değiştirecek bir rüya görmeyi beklemeyin.

UFAK ŞEYLER, BÜYÜK İŞLER!

Kırmızı ıŐıkta durduklarında, elini dostunun elinin üstüne koydu. “Belki, ufak bir ayrıntı diyeceksin; ama ufak bir ayrıntıyla pek çok hayatın kurtulduğunu da çok duymuŐsundur.” dedi.

“Emniyet kemeri”nden bahsediyordu.

“Sana basit ve ayrıntı gelen bir Şeyin, çevrendeki insanları etkileyebileceğini bilmelisin. Bir bakış, bir kaÇ çatıŐ, bir gülümseme bu ayrıntılardan birkaçı.

Dostu emniyet kemerini takarken, ufak bir çukurun, minik bir çakıl taŐının yapabileceği hasarları anlattı ona.

“Ufak Şeyleri asla ufak zannetme! Nasıl ki; her Şey minik hücrelerden ve zerrelerden oluŐuyor; bizim de hayatımız ufak Şeylerin birleŐmesinden meydana geliyor. İŞinin güzel ve mükemmel olmasını istiyorsan, işinin her aŐamasında ayrı bir dikkat göstermelisin. Mesela düşün: Yaptığın işin kaÇ farklı aŐaması var?”

Dostu bir market iŐletiyordu. Şöyle bir durdu; hesapladı kaÇ türlü iş yaptığını. Adam konuşmaya devam etti:

- Ben diyeyim 20, sen de 50. Marketin düzenli iŐlemesi için malın satıŐından, personele, müşteriye kadar birçok aŐamadan geçiliyor.

Bunların hepsi ahenkli ve düzenli olmalı ki işler iyi ve güzel gitsin. Ama birkaç sorun, birkaç ihmal... Beklediğin malın geç gelmesi, bayat olması, çeklerin bir gün geç ödenmesi, personelin marketi 15 dakika geç açması, personelden birinin müşteriye güler yüzlü davranmaması gibi ufak sorunlarla uğraşmak işlerini aksatacaktır. Ufak sorunlar göz ardı edildiğinde çoğalır ve bir gün karşına dev bir mesele halinde çıkar.

Bir duvar örüyorsan, tuğlaları düzgün bir sırada yerleştirmelisin. Hayat ve yaptığımız işler bir duvar ise; davranışlarımızda birer tuğladır. Duvar ören ustanın bıraktığı boşlukları, sıvacı kapatmaya çalışır. Doğru davranışları yerinde ve zamanında yapmaz isen onları kapatmak için sıvacı gibi çareye başvurmak ve ekstra çaba sarf etmek zorunda kalırsın. Bu aşamaların hakkını vermezsen iyi bir sonuca varamazsın. Ama bundan aşırı titiz davranma, pımpirikli olma anlamını çıkarma! Buna, işte hassasiyet göstermek demek daha doğru olacaktır.

BİR İNSAN KAZANMAK İÇİN İŞİMİZİ İYİ YAPMAMIZ GEREK

O güne kadar sekiz işyeri değiştirmişti. Değişik karakterde ve tıynetle patronlarla, ustalarla çalışmıştı. İşsiz kaldığı günlerde ise birkaç yere başvurmuş ve bu ufak atölyenin başvurusunu kabul etmesi üzerine işe başlamıştı.

Günü kumaşlar arasında geçiyor, makinaların çıkardığı gürültüler sessizliği bozuyordu. İlk geldiği günlerde, atölyedeki bir uygulamaya canı sıkılmıştı. İşyerinde sigara içilmesini istemiyorlardı. Arkadaşına “Sigara içemeyecek miyim?” diye sorduğunda, arkadaşı 2 saatte bir sigara molası olduğunu söylemişti.

Haftanın ilk günü işe geldiğinde, arkadaşlarının bir masanın üzerindeki parça kumaşları boşaltmaya çalıştıklarını gördü. Makinasını açmaya gittiğinde ona: “Bugün işe saat 9.30’da başlıyoruz.” dediler.

Saat 08.45 olduğunda, genç patronları geldi. Atölyedeki sekiz kişi börek ve poğaçalarla birlikte sıcak çaylarını yudumladılar. İşe başvurduğu günden bu yana, ilk defa görüşüyorlardı patronla. O’na sigara meselesini sormaya karar verdi. “Patron” dedi. Sözü bitiremeden patron araya girdi:

- Bana patron deme Tamer. Benim adım Şükrü. Şükrü Bey diyebilirsin.

Şükrü Bey, dükkanda neden sigara içilmemesi gerektiğini anlattı. İçerisinin zaten basık ve havasız kaldığını, kumaş kokularının insanları rahatsız ettiğini; bir de buna sigara dumanının eklenmemesi gerektiğini ifade etti. Ayrıca yangın çıkma ihtimalinin de olduğunu söyledi.

Hafta başında yaptıkları kahvaltılı toplantı onun çok hoşuna gitmişti. Böylelikle, atölyeleri hakkında daha geniş bilgi sahibi olabilmmişti. O günlerde, iki yeni kişi daha katıldı aralarına. Şükrü Bey onlara: "Neden burada çalışmayı ısrarla istiyorsunuz?" diye sorduğunda onlardan; "Güzel ve uyumlu bir ortamınız var." cevabını almıştı. İki gün sonra, bu iki kişi de işe başladığında atölyedeki kişi sayısı 10'u bulmuştu.

Şükrü Bey'in kendisini çağırdığını söylediklerinde, yüreği ağzına gelmişti. Çünkü, şimdiye kadar böyle çağrılmaların çoğunun sonunda işsiz kalmıştı. Koltuğa usulcacık oturduğunda, Şükrü Bey ona şunları söylemişti:

- Babam bana: "Sen aç kal; işçi aç kalmasın." derdi. Bu nedenle işçilerine maaş dağıttığı günlerde, babam çok mutlu olurdu. "Elhamdülillah, bu ay da borcumuzu ödedik." derdi. Bizim üzerimize düşen borçlardan biri de sizleri sigortalı yapmak. Sigorta işlemlerini yapmak için senden bazı belgeler isteyeceğiz. Atölyemizdeki arkadaşlara elimizden geldiğince geçinebilecekleri bir ücret vermek istiyoruz. Ama piyasanın ve işlerin ne kadar zor olduğunun da farkındasın değil mi? 13 kişilik bir işi 10 kişiyle yaparak, sizlere biraz daha fazla para vermeye çalışıyorum. Sizlerin de, bu yönde gayretlerinizi bekliyorum.

Tamer, o atölyede bir yıldır sigortalı olarak çalışıyor. Diğer işyerlerinde göstermediği özveriyi, gayreti gösterdiğini kendisi söylüyor. Tamer'i motive eden ise; Şükrü Beyin yardımları, desteği ve iyi muamelesi.

“KINAYELİ LAFLAR YIKICI OLUR”

Nasıl ifade edeceğini, nasıl söyleyeceğini bilemiyordu. Her görüşmelerinde, ortamdan mutsuz ayrılıyor; sonra da canı sıkın bir vaziyette yüzünü asıyordu. Önceleri, “Neden böyleyim?” diye kendi kendine hayıflanıyordu. Şimdi “Bana niye böyle davranıyor?” diye düşünüyordu. Arkadaşının sözlerinin ardında sanki keskin kılıçlar şakırdıyor ve o, her seferinde kalbinin değişik yerlerinden yaralarla ayrılıyordu.

İmalar, kinayeli laflar, şaka yollu sarf edilen kırıcı sözler... Ne annesinin titizliği, ne babasının umursamazlığı ne de kendisinin işi kalıyordu. Bununla beraber, her seferinde söylenen sözlerin ne mânâya geldiğini bildiği halde sesini çıkarmıyordu.

Ümmühan Öğretmen, aile dostları Zeynep Hanımın davetlerine çok istekli gitmiyordu artık. Çünkü Zeynep Hanımın alışkanlık haline gelmiş olan imaları onu huzursuz ediyordu. Zeynep Hanım'ın sözlerinde, üstü kapalı biçimde “Anlatmak istediği bir şeyler mi var?” diye düşünmeden edemiyordu.

Ümmühan Öğretmen, her seferinde bir mazeret buluyordu. Annesi ona neden gitmediğini sorsa da, o gitmeme sebebini

izah etmeye kendinde mecal bulamıyordu. Zeynep Hanım'a ne zamandır tasarladığı şu sözleri söylemek istiyordu:

"Senin imalı ve kinayeli sözlerin beni çok kırıyor. Bana söylemek istediğin bir şey varsa, bunu açık açık söyle. Rahatsız olduğun, yapılmasını istemediğin bir şey varsa bunu şaka yolu söyleme. Bazen mimiklerin, yüz ifaden bile bana kötü şeyler hissettiriyor.

Kendimi küçük görmeme, değersiz hissetmeme neden oluyor. Sen bana; 'Senin hakkında hiç güzel şeyler söylemiyor muyum? Seni hep kırıyor, hep zor durumda mı bırakıyorum?' diye soracaksın. Evet, benim için güzel şeyler söylemiyor değilsin. Ama o imaların, o kinayelerin, herkesin içinde benim kırılmama neden oluyor. Buna ne olur dikkat et."

Bu sözleri haftalar geçti; söyleyemedi. Bir gün eline kalemi, kağıdı alıp yazdı ve yazdığı metini, Zeynep Hanım'a gittiği bir gün onun eline tutuşturdu.

- Bana kırılmayacağını biliyorum, seni seviyorum. Yazdıklarımı okursan sevinirim.

Rahatlamıştı. Sıkıntısını anlatmıştı. Bir gün sonra, annesinin elinde bir zarf vardı.

- Kızım bunu Zeynep gönderdi.

Merakla açtı. Şunlar yazıyordu:

"Sevgili Ümmühan;

Yazdıklarından kendime büyük dersler çıkardım. Sözlerimin kırıcılığını şimdi daha iyi anlayabiliyorum. Bu konuda ne yapabilirim diye düşündüm. Bir anda değişmemin mümkün olmayacağını da biliyorum. Bunun için gayret edeceğim. Senden özür dilerim. Bundan sonra mecazlara, imalara sığınmayacağım, benim güzel dostum Zeynep..."

HERKESİ UNUTUN, YALNIZ SİZ VARSINIZ

- Yardım etmek, yapılan güzel işlerin bir ucundan da ben tutmak isterim. Kendime “Ne yapıyorsun?” diye sorduğumda, cevabım bir ‘hiç’ oluyor. İnsanlarla beraber olup hayırda ortak olmayı arzulasam da bana yol gösterecek, beni bu işlerin içine çekecek bir el bulamıyorum.

Tren istasyonlarının yan hatlarında, artık yolculukta kullanılmayan vagonlar görürsünüz. Onlar artık raylarda yol almak yerine, istasyonun bir köşesine çekilmiş; ev ve büro niyetine kullanılmaya başlanmıştır. Tekerlekleri paslanmış ve belkide bir daha yola çıkabilmesi için külfetli bir tamire ihtiyaç duyar hâle gelmişlerdir. İnsan da böyledir. İnsan; bir köşeye çekilmiş, bekleyen, atıl bir vagon gibi olmamalıdır. Çünkü durmak düşmenin bir öncesidir.

Emine Hanım, İstanbul’un büyük bir ilçesinde oturuyor. O da kendisine uzanacak eli bekleyenlerden. “Kimseyi tanımıyorum. Kime gidip ‘Haydi şu işi yapalım.’ diyebilirim ki?” gibi mazeretleri olanlardan. “Bana bir isim verir misiniz ya da gidebileceğim hayır işleriyle uğraşan bir dernek, vakıf var mı?” diye soruyor.

Sorulan kişinin o ilçe hakkında bildiği şeyler ise zaten sınırlı. Sonra, tüm Türkiye’de insanların elinden tutacak birilerini bulmak; ismen tavsiye etmek mümkün mü ki? Hâliyle, “Hayır, biz kimseyi tanımıyoruz.” cevabı alınacaktır.

Emine Hanım, “Ben sordum; ama kimseyi bulamadım.” diyerek kendini rahatlatıyor. Hâlbuki; bu, üstünkörü bir arama-dan başka bir şey değil. Gerçekten bulmak istiyorsan aradığın şeye ulaşırsın.

“Bana yardım edecek bir kimse var mı?” sorusunu sormak yerine “Kimse yoksa bile, ben varım!” demeyi öğrenin. Çünkü; Allah’ın (celle celâluhû) bize yüklediği görevler, kullukla ilgili yükümlülükler içerir.

Herkes, kendinden sorumludur. Bir başka insanın sizin adınıza düşünüp, sizin elinizden tutup, sizleri Allah (celle celâluhû)’a yaklaştırmasını beklemeyin. Bilâkis; siz koşun, arayın, isteyin... Beklentiler yerine, arayışlar içinde olun. O zaman kendinizi bir köşede unutulmuş, köhnemiş bir vagon gibi değil; içi kıpır kıpır, motoru devamlı çalışan bir lokomotif gibi hissedeceksiniz. İyi arayışlar...

“NE ALDATAN NE DE ALDANAN OLUN!”

Elindeki ilanlara baktı, hanımının ısrarı da sürünce “Tamam, gidelim.” dedi. 10-15 sayfalık reklam broşüründe, fiyatların yarıya indiği yazıyordu. Takım elbiseler 79, pantolonlar 20, mantolar 75 YTL idi. Yine çocuk kıyafetlerinden ayakkabıya kadar birçok üründe indirim olduğu ifade ediliyordu. Bayram öncesi, eşine bir elbise ve manto alacaklardı. Kızının ve oğlunun da ihtiyaçları vardı. Broşürde görülen fiyatlar ve ürünler hoş ve makul bir intiba uyandırıyor. Tek tatil günü olan pazarı beklediler. Gidecekleri, yer şehrin merkezinde değildi. Bu nedenle; belediye otobüsünü kullanmaları gerekiyordu.

Pazar günü hava yağmurlu olsa da, eşi ve çocuklarıyla alışveriş merkezinin yolunu tuttu. Büyük bir mağazaydı geldikleri yer. Her yer, ucuzluk ilanlarıyla doluydu. Gömlek 10 YTL, eşarp 15 YTL, etek 15 YTL yazıyordu ilanlarda.

Mağazanın ilk katını gezmeye başladıklarında, baba Ahmet Bey’in yüzünün gerildiği görüldü. Ne ellerindeki ilanda yazılan fiyatlar ne de mağazanın dışında asılı duran fiyatlar söz konusuydu. 2. kata, kadın reyonuna çıktıklarında da aynı şey-

le karşılaştılar. Ahmet Bey, dayanamadı; reyon görevlisi kızı broşürü gösterdi ve:

- Mağazanızda indirim olduğu ve ürünlerinizin bu fiyata satıldığı söyleniyor. Biz, bu ürünleri nerede bulabiliriz?

Kız biraz ilerdeki ürünlere doğru yürüdü ve "İndirimde olan mallar mı? Bunlar." dedi.

Ahmet Bey, gördükleriyle tatmin olmadı ve yine sordu:

- Broşürdeki mantoyu nerede bulabiliriz?

Reyon görevlisi, 3 metre arkada duran mantoları gösterdi.

Rabia Hanım, sadece 10-15 adet kalmış mantolara baktı. Fiyatları gerçekten 75 YTL idi. Ama kumaşlarının kalitesi ve görünüşleri broşürdekine benzemiyordu. Sonra, ona göre bir beden de kalmamıştı.

Diğer mantolara bakmak üzere az ileriye yöneldiler. Burada çeşit çoktu ve mallar da güzeldi. Ama Ahmet Beyle Rabia Hanımın fiyatlardan memnun olmadıkları anlaşılıyordu. 250 YTL, 225 YTL yazıyordu mantoların üzerinde. Sıradan bir ürün bile 175 YTL idi. Aynı duyguları çocuk ve ayakkabı reyonunda da yaşadılar. İndirim, sadece kalitesiz birkaç ürüneydi.

Ahmet Bey, mağaza görevlisine elindeki broşürü gösterip şöyle demişti:

- Beyefendi! Sizin ilanlarınıza bakıp bu ürünleri almaya geldik. Ama ne çeşit ne kalite bulabildik. Mağazanızın diğer ürünleri ise, bu rakamların neredeyse 3-4 katı. Bu yapılan, doğru bir şey değil.

O mağazadan sonra, 4 mağazaya daha girdiler. Mağaza dışında asılı pankartlardaki fiyatları ve ürünleri merakla aradılar. Ama, hep karşılarına ilk mağazadaki manzara çıktı.

Ahmet Bey'in tek izin gününde, evlerine yorgun dönmüşler; üstelik hiçbir şey de alamamışlardı. Çocuklar yol boyunca

ca mızımızlanmış, beğendikleri şeylerin neden alınmadığını sormuşlardı. Ahmet Bey'le Rabia Hanım'ı üzen şey ne bütün günlerini yollarda geçirmeleri, ne yorulmaları, ne çocuklarının şikâyetleriydi. Onları asıl üzen şey, aldatılmış olmalarıydı. "Ticarette aldatılmak, yalan söylemek böyle bir şey olsa gerek." diye düşündüler.

Siz siz olun; ne aldatan ne de aldanan olun...

“ELEŞTİRMEK YERİNE YAPMAYI DENE!”

- Ahmet Bey'in yaptıkları yanlış.
- Bu film; çocuklara, anne-babaya isyanı öğretiyor.
- Her gün her gün gidilmez ki!
- Alışveriş yapmasını bilmiyorsun.
- Ne kadar saygısız bir adam...
- Gençler kahvehaneden çıkmıyor, sigarayı da gizli içmiyorlar artık.

“Neden öyle, neden böyle?..” diye başlayan ve peşi peşi-ne sıralanan eleştiriler dinlenir. Eleştiriler hakarete varır; bazen vatan hainliği sınırına dayanır.

Hasan Dayı, kahvehanede çayını yudumlarırken eleştiri oklarını etrafına dağıtmaktadır.

Eleştiri, onun bir parçası haline gelmiştir artık. Her şeyin doğrusunu bilir ve yanlışları sıralar.

Recep Bey, 30'lu yaşlarda. Ona kalsa en iyi teknik direktör, en iyi işadamı, en iyi futbolcu, en iyi ekonomi bakanı, en iyi başbakan kendisi. “Bu adam, teknik direktör olamaz. Yanlış takım kuruyor.”, “Bu topa böyle mi vurulur?”, “Alış-veriş merkezine

yatırım mı yapılmış, bak iki senede batar görürsün.”, “Bu adamın ekonomiden falan anladığı yok!” vb. Recep Bey’in eleştirileri uzayıp gidiyor. Tıpkı Hasan Dayı’nın, Suat Bey’in, Levent Bey’in ve henüz 19 yaşındaki Adem’in eleştirileri gibi...

Recep Bey’in devamlı eleştirilerini dinlemek zorunda kalan bir dostu yine böyle bir eleştiri bombardımanı altındayken ona şu soruları sormuştu:

- Recep sen hiç futbol oynadın mı?

- Hayır!

- Ayağın topa değmemişken, topa vurulacağı dersini nasıl veriyorsun?

- Sen halı sahada da olsa bir takıma taktik verdin mi?

- Sen hiç ufak bir bakkal dükkanı da olsa ticaret yaptın mı?

- Sen hiç bir şirkette yönetici oldun mu?

Bu soruların hepsine “hayır” cevabı veren Recep Bey’in, yaptığı bir iş ve etkinlik yoktur aslında. Devlet dairesindeki mensesinden başka birşey de bilmemektedir. Arkadaşı ona son bir söz söyler ve noktayı koyar:

- Hiç yapmadığın, hiç bilgi sahibi olmadığın, yanından bile geçmediğin bir alanda ahkam kesmen ancak senin bilgisizliğini gösterir. Eleştirilerin laf kalabalığından başka bir şey olmayacağını bilmelisin.

Olumsuz bakış sahibi insanlar, her şeyi ama her şeyi eleştirmeyi bir vazife görür. Eleştirinin ötesinde kendisinin ortaya koyduğu olumlu bir iş, yol, yöntem yoktur. Olumlu bakış sahibi insan ise eleştirmek yerine yapmayı, yerine getirmeyi, inşa etmeyi tercih eder.

Tuttuğu takımdaki A. futbolcunun topa vurma tekniğini bilmediğini söyleyen Recep Bey’i zorla götürdükleri halı sa-

hada forvete koydular. Öğrencilere yapılan yardımların şeklini eleştiren Şuayip Bey'e, "Üç öğrenci var. Sana emanet ettik." dediler.

Ekonomi dersi veren Hasan Dayıya, "Gel bizim tekstil firmamıza idareci ol." dendi.

Doğru-dürüst okumadığı bir kitabın yazarını eleştiren Adem'e bir sayfalık yazı yazması istendi.

Recep Bey'in topa doğru dürüst vuramadığı, Şuayip Bey'in hiçbir öğrenciye kol-kanat olamadığı, Hasan Dayının ilk günden yanlış yaptığı, Adem'in iki satır yazı yazamadığı görüldü. Ve onların eleştiri oklarına hedef olan bu işlerin sahipleri: "Gelin söylemeyin, yapın, ondan sonra konuşun. Bilmediğiniz bir alanda laf etmeyin." diye seslendiler.

Siz eleştirenlerden mi, yoksa yapmayı tercih edenlerden misiniz?

Bir kimse, kendisi için istediği bir iyiliği, arkadaşı için de istemedikçe mü'min olamaz (Müsned, Buhari). İyi iş, insanı kötü ölümden korur (Hakim, el-Müstedrek, 1, 124). Mü'min, insanların, mallarına ve canlarına karşı güven duydukları kimsedir (Müsned, 3, 154).

Mü'min, hem iyi geçinen, hem de iyi geçinilen kimsedir (Müsned, 4, 335).

BOŞBOĞAZ İNSAN NASIL OLUR?

- Yaşı kaç teyzenin?

- 39...

- Bu yaşta bebek sahibi olacak ha! Torunlarıyla birlikte mi büyütecek?

- Şey amca bu çocuktan sonra bir çocuk daha istiyor musunuz?

- Susss!

Eşi sessiz sessiz söylendi:

- Ne diye susacağım? Ben ciddi ciddi soruyorum. Ayıp mı yani?

Teyzesinin evli kızı sofrayı kuruyordu. Akşam yemeğine kalmamaları gerektiğini düşündü. Teyzesi de mutfağa geçince: "Atıf kalk gidelim." dedi. O ise: "Yemek yeriz öyle gideriz. Bak, ne güzel sofrayı da kuruyorlar." demekle yetindi.

Teyzesine ziyarete geldiğine pişman olmuştu. Kocasını içeriye giren teyzesine bir soru daha sormaya hazırlanıyordu ki eşi koluna sinirle bir çimdik attı. Atıf bir "ah" dedi ama kimse onun çimdiklendiğini fark edemedi. Nesrin Hanım apar topar: "Teyzeciğim, biz müsaade istesek?" dedi.

Teyzesi:

- Olmaz kızım! Bak sofrayı da kurduk. Yemek yemeden sizi bırakmam.

İsrar işe yaramadı. Sofraya oturduklarında Atıf Bey, kepek ekmeği olup olmadığını sordu. Sonra pul biber ve limon istedi. “Yoğurdunuz var mı?” diye soracaktı ki yoğurt kelimesi ağzında düğümlendi. Çünkü eşi: “Sus” demişti.

Atıf, sofrada teyzenin kocasına bir çocuk daha yapıp yapmayacaklarını, çocukların mı yoksa torunların mı daha çok sevildiğini, bebek arabasıyla dolaşmaya çıkıp çıkmayacaklarını sordu. “İnsanların bakışları sizi rahatsız ediyor mu?” demeyi de unutmadı.

Teyzesinin kızına karniyarığın nasıl yapıldığını anlattı, teyze ise hangi hastanede doğum yapacağını sordu. “Memnunsanız biz de oraya gidelim.” diyerek bu soruyu sorma amacını da belirtti.

Teyze, yeğenini en son düğünde görmüştü. Damat beyin bu kadar konuşkan (!) olduğunu bilmiyordu. Teyze, teyzenin kocası ve kızı gözucuyla birbirlerine bakıyorlar; ama üst üste gelen bu sözlere ne diyeceklerini bilemiyorlardı. Nesrin, kocasını susturmaya muvaffak olamıyordu. Utancından iştahı kaçmış, yemeğe çatalını sürmemiştir.

Nesrin Hanım, kocasının sözlerinin teyzesini ve eniştesini çok yaraladığını bildiği için teyzesine bir daha gitmeye cesaret edemedi. Eşine sözlerinin yol açtığı olumsuzlukları anlatmaya çalışsa da o: “Ben ne dedim ki! Yalan mı yani, bu yaşta çocuk sahibi olunur mu? Millet tabii ki ayıplar.” demekle yetindi.

Boş ve faydasız sözün cirit attığı, eğile büküle telaffuz da zorlanılan, istihzanın hiç eksik olmadığı bir ağız, dosdoğru bir kalbin habercisi olamaz. Hileler, yalanlar, iftiralar, küfürler böyle bir ağızdan çıkar ve bu ağız kalbin kararmasına yol açar. Bu duruma düşmemek için her bildiğimizi söylememeli, her söylediğimizi de bilmeliyiz.

BEN OLMASAYDIM SENİN HALİN HARAPTI!

- Ben seni işe yerleştirmeseydim, sürünüp gidecektin. Kim bilir şimdi ne hallere düşecektin?

- Hani ev sahibinin kapıya dayandığı günü hatırlıyor musun? İşte o gün sana verdiğim para seni kurtarmıştı!

- Ben olmasaydım sen zor okurdun kızım. Anne-babana kalsa şimdi kocaya varmış, iki çocuğun olmuştu. Teyzen sayesinde doktor oldun!

- Evin bütün eşyalarını benim ailemin aldığını unutuyorsun. Çeyiz olarak iki örtüden başka birşey getirmedin ki.

Asuman Hanım'ın ailesi varlıklıydı. Kızları imkânları çok olan bir ortamda büyümüşü. Çeşit çeşit giysiler, ayakkabılar gardiropalarını süslüyordu. Beraber okudukları ailecek görüştükleri bazı akrabalarının kızlarıyla arkadaşlıkları vardı. Ama arkadaşlarının bir kısmının maddi durumu onlarınki kadar iyi değildi. Asuman genelde arkadaşlarını evlerine çağırır, onlara pastaneden aldığı pastaları börekleri ikram ederdi. Teyzesine ise çok nadir giderdi. Tek katlı bir evde oturan teyzesinin kızıyla sohbet eder, karnı acıktığı zaman ondan evde olma-

yan şeylerden isterdi. Olmadığını öğrenince kendisinin onlara ikram ettiği tatlıları anlatırdı. Asuman Hanım gibi davranan başka insanlar da vardı. Mesela Bahar Hanım'ın ailesi zengin bir aileydi. Bahar Hanım evlenirken evin bütün eşyasını neredeyse ailesi almıştı. Harun, ise henüz iş bulamamıştı. Eşi Bahar'la zaman zaman yaptıkları ufak tartışmalarda eşi hep: "Sen ne yaptın ki! Bütün her şeyi babam aldı." derdi. Harun Bey her seferinde kendi ailesinin evlerine bir şey alamadığı gerçeğinin önüne getirilişiyle karşılaşırdu. Benzer bir durum, akrabalarında da vardı. Bu sefer kızın ailesinin durumu yoktu. Kızın babası: "Biz sizden hiçbir şey istemiyoruz. Bilezik yapmak isterseniz siz bilirsiniz. Ben ancak iki kanepene alabilirim. Onun haricinde bir şey almam mümkün değil." demişti. Bir zaman sonra Şükrü Bey, eşinin ailesinin bu halini onun önüne getirmekten çekinmez hale gelmişti.

Başka kakan insan, kıyamet gününde Allah'ın onlarla konuşmayacağı ve nazar edip onları günahlardan arındırmayacağı üç insandan biridir. Allah Resulü bu konuda:

"Üç kişi vardır, kıyamet gününde Allah onlarla ne konuşur ne nazar eder ne de günahlardan arındırır. Onlar için elim bir azab vardır!" buyurdu ve bunu üç kere de tekrar etti. Hadisin ravisi, "Ey Allah'ın Resulü! Öyleyse onlar büyük zarara ve hüsrana uğramışlardır. Kimdir bunlar?" deyince Allah Rasulü şöyle saydılar:

"Elbisesini kibirle, (yerlere kadar salıp) süründüren, yaptığı iyiliği başa kakan, malını yalan yeminlerle reklam eden kimseler!" (Müslim, İman, 171)

Başka kakmak sözle olabileceği gibi fiille, imayla da olabilir. "Bak ben olmasaydım, ben yardım etmeseydim, elinden

tutmasaydım, yardımımı unutma!” gibi sözleri hatırlatan her davranış başa kakmadır.

Kibirli kalbe iman taht kuramaz. Cimri ise Allah'tan uzaktır, cennetten uzaktır, insanlardan uzaktır, cehennemeye yakındır. Yapılan yardım, uzatılan el bir sadakadır. Eğer yardım ettiğın insandan bir minnet bekliyor ve ondan bir karşılık umuyorsan kibre yenilmiş, yaptığını kakmış olursun.

Asuman Hanım, hep yaptıklarını anlattıkça çevresindeki insanlar ondan uzaklaştı. Bahar Hanım ailesinin yaptıklarını anlattı, eşini ailesine düşman yaptığının farkına varamadı. Şükrü Bey'le eşinin arasına bir tarafın alamadığı mallar girdi durdu. Her iki aile bir tarafın alamadığı eşyalarla mutsuzluklarına mutsuzluk kattı. Onlar mutluluğu kendi elleriyle kovdu. Kibre, gurura saplanıp başa kaktıkça mutluluk onların yanından ebediyen ayrıldı.

YEMİNİ AĞZINDAN EKSİK ETMEYİP SÖZÜNDE DURMAYANLARDAN MİSİNİZ?

“Alıp-satanlar alışverişi sıdk ve doğruluk üzere yapar, (kusuru) beyan ederlerse alış-verişleri her ikisi hakkında da mübarek kılınır. Yalan söylerler, (kusurları) gözlerlerse, belli bir kâr sağlasalar bile alışverişlerinin bereketini kaybederler.” (Buhârî, Büyû 19)

- Vallahi billahi... Bana gelişi 2 dolar... Bunun işçiliği de var abi..

- Bak yemin ederim ki bunu yapmalıyız. Yoksa ne sen beni gör ne de ben seni göreyim.

Yeminle başlayan cümleler eksik olmazdı onun ağzından. Ticaret yaptığı, alışveriş yaptığı insanlarla hep bu yeminli cümlelerle konuşurdu. Müşteriyle pazarlık yaparken, yemin eder, müşteri de bu yemin üzerine malı alırdı. “Allah Kur’ân çarpsın ki öyle değil kardeşim!” sözü onun dilinden eksilmezdi. Yeminlerin ardı arkası kesilmeyince ve üstelik bu yeminlerin yalan olduğu ortaya çıkınca yakın çevresi ona bir güvensizlik duymaya başlamıştı. Önceleri yeminlerini karşısındaki insanı inandırmak için söyler ve bunda bir yalan payı olmazdı. Ama gün gelip devran değişince, yeminlerin ardı arkası da kesilmeyince yeminlere yalanlar da eklenmişti. Söyledikleri her

ne kadar doğru olsa da bazı detayları atlayarak karşısındaki insana malını satmayı başarıyordu. Ama işler bozulduğunda, ekonomik kriz işlerin bıçak gibi kesilmesine yol açtığında onun da yeminlerinin arttığı gözlemlendi.

Alışkanlıklar insanda yerleşmeye başladığında onu bir anda söküp atmak mümkün olmaz. Nitekim Muhittin Bey, her ne kadar inançlı bir insan gözüksede verdiği sözlere ehemmiyet vermeyen bir huy edinmişti. “Gel yarın sana istediğin malı vereyim.” diye çağırdığı bir insana: “Ya seni buraya kadar getirdim; ama senin istediğin mal bu depoda yokmuş. İstersen bunun benzerini vereyim.” derdi. Malın olmama ihtimalini bile bile çağırdığı insana başka bir yol gösterirdi.

Verdiği çeklerde sorun çıkıyor, söz verdiği saat ve tarihte malları teslim etmiyordu. Onunla iş yapanlar yaptıkları işin hep peşinde koşmak zorundaydılar. Yalan yemin, malı rağbetli yapsa da, kazancın bereketsiz olduğunu göremez insan. Belki üç beş kalem mal fazla sattı Muhittin Bey iş hayatında. Ama iki yakasının bir araya geldiğini gören olmadı. Bir yandan paralar verip fakir fukarayı, ihtiyaç sahibi öğrenciyi sevindirdi; ama yalan söz, yalan yere yemin onun bu hayır işlerini de olumsuz etkiledi.

Bir gün dostu ona şunları söyledi:

- Seni çevrendeki 3 kişiye sordum. Bana “Muhittin’i 3 kelimeyle anlatabilir misiniz?” dedim. Üç dostundan ikisi: “İyi insandır ama sözüne sadık değildir, tutmayacağı yeminler eder.” dedi. Üçüncü ise: “Yardım eder, ama...” diyerek o da başka bir olumsuz davranış ekledi.

Evet, insan sözünün eri olmalıdır. Sözünde durmayan, konuştığı zaman yalan söyleyen kişiler hiçbir yerde sevilip sayılmazlar. Sahi, siz çevrenizde ne ile anılıyorsunuz? Sözünde durmayan biri olarak mı, yoksa o ne derse doğru söyler, o ne söz verirse yapar denilenlerden misiniz?

“YAŞASIN! FİDANIM ÇİÇEK AÇMIŞ”

Ağustos ayı, şeftalilerin olgunlaşıp pazarlarda endam ettikleri bir aydır. Pazarın her köşesinde, ilçelerden gelmiş yerli şeftaliler satılıyor. Hassas bir meyve, özenle konulmalı, ezilmemesi için dikkatle taşınmalı. O gün evde dedesinin aldığı şeftalilerin cazibesine kapılmış, gelir gelmez iri bir şeftalinin birini ısırmişti. Akan sularını da eliyle engellemeye çalışıyordu. 6 yaşındaki Enes, bir yandan şeftalisini yiyor, bir yandan da bu şeftalinin nasıl yetiştiğini dedesine soruyordu:

- Dede! Bu şeftali nasıl da böyle kırmızı sarı olmuş?
- Şeftali tarlada mı yetişiyor?
- Meyveler hep yazın mı oluyor?
- Çekirdek neden tam ortasında, kenarında ya da dışında değil.

Dedesi, şeftalinin olabilmesi için öncelikle şeftali ağacının dikilmesi gerektiğini ve bu ağaca iyi bakımın şart olduğunu söylemişti. Çekirdek de ağacın tohumuydu.

- Yani bu çekirdeği ekersem, bir ağaç çıkar ve bize şeftali mi verir?

“Evet” cevabını alınca daha hızlı yemeye başlamıştı şeftalisini. Daha sonra dedesinin elinden tutmuş: “Haydi benimle gel. Bu çekirdeği ekelim.” demişti. Arka bahçedeki toprağı kazma işlemini de tohumu ekme işlemini de kendisi yaptı o gün. Elleri topraklı, dedesine: “Yarın çıkar mı şeftali ağacım?” diye sordu. Dedesi gülümsedi: “Ancak seneye geldiğinde filiz vermiş olur.” dedi.

Bu cevap onu biraz üzmüştü. O hemen çıkmasını ve meyve vermesini istiyordu.

Dedesinde kaldığı 15 gün boyunca şeftali ağacına su verdi. İstanbul'a döndüğünde de her hafta dedesine: “Ağacıma su veriyor musunuz” diye sordu. Yazın dedesine gittiğinde şeftali ağacını görmek için merakla bekliyordu.

Aradan geçen 7 ay boyunca küçük Enes, ağacını hiç unutmadı. Dedesi de Enes'in ağacına dikkatle bakmış; ama çekirdek filiz vermemişti. Bir gün elinde küçük bir fidanla eve geldiğinde herkes şaşırılmıştı. O küçük fidanı Enes'in kazdığı yere özenle dikmişti. Bir hafta sonra fidan yaşam belirtileri gösterince Enes'e de telefonda şeftali ağacının çıktığı müjdesini vermişti. O gün telefonda ağacının çıktığı müjdesini aldığı anda sanki ayakları yerden kesilmiş, “Yaşasın, yaşasın, yaşasın!” diye bağıyor: “Ağacım çıkmış.” diyordu. O gece Enes, şeftali ağacının çıktığını herkese anlattı. Sevinci görülmeye değerdi.

Güzel duyguları karakter haline getirebilmek için bir dizi işlem gerekir. Zorlukları aşmak, inanmak ve sabretmek bunların başında gelir. Çocuklara, yaşayan her şeye saygıyı öğretmeli. Çocuğun, çevresine güzel kokular yayan insan olması sağlanmalı. Herkesin suladığı, büyümesini beklediği birkaç ağacı olsun. Ağaç insana sevgiyi, merhameti, şefkati öğretir, unutmayın...

ANLATIYOR; AMA YAPAMIYORUM

İnternette gelen başarı öykülerini bilgisayarında bir klasöre toplamıştı. Bir kitap dükkanına gittiği zaman ilgisini ilk çeken şeyler de bu tür kısa hayat hikayelerinden oluşan, kıssadan hisselerdi. Öğrencilerine her derste bunlardan birini anlatmaya çalışır, onlara hayatta önemli olan değerleri öğretirdi. Üniversite yıllarında aldığı hızlı okuma kitaplarıyla okumasını hızlandırmaya çalışmıştı. Sonra başarının püf noktaları gibi kitapları görünce onları da elinin altından eksik etmemişti. Ünlü isimlerin hayatlarını anlattıkları: “Ben ve başarı”, “Zengin olmanın 100 yolu”, “Nasıl başardım?” gibi kitapları satır satır okumuştur. Her birinde farklı yönler ön plana çıkıyor, başarı ya da iyi insan için formüller oluşuyordu. Kimya öğretmenliğine adım attığı günlerde gözü ideale ulaşmaktan başka bir şey görmüyordu. Bu arada evlilik hazırlığına başlayınca evlilik kitapları revaç buldu. “İdeal evlilik”, “İyi eş, iyi koca”, “Mutluluğun sırları”, “Mutlu aileye giden yol” gibi kitaplar onun gündeminin ilk sırasına oturdu. Sonrasında kızı Asude dünyaya gelince bu sefer “çocuk yetiştirmenin püf noktaları”nı anlatan kitaplar aldı kütüphanesine. Eşine de okuması için ısrar etti durdu.

Bir gün kendi kendine sordu:

- Ben iyi bir öğretmen miyim? Ben iyi bir eş miyim? Ben iyi bir baba mıyım?

Eşi, kitapları dağıttığı için kızsada bütün kitaplarını indirdi odanın ortasına. Sonra onları ayırdı, kişisel gelişim kitapları, başarı öyküleri, aile, çocuk yetiştirme kitapları diye...

Öğrencilerine onlarca öyküler anlatmış, kıssadan hisse-ler aktarmıştı. Onca başarı kitabı okumuş, aile kitabı bitirmişti. Ama hayattaki sorunlar kimyadaki sorular gibi bir formülle aşılıyordu. Anlattığı şeyleri önce kendine anlatamadığının farkındaydı artık. "Ben her şeyi dışından yaşıyorum. İçime, kalbime, zihnime sokamıyorum." diyerek "ah"lanıyor ve bunu nasıl aşacağının sorusunu arıyordu. İşte kitaplar odanın ortasındaydı. Okumak evet önemli bir adımdı, ama her şey bir adımda bitmiyordu ki. "O kadar şey okuyorsun, sen neden yapmıyorsun?" sorusu onu bunaltmıştı. Zaten sorun öğrenilen bir şeyi uygulayabilmekteydi. O hep en güzelini, en iyisini yapma gayreti içindeydi; ama hiç antrenman yapmadan koşmak istiyor, buna da muvaffak olamıyordu.

O gün kitaplarına bakarken eşi ona şu tavsiyelerde bulunmuştu:

- O insanlar birden zengin olmadı. Birden alim ya da "iyi insan" sıfatını bulmadı.

Sen ufak şeyleri hep göz ardı ediyorsun, umursamıyorsun. Büyük balık yakalamaya çalışıyorsun. Ama önce ufak şeyleri elde etmelisin. Yemeğe bile çorbayla başlamıyor muyuz? Küçük iyilikleri göz ardı etme. Okudukların güzel şeyler; ama onların hepsini bir insanda buluşturamayacağını bilmelisin. Sonra gerçek hayatî formüller bir değil ki. Her çocuk aynı karakterde değil. İnsanlar hayatta, kimyadaki elementler gibi önceden bilinen tepkiler vermez. Sen kalbine bak önce.

SİGARA İÇMEYENLERİN DE HAKKINI DÜŞÜNÜN

Sigara onu bırakmadan o sigarayı bırakmaya karar verdi. Yıllardır içiyordu, kaç defa bırakmaya niyet ettiyse de bir türlü başaramamıştı. Sigarayı bırakmaya niyet ettiği ilk günler çok zor oldu. Elinde sigara, yakmakla yakmamak arasında gelgitler yaşıyordu. Sigarayı unutmak istiyor, bunun için ilk haftaların hatta ilk ayların çok önemli olduğunu biliyordu. Devlet dairesindeki odasından kül tablalarını kaldırmıştı. Hatta bir kağıda “lütfen odada sigara içmeyin.” yazarak odasındaki duvara yapıştırmıştı. Ama çevresi, sigarayı bıraktığı için onu tebrik edeceğine adeta ona köstek oluyor, sigaraya tekrar başlaması için tahrik ediyordu. Arkadaşlarına defalarca söylemesine rağmen odasında sigara içilmesine engel olamıyordu. Yanına oturan arkadaşlarının “sigara içmeyin” yazısını göremediğini düşünerek aynı yazıdan bu sefer karşı duvara da asmıştı. Şimdi kimsenin ‘görmedim’ mazereti yoktu. Ahmet Bey, arkadaşlarının “Erkek adam sigara içer”, “Sigara sağlığa zararlı filan değil.”, “Bir zevkimiz var onu da almayın.” demelerine rağmen içmemek için direndi. Bir pazar günü sünnet düğünü için arkadaşının evine gittiğinde evin salonu misafirlerle doluydu.

Oturduğu kanepenin yanındaki genç, cebinden çıkardığı sigara paketinden bir tane aldı ve Ahmet Bey'e de ikram etti. Odadaki insanlardan beşi daha sigara yakmış ve duman odaya yayılmaya başlamıştı. Ahmet Bey, gencin ikramını "artık içmiyorum" diyerek geri çevirirken yerinden kalktı ve mutfığa geçti. Ev sahibi İhsan Bey: "Abi içeride otur, rahat et." dese de o mutfakta ayakta durmayı tercih etti.

Sünnet olan çocuklardan küçüğünün astım hastası olduğunu bilenlerden Mehmet Bey, cesaretini toplayarak misafirlere seslendi. Düğün sahibi, çocuğunun rahatsız olacağını bilse de misafirlerine "Sigara içmeyin!" diyemezdi. Misafire ikram yakışır ve onları bir şeylerden men etmek doğru olmazdı. Ama Mehmet Bey, ev sahibinin durumunu hissettiği için şöyle dedi gelenlere;

- Sevgili misafirlerimiz, sizlerle bir durumu paylaşmak istiyorum. Sünnet düğününü yaptığımız iki evladımızdan ufağının ne kadar zorluklar yaşadığını duymuşsunuzdur. İhsan, onu hastaneye götürüp getirmekten yoruldu neredeyse. Bizim ufaklığın rahatsızlığı astım. Ve sizin içtiğiniz sigara bu çocuğun bir numaralı hastalık nedenlerinden biri. Sigara kokusu ve dumanı biz gittikten sonra burada kalacak olan bu çocuğa zararlıdır. Bu nedenle sigara içmek isteyen varsa bahçeye çıkabilir. Sigara içenler içlerinden: "Ne yani sigaramıza da mı karışıyorsunuz?" diye geçirse de Mehmet Bey'in sözleri kesti bu düşünceleri;

- Bu mecliste sigara içmeyen arkadaşlarımız da var. Ve onlar bunu içmek istemiyorlar. İçmeyen birisine zorla bunu içirmeye kimsenin hakkı yok. Size zevk verebilir ama içmeyenlere eziyet veriyor. İnsanın çevresini rahatsız etmeye hakkı yoktur. Ahmet Bey, havalandırılmış salona geldiğinde içerideki hava da temizlenmişti. Ahmet Bey bundan sonra evine gelen, arabasına binen insanları nazikçe ikaz etmekten çekinmedi.

AŞIN DENİLEN ŞEY BİR İNANÇ DEĞERİDİR

- Aşın bu düşünceleri, ilerleyin biraz.
- Alem Mersin'e giderken biz tersine gidiyoruz.
- Bizim geri kalmamızda bu tür saplantıların varlığı yatıyor.
- Hayat devam ediyor ve biz bu güzel dünyada boş yaşıyoruz.
- Geçmiş hayatımız, gelecek hayatımızı da etkiler.

Gündüz yayınlanan kadın programlarından birinde geçen satırbaşılarıydı bunlar. Uyutulan bayan geçmiş hayatında bir erkek olduğunu anlatıyordu. Geçmişte yaşadıklarını sanki tekrar yazıyormuş gibiydi. Programa gelen bayanlar da onun bu haline inanılması gerektiğini düşünüyorlardı. Mikrofon uzatılan her bayan adını bile bilmedikleri reenkarnasyon (yeniden dünyaya gelme) için: "Evet! olabilir. Neden olmasın? İnanmadım ama!" diyordu. Sonra devreye Hint felsefesi, yoga, reiki gibi yabancı olduğumuz; ama hayran olmak zorundaymışız gibi davranmamıza zorlayan konuşmalar girdi. "İnanmadım, böyle bir şey yok!" deme cüretini hiçbir bayan gösteremedi. Çünkü konu-

sunun uzmanı pozitif enerji dağıtıcı hanım, “Aşın bu (garabet) düşünceleri...” diyerek onları etkisi altına aldı.

Seval Hanım, işlerini bitirmiş, televizyondaki kadın programlarını seyrediyordu. Biraz önce uyuyup geçmiş hayatından bahseden bayan, inanmamış gözüken hanımlara sert bakışlarla: “Nasıl inanmazsınız?” diyordu. Doğrusu Seval Hanım’ın kafasında da bu tür düşünceler vardı artık. Evdeki sıkıntı, çocukların hırgürü, kocasıyla anlaşamaması manevi olarak onu yıpratmıştı. Bir ara yoga yapmaya başlamış, bir başka zamanda da bir tanıdığıın vasıtasıyla üzerindeki negatif enerjiyi aldırmaya gitmişti.

Seval Hanım, bir inanç sistemi olduğunu bilmediği bir yolda fikirlerinin değiştiğinin farkına varamadı. Hayata güzel bakmanın yaşamın tek gayesi olduğuna inandı. Geçmiş hayatında günah işlediğinden hayata tekrar bu durumda geldiğini düşündü. Bir zamanlar öğrene geldiği inançlarından geriye yamalı bohçaya dönmüş bir iman kaldı. Ve o da aşılması gereken, bizi geri bırakan düşüncenin o inandığı iman konuları olduğunu zannetti. Söylemese de içinde büyüttüğü “İslam inanılacak bir din değildir!” düşüncesini hareketlerine yansıttığının farkına varamadı. Halbuki iman beslenmek ve bakılmak isterdi. Bakımı yapılmayan iman kalpten çıkıp gider de insan onu kaybettiğinin farkına varamaz. Sonra bir gün “aşın bu düşünceleri” diyenlerin aşın dedikleri şeyin; İslam, Allah ve Peygamber’e iman, namaz, hac, zekat” olduğunu öğrenir. Ama geçirir ve o da “aşın bunları” demektedir artık.

HAYAT ENERJİMİZİ YENİDEN KAZANMALIYIZ

- Yüzüm gülüyor, etrafa gülücükler dağıtıyorum; ama gelin bir de benim içime bakın. Kan ağlıyorum...

- Yaptığım işten hiç zevk almıyorum. İşe gitmek sanki bir işkence.

- Ev işleri, off! Ne bulaşık yıkamak, ne yemek yapmak! Bütün günümü televizyon karşısında ne yapacağını bilemez halde geçiriyorum.

- Okula gitmek istemiyorum. Dersler sanki beni boğuyor. Ne ders dinlediğim, ne de not tuttuğum var.

- Dinim olmasa bu sıkıcı hayattan kurtulmak için hiç beklemezdim.

- Her şey çok sıkıcı. Ailem, arkadaşlarım her şey...

Şikayetler uzayıp gidiyor. Ortak nokta iç dünyalarında yaşadıkları bunalımların bıkkınlık şeklinde ortaya çıkması. Yüzler gülse de, espriler yapılırsa da iç dünyamızdaki mutsuzluk hiç azalmıyor. Düşünceler kuruntulara, kuruntular karamsarlığa dönüşüyor. Düşündükçe kuruntular artıyor, arttıkça da ruhsal dengemiz sarsılıyor. Bunalımların eşliğindeki insanlardan biri

olan Zeynep Hanım, sıkıntılılarıyla birlikte içine kapanmış. “Mut-suzum” düşüncesiyle hayatını şekillendiriyor. Mevcut yaşam-dan ya da gelecekte hiçbir ümidi de yok! Ne çocukları ne eşi onu cıvılcıvılcı yapmaya yetmemiş. Sıkıntısını içine attıkça içindeki yara da büyümüş. Bu yaralar ona maddi hastalıklar olarak geri dönmüş. “Sanki yaşayan bir ölüyüm.” diyor kendisine. Geçen aylarda yaşadığı şehre teyzesinin kızı taşınmıştı. Onunla çok samimiyeti yoktu. Ama evine hayırlı olsuna gitmeyi ihmal etmedi. Teyzesinin kızı Nilgün Hanım, onu sık sık ziyaret ederek yeni taşındığı şehirde yalnızlığını gidermeye çalışmıştı. O ne kadar Nilgün Hanım’dan kaçıp bunalımlarıyla başbaşa kalmak istese de buna muvaffak olamıyordu. Hayatı karamsarlık olan Zeynep Hanım, hiçbir şeyini paylaşmayarak kendine ulaşılacak yolları da kapıyordu.

Nilgün Hanım, Zeynep Hanım’ı tanıdıkça ona yakınlaşmıştı. Bir gün şu teklifi yapmıştı:

- Zeynep abla! Senin hiç sırdaşın var mı?
- Yok!
- Beni sırdaşın yapar mısın?
- Bilmem ki?

Daha sonra Nilgün Hanımla, Zeynep Hanım sırdaş oldular. Birbirlerinin hatalarını söyleyerek doğru ve güzel birer insan olmaya karar verdiler. Zeynep Hanım içinden çıkamadığı problemlerini anlattı ilk hafta. Anlattıkça rahatladı. İçine attığı, devamlı düşünüp durduğu sorunların aslında önemsenmeyecek şeyler olduğunu hissetmeye başladı. “Çıkamaz dediği so-kağın meğar ne kadar çok çıkış kapısı varmış.” diye düşünüyordu artık. Nilgün Hanım ise Zeynep Hanım’ı sadece dinledi. Hayatın içinde bu küçük şeylerin ayaklarımıza takılıp düşme-mize sebep olmaması gerektiğini söyledi. Dertlerini paylaştıkça sorunları azaldı, sevgilerini paylaştıkça mutlulukları arttı.

YETİŞKİN KÜÇÜKLERİN DÜNYASINDA YAŞIYORUZ

Babası Kazım'a kızıyor, "Neden böyle yaptın?" diye çıkışılıyordu. O da kendini savunuyordu. Baba ve oğlunun konuşmasına bakıp Kazım'ın çocuk yaşta biri olduğunu zannediyorsanız yanılıyorsunuz. Kazım 40, babası da 65 yaşında. Kazım Bey, akrabalarının yanında hiç olmayan sözler sarf etmiş, sonra da pişman olmuştu. Ama iş işten geçmiş, insanların kalbi kırılmıştı.

Baba Selahattin Bey, oğlunun bu boş konuşmasına kızmış onu eleştiriyordu. Kazım Bey'e bakanlar onun hafif açılmış alnındaki saçlarına kır düştüğünü görebilirdi. Bir türlü veremediği kiloları onu oldukça şişman gösteriyordu. Sözlerine bir ölçü koyamazdı.

Bu konuda kendinin suçu olmadığına inanır, bunun bir huy olduğunu düşünürdü. Yaptığı el hareketleri, vücut dili incitici olur, çevresi bundan rahatsız olsa da o bunları görmezdi.

İnsanın, anne rahmine düşmesiyle birlikte onu değişik evreler bekler. Bebeklik, çocukluk, derken ergenlik, gençlik orta yaş... Vücudun gelişip serpilmesi ve değişimi ile birlikte insan

ruhu da mesafe alır. İşte vücudun gelişimi sırasında duygusal açıdan gelişim sağlayamamış insanlar da vardır ki; siz onları bir genç, orta yaşlı bir insan belki de 50-60'ına gelmiş bir dede, annee olarak tanıyabilirsiniz. Halbuki vücudun gelişimi ile birlikte psikolojik olgunluk aynı seviyede gelişmemiş yaş 35 olmuş; ama psikolojik yaş 14'te kalmış. Davranışlar, sözler onun yaşıyla orantılı değil, 12-15 yaşındaki bir kız gibi ya da bir delikanlı gibi hareket ediyor.

Kazım Bey'in en büyük sorunu da yetişkin bir çocuk olmasından kaynaklanıyordu. Halbuki davranış, herkesin kendi imajını sergilediği bir aynaydı (Goethe). Davranışlar 13- 15 yaş seviyesinde olunca, 30'lu, 40'lı yaşlardaki beklentiler de karşılanamıyor. Bir baba olarak yeterli saygıyı göremiyor, bir patron olarak işçilerinize söz geçiremiyorsunuz. Annelik görevi, yemek yapmak, çamaşır yıkamakla mı sınırlı? Bütün sorun sizin yetişkin gibi davranamamanızdan mı kaynaklanıyor?

Aslında Kazım Bey'in yaşadıkları onun çocuklarının da yetişkin birer çocuk olmasına yol açabilir. Bu da toplumda giderek çocuk duygusallığı içinde insanların daha çok var olmasına neden olur.

"Sinirlendim ve öldürdüm.", "Bana küfretti ben de dayanamadım.", "Yol vermedi diye arabasının önünü kestim." gibi itiraflara her gün şahit olmuyor musunuz? Ya da, "Dedenin kıskançlık cinneti", "Aşkı uğruna katliam yaptı." gibi haberlere rastlarsınız. Bu olayların altında daha ergenlik çağına adım atamamış, duygusal gelişimlerini tamamlayamamış yetişkinlerin olduğunu görürsünüz. Siz de kendinize dönün bir bakın.

Yetişkin çocuk olabilirsiniz. Çocuk duygusallığı içinde hareket etmemek için kendinizi yetiştirmeli, duygularınıza ve hareketlerinize, yön verebilmelisiniz.

GERÇEKTEN BABA MIYIZ?

Arkadaşının kulağına eğilip; 'Benim de bir babam olacak.' dedi. Yüzündeki gülümseme sevincinin bir yansımasıydı. 9 yaşındaki Nurefşan sıra arkadaşı Şeyma'ya son bir haftada olan biten ne varsa anlattı. Mutluluktan uçuyordu sanki. 5 yıldır annesi ona hem anne hem de baba olmuştu. Ama bir annenin, babanın yerini tutması mümkün değildi. 'Baba' diye seslenildiğinde bu ses boş odada yankılanıp geri dönüyordu. Sokakta kavga ettiği ve 'Seni babama söylerim!' diyen çocuklara artık 'Ben de anneme söyleyeceğim.' demek zorunda kalmayacaktı. Bir güçlü elin hep onun sırtında olduğunu bilecekti. 'baba, babaa, babaaa...' diye bağırın çocukların arkasından üzül-meyecekti. Babasının onları terk ettiği günü bilemese de, ev-lerinin yeniden neşeleneceğini biliyordu.

Bir ailede annenin rolü kadar babanın rolü de önemlidir. Bir çocuğun neseb olarak babası olmak babalık için yeterli değildir. Bir baba çocuğunun bakımı, beslenmesi gibi ihtiyaç-larının yanında onun eğitimi, güzel ahlaklı olması gibi sorum-lulukları da taşır. Bazı babalar bu babalık vazifelerini eşlerine, annelerine, kayın pederlerine bırakırlar. Görüntüde bir baba

vardır; ama etkinliği, saygınlığı ve otoritesi yoktur. Babanın ocuğun üzerindeki emeği azaldıkça ocuk da babadan uzaklaşmaktadır. Anne ve diğer yakınlar çocuğa hiçbir zaman bir babanın verebileceği şeyleri veremez. Baba bu sorumluluktan katığıca evladını da kendinden uzaklaştırdığının farkına varmalıdır. Bir ocuğun babaya olan ihtiyaını bilen ve bunu en iyi şekilde karşılamak isteyen her baba adayını kendini 'babalığa' hazırlamalıdır. Yoksa sizin çocuğunuz da şeklen babası olup da aslında babasız büyüyen on binlerce çocuğun arasına katılır da farkına varamazsınız.

KARA GÖZLÜKLER, KARARAN BİR KALP

- Ben kimim sen biliyor musun? Benim ismimi duyanlar hazır olsa durmalı. Bu ne hürmetsizlik böyle. Bu ne kötü hizmet...

Çevresine abus bir çehreyle baktı ve kendi kendine konuşmaya devam etti:

- Buraya gelmeyecektik! Yaptığım işleri bilselerdi, herhalde böyle olmazdı. Kadir kıymet bilmemek ne kadar kötüymüş!

Karşı masada oturan eşi çatalı o kadar nazik tutuyordu ki çatal düştü düşecekti. Yemeği çatalının ucuyla aldı. Yemeği beğenmemiş; ama işte zoraki yiyorum düşüncesiyle tadına bakıyordu sanki.

Biraz daha modern görünme çabası içten içe fark ediliyordu. Kampa geldiklerinin 3. günüydü ve çevrelerindeki insanların hiçbirine bir “merhaba” dememişlerdi. Sanki “Kimin haddine bize merhaba demek”, “Klasımız sarsılır” düşüncesindeydiler. Kimsenin kimseye selam vermediği, en ufak bir rahatsızlık verici tavrın öfkeye dönüşebileceği anlaşılıyordu. Sanki kampa herkesin benliği zirveye çıkmıştı.

Kaldıkları yerin ne yemeğini, ne hizmetini ne de oraya gelen diğer insanları beğendiler. “Ben saygınım”, “Ben farklı-

yım”, “Ben en iyiyim”, “Benim makamım var” gibi düşünceler onları benlik zirvesine oturtmuştu. Karı-koca ve çocukları hep yalnız kalmaya mahkumdular. Babalarının prestiji ya da parası çocukları da etkilemiş, anne-baba nasılsa çocuklar da arkadaşlarını bu kıstaslara göre seçer olmuşlardı. Halbuki insanın ayakları yere öyle sağlam basmalı ki düştüğü zaman bir yeri kırılmasın, bir yeri acımasın. Kendi vehimlerinden oluşturdukları balonları, gurur, kibir gazıyla şişirenler ayaklarını yerden keserler. Ama yüksekten düşmenin ne kadar acı verdiğini düştüklerinde anlayabilirler.

Gurur ve kibir insani değerleri yozlaştırır, dejenere eder. Şahsiyeti bozar ve insanda tamir edilmesi güç arızalar bırakır. Gurur ve kibir kimi zaman bir bakışla, yürümeyle belirir. Giyilen bir elbise, takılan bir güneş gözlüğü bazen ortaya çıkarır gururu. İçte ne varsa dışa da o yansıtacağından insan siması “ben” hissini de yansıtır.

İnsan yaptığı işlerle övünebilir; ama gurura kapılmamalıdır. Sonra makam ve mevkiler insani ilişkilerin önünde birer engel olmamalı. Yoksa ortaya makam kastları çıkar ve sadece falanca iş sahiplerinin, falanca mevkideki insanların bir arada oturabildiği ortamlar oluşur.

Dün akşamki yemekten hoşnut olmayan karı-koca sabah kahvaltısındalar. Adamın güneş gözlüğü çevresindeki insanlarla göz teması sağlamasını engelliyor. Böylece onlara tepeden bakabilme fırsatını yakalamış oluyor.

Ama siz, siz olun güneş gözlüğünüzün içinizi de karartmasına izin vermeyin.

KRİZLER

İki insanın konuşabileceği bir konu değildi. Yüzyüze konuşmak zordu. Durdini kime anlatabilir, kime söyleyebilirdi ki! İnternette bir chat kulübünde dertleşmek, yarasına çözüm de olamazdı. Güvendiğini düşündüğü bir isme e-posta attı ve aralarında şu konuşma geçti:

-Bazen kendimi tanıyamıyorum. Çevremdekilere göre iyi bir insanım. Gerçi bu "iyilik" kavramı da tartışılır ya! Ama gelin bir de bana sorun. İçim dışım gibi iyi değil.

Kalbim yüzümdeki gülümseyiş gibi mutluluk ifadesi takınmıyor. Kimseye kasıtlı bir kötülük yapmak şöyle dursun bu niyeti taşımak bile istemem. Elimden ne geliyorsa iyi olmak için çabalarım. Ama nefsimin bana dayattıkları karşısında bazen pes ettiğimi söylemeliyim.

Zaten problemde burada ya! Nefsimin hegemonyasında sürüklenir, kah oraya kah buraya çarpıp dururum. Sanki bu bir hastanın kriz nöbetleri gibidir. Bu günah nöbetinde kendimi tanıyamaz hale gelirim. "Bu ben miyim?" diye sorduğum anlar işte bu anlardır.

- Kendini korumaya al. Krizlere karşı önceden direncini artır. Astım, şeker gibi hastalıklara müptela insanlar, sadece kriz

geldiği zaman ilaç kullanmazlar. Kriz olmadan önceki dönemlerde mutut ilaçlar alırlar. Zaten amaç da herhangi bir krize yol vermemektir. İlaçlarını mutut kullanmazsan kriz gelir ve senin bu kriz esnasında alacağın ilaçların etkisi olmaz. Günah krizleri de böyledir. Belli dönemlerde artan bu nöbetlerini daha önceden kullanacağın manevi ilaçlarla etkisiz hale getirebilirsin.

- Ama manevi reçeteleri uygulasam da bu günah nöbetleri bir hezeyan gibi gelip üstüme çöküyor. Bekar bir insanım ve evlenecek konumum da yok. Ama kendimi öyle bir şehvet ablukasında hissediyorum ki bazen akıntıya kapılıyor; kendimi bırakıyorum. Sonra bir dal parçası buluyor biraz dinleniyor; ama suyun akışına dayanamıyor ve yeniden sulara dalıyorum. Her dinlenişimde kendimi işlediğim günahlardan dolayı ağır bir yük altında hissediyorum. Bu utancımın insanların yüzüne bakamıyorum. Bu bunalım beni yiyip bitiriyor.

- Seni bunalıma sürükleyen şeyler bazı insanlar için yaşam tarzı. Onlar için doğal ve olağan. Ama senin hayat prensiplerin ve inancın bunlara çeki düzen veriyorsa, sana bazı yasaklar koyuyorsa bunlara uymaya çalışmak senin için utanılacak bir durum değildir. Bu nedenle utanç girdabında boğulma. Tevbe ve dua senin kurtuluş reçeten olmalı. Bunlar sana özgüven sağlayacaktır. Sen sırtını Allah'a (celle celâluhû) verdikten sonra senden güçlü kim olabilir ki? Bu nedenle kaldır başını ve dik tut. Günah nöbetlerinin mutut hale gelmesini önle. İlaçlarını zamanında al. Beslenmene dikkat et.

- Bir doktor gibi reçete çıkarttınız bana. Peki hangi ilaçları hangi saatte kullanacağım?

- Manevi reçetenin geçerliliği olabilmesi için önce inanmak ve gönülden bağlanmak gerekir. Bunu yap, sonrasını zaten sen bulacaksın...

ÇOCUKLARLA BİRLİKTE BİZ DE ÖĞRENMELİYİZ

- Bizim zamanımızda değil internet, bilgisayar bile yoktu. Şimdiki çocukların elinde oyuncak gibi oldu elektronik aletler.

Suzan Teyze, 60'ına merdiven dayamış gün görmüş bir hanım. Ona göre bilgisayar ve internet çok faydalı. Çocukların bundan çok faydalandığını düşünüyor. Oğlu Tamer'i de "İyi ettin çocuklara bilgisayar almakla" diye tebrik ediyordu.

16 yaşında bir oğlu ve 13 yaşında bir kızı olan Tamer Bey, çocuklara 3 yıl önce bilgisayar almış. Bilgisayar her evde olduğu gibi çocukların odasına kurulmuş. Bu üç yıl boyunca Tamer Bey'in bilgisayarın başına oturduğu da vaki değil. Yani ne Tamer bey, ne de eşi Ayşe Hanım bilgisayardan anlıyor. Halbuki Seçil ile Sadi bu üç yıl içinde bilgisayar kullanmayı çok iyi öğrenmişlerdi. Babaları onlara bir yıl önce bir internet paketi almış ve artık internette sörf yapabiliyorlardı. Çocuklarının uzun süre bilgisayar başından kalkmaması, Seçil ile Sadi'nin bilgisayar kavgası yapmaları annelerini hiç şüphelendirmemişti.

Seçil chatleşmeyi, Sadi ise müstehcen siteler arasında gezmeyi seviyordu. Sadi'nin müstehcen sitelere girdiğini ise kardeşinden başkası bilmiyordu. Aralarında zaman zaman şu konuşma geçiyordu:

- Seni babama söyleyeceğim. Babam bu sitelere girdiğini görse değil interneti, bilgisayarı bile evden dışarı çıkartır.

- Ben de senin chatleştüğün erkekleri söylersem görürsün.

- Ben sadece sohbet ediyorum.

- Geçen gün birisi buluşalım demedi mi?

- Sanki ben de hemen gittim!

Seçil'in sınıf arkadaşı Feride ise evlerindeki bilgisayarı onlar gibi kullanamadıklarını söylüyordu. Alpaslan Bey eve bilgisayar aldığı anda bilgisayar ile ilgili yazılan şeyleri de okumaya gayret etmişti. Önceleri onlar da bilgisayarı çocukların odasına kurmuşlardı. Ama Alpaslan Bey, azmetmiş, bilgisayarın nasıl kullanılabileceğini, neler içerdiğini öğrenmeye çalışmıştı. Onun bilgisayar dergileri okumasına arkadaşları, "Bu yaştan sonra ne işin var bilgisayarla?" diye takılıyorlardı. O ise: "Bunu kendim için öğrenmiyorum. Çocuklarım için öğreniyorum." demişti. Nitekim öğrendiklerinin ilk ürünü olarak Alpaslan Bey, 3 ay sonra bilgisayarı evin salonuna aldı. Bilgisayar kullanmasını çocuklarıyla birlikte öğrendi. Bir sene sonra internet bağlantısı yapıldığında muzır sitelere karşı bir filtre program da yüklemeyi bilebildi.

Seçil ve Sadi anne ve babaları yanlarına geldiğinde bilgisayardaki dosyaları saklamayı becerebiliyorlar. Ama aynı şey Alpaslan Bey'in çocukları için söylenemez. Çünkü Alpaslan Bey bilgisayarda ne yapıldığını bilebiliyor.

İki ailenin çocuklarının yetişmesinde zamanla farklılıklar ortaya çıktı. Seçil ve Sadi'deki değişikliklere anne-babaları anlam veremedi. "Biz ne yaptık?" diye kendilerine sordular; ama olumsuz yönde kullanılan internetin yaptığı tahribatı fark edemediler. Peki sizin aileniz bu iki aileden hangisine benziyor?

SANKI YOKMUŞ GİBİ YAPMAK!

“Aynı evde kalıyoruz, beraber yemek yiyoruz, aynı eşyaları paylaşıyoruz, her gece aynı yatakta beraber yatıyoruz; ama ben kendimi yalnızmışım gibi hissediyorum. ‘Benim kocam yok, sanki ben tek yaşıyorum.’ gibi duyguları silip atamıyorum. O bir beden olarak var; ama onun ruhunun bu evde olduğuna bir türlü kanaat edemiyorum. Onun ruhu bu sofrada, bu odada, bu yastıkta yok! Evimin bazen bir otel olduğunu düşünüyorum. Ben hep gelecek olan tek müşterimin hizmetinde hazır ol vaziyetindeyim. Bu evde ‘ben varım’ ama ikinci bir ‘ben’ bulamıyorum. Ona eşim mi, nikahlı kocam mı yoksa evimi paylaştığım insan mı demeliyim bilmiyorum. İncitilen duygularımın bir kez olsun tamir edildiğini hatırlamıyorum.”

O, evlenirken eşini sevip sevmediğini bilmiyordu. “Evlilik nedir?” onu bile bilmeyen bir insandı. Kocasını da onunla annesinin isteği ile evlenmişti. Evlilikleri zamanla yıprandı. Kocasının koyduğu yasaklar ve verdiği emirler onun tavrının bir eş gibi değil de, bir amir gibi olduğunu gösteriyordu. Kocasını belki yüzüne karşı söylemiyordu; ama hal ve tavırları “Ben seninle zorla evlendim.” diyordu.

- Mutsuzsun, hayattan bir zevk de almıyorsun. Her günün bir kâbus. Neden bu filme “son” vermiyorsun? Ya da kocan neden bu durumu devam ettiriyor?

- Ayrılıp nereye gidebilirim? Ne yaparım? Onun da ayrılıp yeniden evlenebileceğini zannetmiyorum. Kim bu adamla evlenir ki!

- Mutsuz bir hayat, bizim yaşantımızın bir parçası adeta. Annesine kızıp eşini hırpalayan bir kocam var.

- Evimiz bir gölgeler oyunu gibi. “Bir kocam varmış, ben mutluymuşum!” gibi yapıyorum. Aslında olmayan şeylerin sanal görüntüleriyle evcilik oynuyoruz. Benim gerçek anlamda, karısına sahip çıkan, güvenerek göğsüne yaslanıp, “biz bir aileyiz” diyebileceğim bir eşim yok ki! Belki ona sorsanız o da ben hayali bir hanımla evliyim diyecektir.

Toplumumuz sanki mutluymuş gibi davranan çiftlerle dolu. Gerçekte ne kocalık var; ne de hanımlık... Mutluluk ise dışarıya verilen bir pozdan öte birşey değil.

Bu evcilik oyunu insanların benliklerini yıpratırken, yüzlere takınılan mutluluk oyunu bizleri ikiyüzlülüğe alıştıyor. Eşinizle sorunlarınız mı var? Kalbinizin derinliklerine atmayın.

Sabredin; ama üslubunca konuşmayı ihmal etmeyin. Samimiyeti ve kesinlikle suçlamamayı bir kural olarak benimseyin. Artık evinize gittiğinizde “Sanki yokmuş gibi!” yapmayı da lütfen bırakın. Her bir aile kendine özel olduğundan “Sanki yokmuş gibi” davranmanın çözümünü eşlerin kendilerine bırakıyor, bu konuda uzman görüşleri almanın gerekliliğini bir kez daha yineliyoruz.

SINIRLARI NASIL KOYMALI?

Arkadaşlarından bazıları onun Sema'ya olan ilgisini fark etmişti. Lise 2'de artık üniversite havasına girilmeye başlanmıştı. Ama o, iki sıra arkada oturan arkadaşıyla vakit geçirmekten başka bir şey düşünmüyordu. Hep hayaller kuruyor, bu hayallerde hep onunla geziyordu. Sıra arkadaşları ona "S. seni seviyor, seninle konuşmak istiyor." diyerek ilgisinin daha da artmasına sebep oluyorlardı. Ona: "Gidip kıza neden arkadaşlık teklif etmiyorsun. Bak o da sana ilgi gösteriyor!" diyorlar ve teşvik ediyorlardı. Zamanla arkadaşlarının telkinleriyle sınıftaki kız arkadaşının da kendisini sevdiğini ama açılmadığını düşünmeye başladı.

Sokağın başındaki markete kız arkadaşıyla sık sık alışverişe gidiyorlardı. Annelerinin verdikleri siparişleri alırken, market sahibiyle samimi olmuşlardı. Zamanla onunla senlibenli konuşmaya başlamış, o da onlara farklı şakalar yapar olmuştu. 16 yaşındaki iki arkadaşın arası bir gün açılıverdi. Bunun sebebi arkadaşının cep telefonuna gelen mesajdı. Mesaj market sahibindendi. Arkadaşı: "Ne olacak o adam evli ve iki çocuğu

var. Bayramda tebrik mesajı çekerim diye numaramı istedi. Bende verdim.” diyordu. Ama günler geçti ve arkadaşının cebine farklı mesajların geldiğini fark etti. O yine, “Biraz eğlenelim.” diyordu. İlerleyen günlerde ise 40’lı yaşlardaki adam onu sevdiğini ve evlenmek istediğini söylüyordu.

Akraba çocuklarıydılar. Amca ve hala çocukları, bir arada büyümüşler, beraber yemişler, aynı yatakta yatmışlardı. Ama çocukluk yıllarının bu alışkanlığı ergenlik çağı gelince farklılık arz etmeliydi. Ama bu olmadı. Anneleri, misafirliğe gelen kardeşinin çocuklarını kızılı erkekli aynı odada yatırmakta bir beis görmedi.

Sınıf arkadaşlarının şakasıyla onun da kendisine ilgi duyduğunu düşünen genç lise talebesinin bu yaklaşımına sıra arkadaşı genç kız cevap vermedi. S. arkadaşına sınıftaki konuşmaların dışında sınır koymasını bildi.

Onun için bir oyundan öte birşey ifade etmeyen mesajlaşmalar bir gün ciddi bir hal aldı. Adam karısından boşanmak istediğini ve kendisiyle evlenmeyi düşündüğünü yazdı. Genç artık önü alınamaz bir durumla karşı karşıyaydı. Anne ve babası ne derdi? Bir aileyi yıkmak, hem de basit bir eğlence uğruna...

Amca çocuklarının arasında neler yaşandığını anne babaları sonraları öğrendi. Çocukları, birbirlerinden uzaklaştırdılar; ama yara açılmış ve izi kalmıştı. Amca çocuklarıyken, arkadaş sonra sevgili olmuşlardı. Şimdi mecburen bir evlilik yapmak durumundaydılar.

İnsan sınırlarını bilmeli ve bu konuda kendini kontrol etmeyi öğrenmeli. Bunun için çocukların eğitiminde “Kendini

kontrol etme”nin üzerinde dikkatle durulmalı. Zaten terbiye de insana kendini kontrol edebilme yeteneğini verir. Sınır koymak pek çok olumsuz gelişmenin önüne geçebilmek için yapılması gereken şeydir. Davranışlarının, şakalarının ve sözlerinin sınırlarını koyamayan her insan hem çevresini yaralar, hem de bundan öncelikle kendisi zarar görür.

BİR İNSANI TANIMAK İÇİN ŞOFÖRLÜĞÜNE BAKILMALI

Doğru olan sırasını beklemeyip “Benim acelem var!” demek midir? Doğru olan iki şeritli yolu dört şeride dönüştürüp en ufak boşluğa burun sokmak mıdır?

Doğru olan kuyruğa yandan girip, uzun süredir bekliyormuş gibi yapmak mıdır?

Yüzlerce araba yolda beklerken emniyet şeridinde hızla ilerlemek midir?

Doğru olan sizin işinizi bir an önce bitirmeniz, yemeğinizi almanız ya da varacağınız yere hızla varmanız mıdır?

Adaletin olmadığı yerde yaşam değersizdir. Hakkın anlamı, “Gücünüz varsa hakkınız vardır.” olmamalı. Değerli olan sadece kişinin kendisi değildir. Biz kendi hakkımız kadar, etrafımızdaki insanların da haklarını gözetmek zorundayız. Kimsenin hakkı sınırsız değildir.

İsmet Bey, akşam saatinde evine gitmek için otobanın üzerindeki üst geçitten karşıya geçiyordu. İnsanlar telaşla yürüyordu. Bu sırada köprünün korkuluklarına dayanmış bir şe-

kilde aşığadaki yoğun trafiği seyreden arkadaşı Osman Bey'i gördü. Selamlaştılar. Arkadaşına merakla neden trafiği seyrettiğini sordu.

Bir an otobandaki arabaların olmadığını ve bu yolda araba yerine sadece insanların seyahat ettiğini düşün. Bak, yüzlerce araba var. Binlerce de insan... Emniyet şeridinden giden şu kırmızı arabayı görüyor musun?

Bir ara emniyet şeridinden 10-15 araba geçti ve bir arabanın önüne geçip yeniden sağa girdi. Onun gibi onlarca araba sağdan soldan, emniyet şeridinden gitmeye çalışıyordu.

Yol üç şeritliydi, ama neredeyse 6 şerit olmuştu. Bu da trafiğin daha ağır akmasına yol açıyordu. sanki herkes yolda yarış yapıyor, birbirini geçmeye çalışıyordu. Bir halk otobüsü emniyet şeridinden hızla ilerliyor, bir de solundaki taksiye korna basıp: "Beni sıkıştırma" diyordu.

İnsanları tanımak için onlarla yolculuk ve alışveriş yapmalı ya da birlikte kalmalı. Ama son zamanlarda buna şunu da eklemeli: Trafikte araba kullanma şekli... İnsanların asıl kimlikleri yolculuk, alışveriş ve aynı ortamı paylaşma sırasında ortaya çıkıyor. Nitekim iyi giyimli, son model arabasında giden bir insanın su şişesini yolun ortasına savurması onun şahsiyetini ele veriyor. Yol kenarlarının poşet, su şişeleri, sigara paketleri ile dolması sorumsuz insanların çokluğunu gösteriyor. Yollar bir mihenk taşı aynı zamanda. Her insanın karakterini de ortaya döküyor. Bir araca yol vermek nezaket değil, ahmaklık olarak görülüyor.

Sinyal vermemek, arkadan sıkıştırmak, sağdan geçmeyi huy edinmek, "arkadaki arabalar bekler" diye düşünmeyip gelişi güzel park etmek iyi şoförlük değil, bilakis şahsiyeti oturmamış bir kişiliğe işarettir. Bastırılmış duyguların, olgun-

laşamamış huyların şerit değiştirdiği bir yolda önünüze hangi kendini bilmez bir şoförün çıkıp direksiyon kıracağını bilemezsiniz.

Osman Bey, bir süre daha otobanı seyrettikten sonra arkadaşına: “İnsanların birbirlerine ne kadar saygılı olduğunu, trafiğe bakarak anlayabilirsin.” dedi.

Toplumların en tehlikeli düşmanlarının kanunlara uymayanlar ve gördüğü halde kanunlara uymayanlara göz yumamlar olduğunu hiç unutmamalıyız...

DOST, İNSANIN İKİNCİ BENLİĞİ GİBİDİR

Gece saat 24.00. Mutfakta kaynayan çaydanlığın sesi geliyor. Bardaklara konulan çay kaşıklarının tıngırtısı, gecenin sessizliğinde yankılanıyor. Üç kişi halının üzerine bağdaş kurmuş gelecek çayları bekliyorlar. Sadullah Bey ve üç arkadaşının sohbeti: “Artık geç oldu. Yarın işe gideceğiz.” sözleriyle noktalandı.

Sadullah Bey kahvehaneye gitmeyi seven bir insan değildi. O ortam ona haz yerine huzursuzluk veriyordu. Hele sigara dumanı nefesini kesiyor, üstüne sinen kokudan çok rahatsız oluyordu. Onu tanıyanlar bunu bildikleri halde Sadullah Bey’in iki aydır neden kahvehanelere gittiğini çok merak ediyorlardı. Üstelik onun kahveye gidiş saati de çok ilginçti. Herkesin kahvehaneden ayrılma saatinde o kahveye gidiyordu. Saat 22.00’yi geçti mi: “Ben biraz dışarıya çıkacağım.” derdi. Aslında devamlı gittiği bir kahvehane de yoktu.

Mahalledeki beş kahvehaneyi her gece tek tek ziyaret etmesine de bir anlam veremezlerdi.

Işıkların teker teker söndüğü bir saatte üç dört kişi gece çayı içmeye gelirdi. Koyu bir muhabbet başlar, çaylar yudum-

lanırdı. Bazen “Namaz kılmamıştık.” derler ve namaz kılmak için hazırlanırlardı.

Sadullah Bey'in haftanın çoğu günü kahve ziyaretlerinde bulunması ilginç hikâyeleri de ortaya çıkarıyordu. Kim bilir belki de o, sonu kötü bitecek hikayelere müdahale etmek istiyordu!

Eşiyle kavga edip kendini kahvenin dumanlı havasına atan Sezgin, kurulan masada kumar oynuyordu. Omzuna dokunan el kimin diye dönüp baktığında şaşırıp kalmıştı.

Sadullah Abinin burada bu saatte işi neydi? Utandı, yüzü kızardı. Bu nedenle de Sadullah Abi'nin: “Çaylara bizim evde devam edelim.” teklifini geri çeviremedi. O gece çay sohbetinin konusu nefse hakim olmaktı. Aradan geçen 2 ay sonunda Sezgin, bu sefer başka bir kahvehaneye gitmişti.

Hem de mahallenin en uzak kahvehanesiydi bu. Onu da masaya çağırıp halkayı kurmuşlardı. Ama omzuna dokunan elin sahibine bu sefer çok istekli bakamamıştı.

Ağzından çıkan “Sadullah Abi!” sözüne de hakim olamamıştı. Suçlu bir çocuk gibi o gün Sadullah Abinin peşine takılmış, “Haydi bize gidiyoruz” demesine hiç ses çıkaramamıştı.

O gece Sezgin, çok az olan maaşını neden bir masada kaybetmeyi düşünebildiğini anlattı. “Hayatımda iki kez kumar işine bulaştım. İlki iki ay önceydi. Diğeri de bu akşam. İkisinde de Sadullah abiye yakalandım!”

Yaşadıkları karşısında şaşkın; ama tevbe etmiş bir halde şunları söylüyordu:

“Bir daha elime almayacağım o kağıtları. Evimin, eşimin rızkını moralim ne kadar bozuk olsa da bu yola harcamayacağım. “

Sadullah Bey ona, fırında sığının karşısında saatlerce çalışıp kazandığı rızkını kötü bir yolda harcamaması gerektiğini

anlattı. Sıkıntılarını sabırla, aşkla, şevkle aşılabilirceğini söyledi. Sağlığın en büyük nimet olduğunu hatırlattı. Eşine karşı hakkaniyetli davranmasını istedi.

Sezgin de o günden sonra kahvehaneye sadece arkadaşlarıyla çay içmeye gitti. Eşi ondaki bu değişikliğe çok sevindi.

Sadullah Ağabey mi? Aradan yıllar geçti. O hala tatlı sesiyle gönüllere huzur vermek, elini omuzlarına atacağı insanlar bulmak peşinde. Allah onun gibi dostlarına yâr ve yardımcı olsun.

SAF OLMAK; AMA TEMİZ VE HÂLİS MANASINDA...

Arkadaşları hararetle son gelişmeleri konuşuyorlardı:

- Duydun mu, Arif Bey'i görevinden almışlar.
- Sedat Bey'i de alacaklarmış.
- Üç kişiyi çağırıp çıkışını vermişler.

Bilgilerin ham olduğu ve netlik kazanmadığı âşikârdı. Ama olsun, kulis için yeterli sayılırdı.

Şirketin içinde fısıltı gazetesi işbaşı yapmıştı. Kulaktan kulağa dolaşan söylentiler kısmî değişime uğrasa da fısıltının itibarı hiç düşmüyordu. Arkadaşları duyduklarını ona da sordular. O;

- Bilgim yok, dedi.
- Sen de hiçbir şeyi merak etmiyorsun. Ne saf adamsın! diye çıkıştılar.

O işinin başına döndü. Yıllar ona fısıltı gazetesinin geride çok olumlu şeyler bırakmadığını öğretmişti.

Bazen çok bilgi, çok hataya da davetiye çıkarıyordu. Duyduklarını söylemek insan için yeterli derecede fenalık içeriyordu. "Kişinin her duyduğunu söylemesi ona günah olarak yeter" kudsî beyanını yıllar önce duymuş ve benliğine yedir-

mişti. Kapılarını dedikodulara kapadığı zaman daha iyi niyetli olabiliyor ve daha iyi sır tutabiliyordu. Fazla bilgi ya da fazla enformasyon daha fazla dedikodu da üretiyordu. İnsan bilmediği şey üzerinde de konuşmuyormuş nitekim.

Merak, insanı en çok zorlayan duygulardan biri. O da merakını yenemeyip öğrendiği bir şeyi saklama sıkıntısı yaşıyor; onu mutlaka birilerine söyleme ihtiyacı hissediyordu. Ama öğrenmeyecek ve söylemeyecekti. Bazen bildiği halde bilmemezlikten gelecek, böylece onu söyleme ihtiyacı da duymayacaktı. Bu konuda evde pek çok tecrübe yaşamıştı. Kızının yaptığı ufak yaramazlıkları bildiği ve gördüğü halde sanki bilmiyormuş gibi yapıyordu. Çünkü istisnasız her hatayı görmek çocuğunun kendini düzeltmesi için hiç fırsat vermemek demektir. Sonra, bazı konuların kızıyla annesi arasında kalması daha doğru olurdu. O, kızına şimdiye kadar hiç kızmadığı halde, kızının, “Anne ne olur babam duymasın.” sözlerini işitiyordu. Eşiyle kızının sorunlarını konuşuyor; ama bildiğini de hiç göstermiyordu. Ama bu her şeyi görmemezlikten gelen bir baba tavrı da değildi.

İnsan algı radarlarının çapını açtığı zaman ağına pek çok bilgi takılabiliyor. Ama her bilginin doğruluğu kadar, her yanlış bilgi kalpte kötü bir iz bırakıp gidiyor. Belki o, kurnazlığa akli ermeyen anlamında saf görünüyordu. Ama o bu saflığı; has, hâlis, katışıksız, arı, temiz ve berrak manasında yaşamak istiyordu. Anadolu insanı da işte böyleydi. Hâlis, temiz ve berraktı. Kötü niyet ve düşüncenin kalbine uğramamış insanların ağzından hep iyilikler dökülür durur. Türkiye’de yıllarca kalmış ve misyonerlik yapmış Rhonda Vander Sluis’in hatıralarında da bu saflığı görürsünüz. Bu hafta kapak yaptığımız bu hatıralar, aslında onun neden etkilendiğini de gösteriyor.

Önyargıları silip atan, kalpleri eriten saflık, kendimizi en iyi anlatan bir yol değil mi? Ne dersiniz?

KENDİMİ KONROL EDEMİYORUM, “FRENLERİM TUTMUYOR”

Bir otomobilin hızlı ve konforlu olması kadar, en kısa sürede durması da önemlidir. Bu nedenle araçların reklamlarında güvenliğin ön plana çıktığını görebiliriz. Hava yastıkları, ABS, ESP, ESR ve daha birçok fren sistemi şimdilerde araçların farkını ortaya koymak için sunuluyor.

Her şey insan için olduğuna göre konforun ve rahatın yanında bu rahatı riske atacak her türlü ihmal de gözardı edilmemeli değil mi? Bizler onlarca parayı ekstra fren sistemleri var diye yeni model araçlara veriyoruz.

Normalden 2-3 metre daha önce durabilmek, savrulup kaymamak için 5-6 saniyede 100 km hıza çıkan yeni yetme araçların getirdiği bir ihtiyaç belki de bu. Araçların hızları arttıkça fren sistemlerinin de geliştiği bir gerçek. İnsan da bunun gibidir aslında.

Kendini geliştirmek, yeteneklerine yön vermek, çalışmak, azmetmek yeni model bir otomobilin motor gücü, dizaynı ve konforu gibidir. Ama istenilen hıza erişmek tek amaç değildir.

Hızınızı, amacınızı ve kendinizi kontrol edemiyorsanız daha ilk virajda aracınızı savurur, öndekilere çarpar, hasara neden olursunuz. Bunun için aracınızın frenleri önemlidir. İnsan da başarılı olmak kadar, kendini frenleyebilme yeteneğine sahip değilse ilk virajda kaza yapma riskiyle karşı karşıyadır. “Kendini kontrol” insan için bir ABS, ESP’dir.

Kendini kontrol etmenin yolu ise “dikkati bir noktada toplamak” ve “dikkatini sürdürebilmek”ten geçer.

İnsan “Durmam gereken yerde duruyor muyum? Kalbim nasıl? Vefalı mıyım?” diye her an kendi kendini kontrol etmelidir. Bir Müslüman’ın kendi kendini kontrol etmesi Allah korkusuyla başlar. Bunu muhasebe duygusu ve mesuliyet hissi izler.

Kontrolünü yitiren insan çevresine hem sözle hem hareketleriyle zarar verir. “Bir anlık öfkeyle oldu.” sözleri kanlı olayların ardında söylenegelen sözler değil midir? Halbuki öfkeyi kontrol edecek fren sistemlerine yönelik bir gayretiniz yoksa, aracınızın frenlerine gerekli bakımı yaptırmamışsanız kaza kaçınılmaz bir son değil midir?

Müslüman için şahsiyet terbiyesi kendini kontrol etmeyi gerektirir. Müslüman kendini kontrol etmesini bilen insandır. Kontrolsüz gücün, güç olmadığını bilir. Bunun için öngörülen şeylerin çoğu kendini kontrolü amaçlar.

ENGELLEYEMİYORSAN, PIŞMIŞ AŞA SU KAT!

Bir otelin yeni aşçısıydı. Geldiği günden beri yaptığı çorbalar müşteriler tarafından çok beğeniliyordu. Güzel bir çorba yapmak için özenle malzemeleri hazırlıyor, çorbayı itinayla pişiriyordu.

Ama bir akşam yemeğinde müşterilerinden her zamanki memnuniyeti görememişti. Ne olduğunu anlamadı. Aynı memnuniyetsizlik birkaç gün daha devam etti. 3. gün işlerini bitirip kendisine de bir tabak çorba aldı. İlk kaşıktaki bir sorunu anlamıştı. Bu özenle yaptığı çorba; ama fazla bir şeyler var bunda. Anladı ki çorbasına sonradan su katılmıştı. Çorbası hem biraz suluydu, hem de lezzeti eskisi gibi değildi.

Otelin 2. aşçısı yeni gelen aşçının leziz çorbalarını kıskanıyor; ama ne yapacağını da bilemiyordu. Ona: "Sen çorba yapma!" demek olur muydu? Fakat yaptığı çorbaların lezzetini kaçırmak mümkündü. Nitekim öyle yaptı. Her akşam pişirilmiş ve servis edilmeyi bekleyen çorbaya su kattı. Katılan su çorbanın tadını kaçırdı; tabii ki müşterilerin ağız tadını da... Kim diyebilirdi ki: "Falanca aşçı yeni gelen aşçıyı kıskandı da böyle yaptı."

Kimi insanlar güzel işler yapmak için geceli gündüzlü çalışır, gayret eder ve ortaya leziz bir çorba çıkarır. Kimi insanlar

da bu leziz çorbayı ve yapanı çekemez. Çorbanın malzemele-
rini engellemeye, ateşini söndürmeye çalışır. Ama nefesi ateşi
söndürmeye yetmeyince, ya ateşe kendisi de biraz odun atar,
pişen yemeği yakar ya da pişmiş yemeğe su katar, yemeğin
lezzetini bozar. Böylece hayırlı iş, lezzetsiz bir fiiliyata dönü-
şür. Ona sırt verenler isteksizleşir, herkes ondan elini eteğini
çekmeye başlar. Üç beş insanın sırtına da yük ağır gelince
istenen kötü niyet hasıl olur ve o capcanlı, hayat dolu şeyler
canlı birer cenazeye dönüşür. Ortada bir çorba varsa da ta-
baklar boş gitmez geriye. Yapılan çorbanın ne hayrı kalır, ne
harcanan emeğin bir ehemmiyeti.

Kimi insanlar pişmiş aşı su katmak için kullanılır. Bazen
o insan da bilmez, kazana döktüğü bir tas suyun ne işe yara-
yacağını. Zanneder ki o suyu dökmese çorba yanacak! Ama
onun eline tası tutuşturanların niyeti ateşini söndüremedikle-
ri bu yemeğin yenmemesi için çaba harcamaktır. Kötü niyeti
sezmek, ufku açıklara bahş edilmiş bir nimettir. Bir imtihan ve-
silesidir aynı zamanda.

Siz siz olun, elinizle hazırladığınız çorbanıza başkalarının
sizden habersiz su katmasına izin vermeyin.

BİR ÖZÜRLÜ HAYATA NASIL BAKMALI?

Elim, ayağım tutmuyor. Her adımda birilerine muhtacım. Hayat dar bir oda ve televizyondan ibaret. Halbuki ne Yara-dan'ın bu verdiklerini sorgulayabilir ne de "Biz imtihanda de-điliz." diyebiliriz.

Gömlük iliklemenin zorluğunu hiç yaşıadınız mı? Ya da kaşığınızdakileri dökmeden ağzınıza götürmeyi? Tuvalete gitmenin, konuşabilmenin, dik oturabilmenin, ayakkabı giye-bilmenin ne kadar zor olduğunu bu zorluğu yaşıayanlar bilir. Evden çıkabilmek için birilerinin arabanızı itmesini beklersiniz. Sizin için hayat evinizden değil, evin bir odasından ibarettir. Doğarken hayata sadece bakabilmek imkanınız verilmiştir. Yürümeği, koşmayı, canınız sıkıldığında başınızı alıp gitmeyi bilemezsiniz. Eliniz, ayağınız, felçlidir. Ne yürüeyebilir ne koşa-bilirsiniz. Hayal kuramazsınız, çünkü hayale giden yollarda he-yelan vardır ve hayat sizin için bir çığın altında kalmak gibidir. İnsan oksijen gibi moral solumak ister. Onun oturabilmesi için ümide, morale ihtiyacı vardır. Dönüp çevrenize baktığınızda özürlü insanların maddi ve manevi yönden kötü bir durumda olduklarını görürsünüz. Siz bunların içinde ümidi de morali de unutup gitmek durumunda kalırsınız.

Bir özürlü için ne olduğuna karar vermek gerçekten zordur. Nasıl yaşayacağına karar vermeli; uslu bir sakat gibi mi? Sağlamların tüm dediklerini yapıp, “sen çok akıllı ve mantıklısın.” övgülerine sahip olarak mı? Yoksa her geçen günün bittiğini bilerek gözyaşlarını içine akıtarak orada boğularak mı? Bir üçüncü şık var ki sakatlığını yok farz edip asi biri olarak yaşamak mı?

Kurduğunuz hayallerin hiçbirisinin olma ihtimali yok! Çünkü siz olmakla olmamak arasındasınız. Birçok özürünün bu girdapta yitip gittiğini, hayata sırf zevk olsun diye bağlanıp ölüme adım attığını görmeliyiz artık. Ölmek isteğinin gelip gittiği, “Neden, neden?” sorularının zihninizde kafanızı yumrukladığı gecenin bir yarısında ne yapabilirsiniz? Eğer böyle düşünmeye devam edeceksem bu yolun beni ölüme götüreceği muhakkak.

Bir özürlü hayata nasıl bakmalı? Kafasındaki soruları çözmek için hangi formülleri uygulamalı? Dahası her an özürlü olmaya namzet sağlam insanlar bir gün bu durumdan nasıl ders çıkarmalı?

Hayata gözlerimi açtığımda: “Ben niye geldim bu diyara?” diye sorma hakkını kendimde bulamıyorum. “Bana el, ayak vermişsin; ama çalışmıyor? Neden?” diye sebep sorma cüretine de sahip değilim. Ama muhtacım, ilgiye, alakaya, yaşamak için her şeye... Allah'ın (celle celâluhû) yaratmasına hesap sorulmayacağını bilmek bu işin ilk basamağı olmalı. İnanıyorum ki Allah (celle celâluhû) beni böyle aciz yaratarak beni de çevremi de imtihan ediyor. Maraton koşan bir koşucunun imtihanı 30-40 kilometreyse benim imtihanım da bir metre ileri gidebilmektir herhalde. İlk basamak asi olmamaksa ikinci basamak üzerimize düşen kulluk vazifesini bir özürlü gibi yapabilmektir.

Evet, ben okullara gidip okuyamadım. Evlenip çoluk ocuk sahibi de olamadım. Bir eşim, bir işim olmadı. Hayatım bir oda-da, televizyon ve akvaryumdan ibaret. Galatasaray, bir de gr-şebileceğim ümidiyle gittiğim kahve ve sakatlar derneği. Herşeyin bir gün bugünkü gibi olmayacağını biliyorum. Ama şunu da biliyorum ki, sağlam insanların imtihanı benim imtihanımın on katı daha zor. Allah'ın (celle cellh) verdiği nimetlere şükretmek için ne yapılması gerekiyorsa onu yapmalıyım. Görüyorum, demek ki kr de olabilirdim. Düşünüyorum, demek ki zihinsel zrl de olabilirdim. Yrmesem de, hayat benim için sadece "h" ise de ben o bitirmekle sorumlu olduğum bir metre için çabalayıp duracağım. Sağlam insanlara son bir sözüm; bedeninizin kıymetini bilin. Bu nimetlerin şükrünü de sakın ihmal etmeyin.

Her zrlnn önünde üç yol vardır
Özürlülere iş imkanı sağlayın.
Sakatlara vergi indirimi yapılmalı.
Özürlülere zel eğitim hizmetleri tanınmalı.
şehirlerimiz zrllerinde yaşayacağı bir kent olmalı.

...

Sakatların istek ve arzularını içeren birçok madde daha sıralanabilir. Ama bunca isteğin arasında bir tanesi var ki esas önemli noktayı o teşkil eder. O da sakatların kendilerine olan güvenlerinin tesis edilmesidir. Bir birey olarak varlığının önemini anlayan her zrl, her faaliyetini daha cesurca yapacaktır. Bir zrl için merdiven inip çıkmak, yalnız başına bir yerlere gidip gelmek, hayatını yalnız devam ettirebilmek zordur; belki de imkansız...

Hayat, değerler bütünüdür. Maddi anlamda varoluşumuzun bir sonucu da bu dünyanın içinde harekete ihtiyaç

duyulmasıdır. Yaşamak için yemek, yaşamak için çalışmak, yaşamak için efor sarf etmek gerekir. Ama bunlardan daha önemlisi yaşamak için düşünmek gerektiğidir.

Düşünceleriniz var olduğu ve o fikir yumağınız sizi “bir” olana götürdüğü sürece siz değerli bir varlık olma özelliğinizi yitirmezsiniz. İnsanı değerli yapan onun ruhunun zenginliğidir. Yoksa ne mal, ne mülk insanın gerçek değerinin bir parçası olabilir. Yürümek, koşmak, kimseye muhtaç olmamak; eğer bir insana ulvi düşünceler sağlamıyorsa, bunların bedeli ağır olur. Her insanın şu veya bu şekilde bedel ödeyeceği bir dünyada bedelsiz hiçbir şeyin olmayacağını bilmeliyiz.

Her ne kadar aramızda bedenen engellilerin varlığının farkına varamasak da aramızda fikir engellilerinin de dolaştığının farkında değiliz. Özür bir eksiklikse, özür bir şeylerin kullanıl-maması anlamına geliyorsa, varolan yeteneklerini “Varedici”-nin varlığını anlamaya kullanmamak da bir tür özürdür.

“Ne yapayım, elimden gelmiyor” ya da “imkanım yok” di-yen bir özürlü iseniz mazeretinizi yeniden gözden geçirmelisi-niz. Hayatınız bir televizyonun karşısında oturup maç seyredip, dizi izlemekle geçmemeli. Yürümediğinizi, muhtaç olduğunuzu bir kenara bırakın. Sizin de bir sorumluluğunuz olduğunun farkına varın. Özür; fikri anlamda derinlik kazanamamak, ki-tap okuyamamak, Allah’ı (celle celâluhû) tanıyamamak, O’nun Peygamberi’ni (sallallahu aleyhi ve sellem) kalbinde hissedememek olmalı. Bütün gün kahvehanede okey oynayanları seyretmek yerine: “Şükür ki Allah aklıma bir eksiklik vermemiş.” sözleriyle O’na yönelecek her kelimeyi öğrenmeye çalışmak gerekir.

Her özürünün önünde üç yol vardır; ya hayata küsecek, kendini dünyaya kapatacak. Ya da hayatla iç içe olacak ama bir yandan da içinde derin bir ümitsizlik besleyecek. Ama bir

başka yol var ki başına gelenin sıkıntısını yaşasa da ümitsizlik onun kapısını açamayacak, kalbi ilahi alemde hızla mertebe kat edecek. İşte siz bu üçüncü yolun yolcuları olmalı, hayata küsmemeli, ama hayatın eğlenceli dünyasına kapılıp da gerçek hayatın temellerini burada atmayı unutmamalısınız. Bunun için de okumaya, çokça okumaya özen göstermeli, bu konuda azimli olmalısınız. Bunun için şanslı olduğunuzu da söylemeliyiz. İnsanların işlerinden, ev geçindirme derdinden kendileriyle ilgilenmelerine zaman bulamadıkları bir anda siz vakit genişliğinden yakınıyorsunuz. Her kitabın bir derya, her bir deryanın uçsuz bucaksız zevklerle dolu olduğunu tattığınız anda sizi kitabın başından kimse kaldıramayacaktır. Her uzuvlarından engelli olanlar, hayata “Yaratan” açısından bakarlar-ken her an sakat kalma ihtimali olan insanların elleri ve gözleri boş mu olacak? İşte kitaplar, işte bizi Yaratan Allah! Gayret kiminse, fazilet de onundur.

ÖLÜM YAN ODADA

Gece saat 23.00'ü geçmiş. Yaşanılan yoğun bir günün ardından yorgunluk gözleri de esir almış. Gözyaşı yok, mırıltılar halinde Kur'ân sesleri iştiliyor. Hanımlar hatim indirmek, beyler taziyeleri kabul etmekle meşguller. Çocuklara bu durumu anlatmak epey zor.

“Gürültü yapmayın, sessiz olun, bakın babaanneniz vefat etti.” demeniz yeterli olmuyor. Anne babalar kaybettikleriannelerine, kayınvalidelerine üzülrken çocuklar koşturmaktan nefes nefese kalmışlardı.

Öğle saatlerinde gittikleri hastaneden saat 17.00'da annelerinin cenazesıyla döneceklerini bilemezlerdi. Kalp krizi geçirdiği teşhisi konulmuş ama yapılanlar yeterli olmamıştı. Annelerini hastane morgunda bırakmaktansa alıp eve getirdiler. Küçük odanın halısını kaldırıp onu yere bir çarşafın üzerine yatırdılar. Zayıf vücudu sanki daha da ufalmıştı.

Ölümün bize uzak olduğunu düşünür, ölümden korktuğumuz gibi ölüden de korkarız.

Evde bir cenaze var korkusuyla adım attığında ölümün soğuk yüzüyle tanıştı. Salon kalabalıktı. Babası küçük odada

annesinin başındaydı. Aralık kapıdan şöyle bir baktı. Ninesi yerde yatıyordu. Onu içeriye çağırdılar. Gelemem diyemedi. Korktuğunu hiç söyleyemedi. Onun korktuğu ölümün ta kendisiydi çünkü.

Cenazesi ertesi günü öğle namazında kaldırılacaktı. Ah ne kadar zor bir geceydi! O gecedен sonra o küçük odada yatmak ona hep ölümü hatırlattı. Gözlerinin önünden gitmedi upuzun yatan cansız beden.

Annenin başında oturan evlatlar bir ara odadan ayrıldı. Kimisi mutfakta, kimisi misafirlerle ilgileniyordu. Çocukların koşuşturması bir an için durduğunda kimse ne olduğunu anlamadı.

11 yaşındaki Enis babaannesini daha iyi biliyordu. Onun elinde büyümüştü neredeyse. Enes, Yılmaz, Selim, Ayşe, Sena, Mustafa, Hatice... 2 ile 11 yaşları arasındaydılar. Ninelerinin başına oturmuş olan torunlar: "Ninem bana şu masalı anlatmıştı.", "Ninem beni çok seviyordu", "Ninem bayramda bana harçlık verirdi." diyorlardı. Enes ve Ayşe ölümü anlayabildikleri için daha hüznünlüydüler. Diğer torunlar ise ninelerinin neden yattığını, bir daha kalkıp kalkmayacağını soruyorlardı.

Ertesi gün cenazenin evden ayrılma vakti geldiğinde hoca efendi kapıda el açıp dua etti. Bu duaya çocuklar da katıldı ve nineleri için bildikleri duaları okudular. Bir hanımefendi, ellerini açan küçük Sena'nın başını okşadı ve Sıdika Teyze'ye o da bir 'fatıha' gönderdi.

Ne mutlu el açıp dua eden torunları bulunan dede ve ninelere...

İKİNCİ BÖLÜM

İNANÇ ANLAMINDA
FARKINA VARAMADIKLARIMIZ

VİRÜS PROGRAMINIZI GÜNCELLEDİNİZ Mİ?

“Bilgisayarım ağır çalışıyor, işlem yapamıyorum, sık sık kilitleniyor, internete giremiyorum, bazı bilgilerime ulaşamıyorum...” gibi şikayetlerle gelmişti bilgisayar. Getiren adam bu şikayetlerine şunu da ekledi: “Alırken virüs programı da yüklemişlerdi halbuki!”

Bilgisayarın hazır olduğunu ve gelip alabileceklerini söyleyen genç delikanlı bilgisayara virüs bulaştığı için ağır çalıştığını, virüsleri temizlediklerini söyledi.

Adam: “Bilgisayarda virüs programı vardı, nasıl virüs bulaşabilir ki?” dedi. Genç delikanlı:

- Bilgisayarı ne zaman almıştınız? diye sordu.
- Üç yıl oluyor.
- Amca, virüs programlarını hiç güncellediniz mi?
- O ne demek delikanlı?

Enis Bey'in bilgisayarında virüs programı vardı; ama işe yaramamıştı. Enis Bey, şaşkınlığını gizleyemedi. Delikanlı ona virüs programlarının sık sık güncellenmesi gerektiğini, yoksa yeni çıkan virüslere karşı bilgisayarın savunmasız kalacağını anlattı.

Her bilgisayarın bir virüs programına ihtiyacı olduğu gibi her insanın da manevi bir antivirüs programına ihtiyacı vardır. Virüsler nasıl ki kötülük saçarlar, girdikleri yerleri bozar ve dağıtırlar. İnsanları da saran her kötü eylem, düşünce ya da yol birer virüstür. Kişi önce insan olmanın getirdiği özellikler çerçevesinde kötülüklere karşı iyilik mezziyetlerini canlı tutmalıdır. İmani noktada ise Allah'a (celle celâluhû) ve Peygamberimiz'e (sallallahu aleyhi ve sellem) iman ve dinin belirttiği şeyler manevi bir antivirüs programıdır. Her inanan mü'min kendini koruyacak bir antivirüs programı yazılımını da uygulamaya sokar. Ama bu uygulama kimi insanda ilk geldiği gündeki gibi kalır. Kimi insanda da her gün şekil değiştiren ve insanları nefsenden, duygularından ya da arzularından yakalayan bu virüslere karşı programlarını günceller. Böylece ne maneviyatı ne de bedeni zarar görür.

İnsanların bilgisayarlar gibi şansları da yoktur. Bilgisayarınızda bilgilerinizi kaybedebilirsiniz; ama iyi bir virüs taraması ve programların yeniden yüklenmesi sorunu çözer. Ama insanın "delete tuşu" çok zor çalışan ve emek, pişmanlık, özveri isteyen bir özelliğe sahiptir. Bilgisayarınızda kötü ve zararlı virüsleri delete tuşuyla silip atabilirsiniz; ama insan bu özelliğini kullanabilmek için içten pişman olmak, özveriyle dua etmek ve kötü eylemleri bir daha yapmamak zorundadır.

Bir insan öncelikle iyi koruyucu programlara sahip olmalı. Bu programları da günlük, haftalık ya da aylık güncellemelere tabi tutmalı. Öğrendiklerini bir kez daha tekrar etmeli.

BİLMEMEK AYIP DEĞİL, ÖĞRENMEMEK AYIP

- İslam'ın şartı kaçtır? Ya iman'ın şartı?
- Bunları bilmeyecek ne var? Biz bunları çocukluğumuzda öğrendik. Sen daha zor sorular sor. Bunları geçelim.
- Subhaneke ile Fatihâ'yı okur musun?
- Sen de bize ilkokul çocuğu muamelesi yapıyorsun. İlk Kur'ân öğrenmeye giden bir öğrenciymişim gibi hissettim kendimi. Haydi kalkalım bizi bekliyorlardır, geç kaldık.

Hakan Bey oturduğu yerden kalktı ve arkadaşını beklemeden dışarı çıktı. Recep Bey ise sorduğu sorulara hiçbir cevap alamamış, şaşırıp kalmıştı. Nereden çıktı bu sorular diye soran arkadaşına: "Bazı şeyler kafamı kurcalıyor. Bunlara cevap arıyorum." demişti. Aradan günler geçti ve Recep Beyle Hakan Bey bir arkadaşlarının evine misafirliğe gitti. Söz döndü dolaştı ve Recep Bey'in imtihan sorularına geldi. Hakan Bey o gün neden sorulara cevap vermediğini açık yüreklilikle anlattı:

- Bana sorduğun soruları babamdan öğrenmiştim. Daha sonra ortaokul yıllarında din kültürü dersinde de okumuştuk. Ama zamanla unutuluyormuş meğer. Ben bunları bildiğimi düşünüyordum; ama benim için basit olan bu bilgilerin aslında benden ne kadar uzak olduğunu anladım. Zaman zaman aklima takılan sorulara da cevaplar bulamadığımı söylemeliyim.

- Bilen birilerine sorsan sana cevap verirlerdi.

- Bence yadırgar, biraz küçümser: “Bunları da bilmiyor musun?” derlerdi. İslam nedir, iman nedir, namazı niçin kılıyoruz, tevhid, Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), oruç, zekat bunları herkesin bildiğini zannediyoruz.

- Bu konuda haklısın galiba!

- Birçok insan Kevser ve İhlas sureleriyle namaz kılıyor. Bildiğimizi zannettiğimiz bilgiler aslında o kadar az ki! Bir şekil ve görüntüden ibaret.

- O gün sana bu soruları sorarken, benim de kafamı kurcalayan bunlardı. Çocuklar eğer okulda biraz bir şeyler öğrenmemişlerse bu bilgileri nereden öğrenecekler? Anne baba da öğretmiyorsa, bu konuda herhangi bir kitapta okumamışsa bir gencin imanı, İslam’ı bilmesi mümkün mü?

- Dinini öğrenmede ilk adımları atamamış gençlere derin dini bilgiler vermek doğru mu Recep Bey?

- Bence ilk adım dediğimiz bu bilgiler insanların devamlı okuması ve bilmesi gereken şeyler.

- Basit gibi algılanan; ama önemi hiç azalmayan temel dini bilgileri sormak utanılacak bir durum olmaktan çıkmalı. “Acaba ne derler?” düşüncesi silinmeli.

Recep Bey’le Hakan Bey’in sohbetini çay ikramı kesti. Hakan Bey o gün arkadaşına veremediği cevabı verdi.

- Bana “İslam’ın şartı ve imanın şartı kaçtır?” diye sormuşsun. Ben bunları saysam tam sayamam herhalde. Arkadaşım bana bunları öğretir misin? Bir de bildiğim sure sayısı üç beşi geçmez. Bu konuda da yardım eder misin?

- Dostum, öğrenmenin ve sormanın utanılacak bir yanı yok. Bak bazı şeyleri ben de bilmediğimi söylemeliyim. Ama beraber çalışır, bilmediklerimizi de bir başkasına sorarız.

MİHRİBAN BAHANE

Ağaçların arasından bir bağlamanın kırık dökük nağmeleri geliyordu. “Olmadı” dedi bir ses. Bir daha çalalım.

“Sarı saçlarını deli gönlüme

Bağlamışım çözülmüyor Mihriban”

Saat gecenin 01.00’i artık. “Yeter hocam, haydi gidelim.” dedi. Bağlama dersine başlayalı iki ay olmuştu ve bağlamasıyla iki türkü çalabiliyordu. Bağlamasını paltosuna sarıp aldı eline. Sanki elinde palto varmış izlenimi verip indiler patikadan aşıya.

Derslere başlayalı yüreği hop oturuyor, hop kalkıyordu. Evde çalsa konu komşu bir şey der diye endişe ediyordu. Öyle ya bu zamanda imamlara yafıt yapıştırmak kolay bir yoldu. Gerçi bağlama öğrenme isteğini kendi ailesine bile anlatamamıştı.

Akşamcılarla aynı saatte aynı istikametteydi. Zaman zaman: “Oooo hoca kafa çekmeye mi geldin?” diyen sözlerin arasından geçip üstteki çamlığa varıyordu.

10 yıllık imam ve hatipti. Değişik yerlerde görev yapmıştı. En son geldiği ilçenin de sevilen bir insanıydı. Ama kahvede selam verip, halini hatırını sorduğu gençleri camiye getirebilme adına hiç bir şey yapamamıştı.

Delikanlılığın ilk yıllarında bağlama çalmaya merak salmış; ama şartlar buna müsaade etmemişti. İlk gün bir bağlama alıp eve getirdiğinde nasıl çalacağını da bilemiyordu. Düşünlerde çalan birine: “Bana da öğretir misin?” dediğinde onun şaşırmasına şahit olmuştu.

İki ay boyunca yatsı namazını kıldırıp evine uğrar, sazını paltosuna sarar ve kahveden hocasını alırdı. Artık tıngırtılarının bir armonisi vardı.

Camisinin cemaatinin yaş ortalaması epey yüksekti. Mahallenin gençleri de ihtiyarlamayı beklediğinden cami, genç delikanlılara kalıyordu. “Bu gençlere Allah adına bir şey anlatabilir miyim?, Kur’ân öğretebilir miyim?” diye düşünüp duruyordu. Geceleri rüyasında Kur’ân öğrettiği çocukları gördüğü bile oluyordu.

Saz çalmayı becerdiğine inandığı bir gün gençlerin toplandığı kahvede onlara şu teklifi yaptı; “Gelin size Mihriban’ı çalayım?”

“Hoca sen bizimle dalga mı geçiyon, kafa mı buluyon?” dedi birisi. Masadaki gülüşmelere, o: “Ciddi söylüyorum.” cevabını verdi.

Hoca: “İnanmıyorsunuz; ama ben Mihriban’ı iyi çalarım.” dedi.

Kahvede sandalye gürültülerine herkes dikkatle baktı. 7-8 kişi o gün hocanın evindeydi. Hoca sazı eline alıp tıngır tıngır, kırık dökük Mihriban’ı çaldı onlara.

Bu Mihriban’ı dinleme merakı sürdü gitti. Haftanın iki günü hoca Mihriban’a bir türkü daha ekleyerek bağlama çaldı gençlere. Ama bu arada sazının tellerine dokundukça gençlere sorular sordu, anlattı Allah adına bildiklerini. Bir hafta sonra gençler: “Hoca ya, sazı hele sonra çalarız; önce muhabbet

edek!” dediler. Muhabbet koyulaştı, çay demlendi, yaz geceleri neşelendi. Gençlerde bir Kur’ân okuma aşkı belirdi, hocaya: “Bize yardım et, hele şunu bir okuyak.” dediler.

Salih (16), Murat (21), Süleyman (20), Muhsin (19), Mahmut (18) bugün Kur’ân okumayı biliyorlar. Murat bir gün elini hocanın omzuna atıp şunları söylemişti;

- Vallahi hoca, sen bize gelip haydi camiye gidelim deseydin, biz camiye gelmezdik. Ama bizim gelmemezliğimiz seni kırmamış ki, sen kalktın geldin bizim yanımıza. Bazen senin yanından kalkıp içmeye giderdik. Şu güne bak hele. Ağzımıza iki aydır koymadık o şeyden.

Kasabanın 5 delikanlısı Elif-Ba’yı bitirip Kur’ân’a geçtiler şimdi. Hocanın evine gittiğinizde kütüphanenin arkasındaki sazı hâlâ görebilirsiniz. Çünkü o hâlâ Kur’ân öğrenmeyi bilmeyen kalmasın diye uğraşıyor.

ELİF-BA NEDEN ÖNEMLİ?

Elif-Ba Kur'ân'a açılan bir kapıdır. Bir bebeğin ilk adımıdır. Bir çocuğun ilk hayat tecrübesidir. Bir gencin ilk gençlik heyecanıdır. Çoğu zaman zordur onu ele almak. Çünkü öğrenmek, birbiri ardı devam eden şeyleri de öğrenmeyi gerektirir. Elif-Ba'ya ilk adımı atan; ikinci, üçüncü adımlarını da atabilir.

Kur'ân'ı öğrenmek istediğimizde "Neden?" sorusunu kendimize sıkça sormalyız. "Ben neden Kur'ân-ı Kerim öğreniyorum?", "Diyelim ki okumasını öğrendim, benim ne işime yarayacak?", "Öğrenmekteki amacım ne?"

Bir şeyi öğrenme amacınızı belirlerseniz, öğrenmeniz de kolaylaşır. Bu Kur'ân için de böyledir. Kur'ân-ı Kerim'i öğrenirken kendinize amaçlar belirleyin. Amaçlarınız arasında şunlar olabilir mesela: "Bizi yaratan yüce Rabbimiz'in mesajlarını okuyup anlayabilmek, Kur'ân'ı öğrenerek kulluğumuzu daha iyi yapabilmek, Allah'ın azametini ve büyüklüğünü daha iyi kavrayabilmek..."

Bir şeyleri öğrenirken, onun hayattaki yansımalarını bulmak öğrenmeyi kolaylaştırır. Aynı şekilde bir şeyi öğretirken, öğretilen şeyin hayatımıza olan etkileri de anlatılırsa dersin daha ko-

lay işlendiği görülebilir. Harflerin mahreçleri, duraklar ve kurallar içine gömülüp kalmak okumanın heyecanını kaçırabilir. Halbuki heyecanı en üstte tutmak, aşkımızı her daim katlayacak şeyleri ruhumuza fısıldamak gerekir. Bunun için Kur'ân'ın manasını hissetmemiz önemlidir. Kekeleyerek okuduğumuz ayetlerden birkaçının manasını, o ayetle ilgili varsa hadisleri bilmek; okuduklarımızı daha da önemli hale getirecektir. Kur'ân öğretenlerin, okunacak ayetlerden bazılarını açıklamaları, "Bakın çocuklar! Allah, bu ayeti kerimede ne diyor biliyor musunuz?" diyerek onların ilgilerini çekmeleri gerekir. "Biraz önce okuduğumuz ayette neden bahsedildiğini kim söyleyebilir?" sorusu sorulabileceği gibi, "Hanımlar! Bu surede Allah bizleri şu konuda bilgilendiriyor." diyerek okunan sureyle ilgili kısa bir bilgi verilebilir.

Okunan 'subhaneke, ettehiyyatü..' ne anlama geliyor? Bizler için ne ifade ediyor? Fatiha Suresi'nin önemi nedir? Eğer Kur'ân'ı öğrenmek için eline Elif-Ba almış bir çocuğa, bir hanıma ya da bir beyefendiye bunlardan kısa bir bilgi versek, onların ezberlemesini kolaylaştırmış ve yaptıkları ezbere de bir anlam katmış oluruz. Okuyan ama ne için okuduğunu bilmeyen insanların; yıllarca aynı yerlerde patinaj yaptığı, umutsuzluğa kapıldığı, Kur'ân'a bakış açısının zedelendiği biliniyor. O halde yıllarca bir Elif-Ba'da kalarak zaman kaybetmemeyi öğrenmeliyiz. Bilinmeyi bekleyen ve öğrendikçe coşacağımız bir kâinat var, ruh dünyası var, aşk var. Şimdi ilk adımı atmalı, ilk kapının kolunu çevirmeli ve artık düşmeden yürümeyi öğrenmeliyiz.

HEPSİ YAPILAMADI DİYE TEK OLANDAN DA VAZGEÇİLMEZ

“Zaten yapmıyorum bunu da yapmasam olur.” ya da “Nasıl olsa battık bari tam batalım.” gibi düşünceler içinizden geçiyor mu? “İpin ucu kaçmış bir kere...” diye başlayan sözlerin ardından insanın kendi nefesine yönelik ikna çabaları sıralanır. Mazeretler aslında yapılanı haklı çıkarmaz. Ama insan tatmin olur ve yaptıkları ona ağır gelmez. Kâmil insan, iyi bir Müslüman olmak bize gökten zembille indirilmez. Yapacaklarımız, atacağımız adımlar bizi iyi Müslüman yapar. Bir insanın eşsiz güzellikler bulunan ve mutlaka çıkılması gereken bir yaylaya tırmanırken gösteremediği azimden şikayetçi olduğunu düşünün. Tırmanmak şöyle dursun, biraz da sürüklenmiş ve elleri ve ayakları yara içinde kalmış. Bu insan bu kadar zahmetten sonra: “Nasıl olsa oraya çıkamıyorum; bari aşağıya düşeyim daha iyi derse anlamsız olur.”

Tutunduğunuz dalı da bırakarak sorumsuzca kendinizi, uçuruma yuvarlanmak durumunda bırakır mısınız? Ama insan yapamadığı, Allah'ın (celle celâluhü) üzerine vazife kıldığı şeyleri yapamadığında pes ediyor ve yaptıklarını da terk ediyor.

Evinizi aydınlatan 8 lamba var ve bunlardan 7'si arızalı. "Bu yedi lambayı tamir edemiyorum." diye yanan tek lambayı da kapatır mısınız?

"Namazı doğru dürüst kılamıyorum." "Kalbimden geçenler söylediklerimi yalanlıyor." diyebilirsiniz. Bunun herkes için geçerli olduğunu unutmayın. Zaten imtihan noktalarından birisi de budur. Sorun bununla da kalmaz. İşte bir dizi problem daha; anlatmak, yaşamamak, büyüklerin hakkını teslim etmemek, vesilelere gaye olarak tapmak, aklına güvenip kendi fikriyle yetinmek, iman ve Kur'ân aşkının giderek pörsümesi ve sönmesi...

Bir zamanlar tattığınız heyecan aşk ve şevk yok mu? Anlatıyor; ama yaşamıyor, asıl gayeniz vesile, vesileler gayeniz mi oldu? O zaman durup bir düşünmeli, kendinize çeki düzen vermek zorunda olduğunuzu kabul etmelisiniz.

Devamlılık Müslümanların dikkat etmesi gereken bir konudur. İman ve ibadetler devamlılık ister. Küçük şeylerin ayağınıza takılıp, büyük yollardan sizi alıkoymasına izin vermeyin. Hepsi yapılamadı diye tek olandan da vazgeçmeyin.

KUR'ÂN ÖĞRENMEK

Kur'ân-ı Kerim'i öğrenmede dört aşama vardır: Bunlardan ilki sağlam bir inançtır. Neye nasıl inandığınızı bilmezseniz öğrenmenin amacını doğru yerine getirme imkanınız da zayıf olur. Öğrenmek inanmakla başlar. İncanın ardından sebeplere riayet gelir. Yani öğrenmek için çalışmalı, gayret etmeli, Kur'ân'ı okumaya vesile olacak her şeyi yapmalı insan. Allah'a sağlam bir imanla inanan bunun için de Kur'ân'ı öğrenmeye çalışan bir insanın üçüncü bir aşamayı daha kat etmesi gerekir. İnsan çalışmasında azmetmeli, "okuyamıyorum, olmayacak" gibi düşüncelerin esiri olmamalı. Gayreti hep sürmeli. dördüncü aşamada ise ferdi gayretini toplu gayrete dönüştürmeli. Kur'ân öğrenme konusunda yanına arkadaşlar bulmalı, beraber yolların daha hızlı kat edildiğinin farkına varmalı.

Kur'ân öğreten insanların sert mizaçlı tavırları varsa bunları terk etmeye çalışmalılar. Çünkü yumuşaklık nasıl her kapıyı açarsa, asabi ve sert üslup da o kapıları tek tek kapatır.

Kur'ân öğrenimi hedefsiz ve gayesiz olmamalı. Kaç günde, kaç haftada Kur'ân öğrenilebileceği her insan için bellidir. Aylarca Kur'ân dersi alan, senelerce kursa giden ama bir türlü

Kur'ân öğrenemeyen insanların bıkkınlıkları dikkat çeker. Artık onlar için Kur'ân öğrenilemeyecek kadar zordur. Halbuki Kur'ân öğrenimini kolaylaştıracak yollar denense, hanımlara, çocuklara, beylere değişik etkinlikler düzenlense Kur'ân öğrenimi neşeli bir hale dönüşebilir. Kur'ân'ın oyunlarla öğretilmesi çocukların daha kolay öğrenmelerini sağlayacaktır. Hanımlar ve beyler ise bıkkınlığa yol açacak sıkıcı ders programlarından kaçınmalı, Kur'ân'ı aşkla şevkle öğrenebilecekleri bir ortam oluşturmalarıdır.

BİZ OKUMAZSAK KİM OKUYACAK?

Kur'ân bizim kalbimiz. Ama bazen ondan o kadar uzağız ki, yanındayız zannetsek de ondan çok uzağız. Hatırlanmayan şeyin gönüllerden silinip gitmesini akıllarımıza getirmiyoruz. Yakınında bulunduğumuz şeyin aslında çok uzağında kaldığımızı fark edemiyoruz.

Kur'ân'a öğrenme, öğretme ve yaşama açısından farklı yönlerden bakmalı. Bilip de okumayan, okuyup da hazmetmeyen, öğrenmeye utanıp da kimseye söyleyemeyen, öğrenme meşakketine sığınıp da zorluktan yakınanlar; bu düşüncelerinizi bir kenara bırakıp bir kez daha düşünün.

İnsan kendi aklıyla, kalbiyle hasbihal etmeyi hep erteler. Kendimizle yüzyüze gelmekten kaçır dururuz. Ama ihmal etmeyin ki ihmale uğramayasınız. İşte size: “Ben okuyamam, öğrenemem.” diyen orta yaşlı İsmail Bey'in hatıra defterine yazdıklarından bir bölüm:

“Elif, be, te... Evde bulduğum Elif-Ba cüzü tam 75 sayfa. Her sayfasında giderek zorlaşan harfler, kelimeler. Keşke hepsi elif kadar kolay olsa. Arkadaşımda gördüğüm Elif-Ba çok hoşuma gitti. 20 sayfayı bir ayda bitirir miyim bilmiyorum.

Üstün, esre, ötre... Türkçe'deki sesli harflerin işlevini bunlar görüyor demek ki. A, e, i, u...

Bugün şeddeyi öğreniyoruz. Hocama: "Nedir bu şedde?" dedim. Türkçe'de "inna" yazdığımızda iki harfle yazmak zordaymışız. Arapça'da bunun yerini, harfin üstündeki ters dönmüş bir "m" alıyormuş.

"Cezm... Bu da nedir?" dememe kalmadan anlatıverdi bizim Elif-Ba'yı alan arkadaş. Bir ara: "Bize sadece üstün, ötre, esre yetmez mi?" diye sordum ama bunları da öğrenmeden düzgün okumayı öğrenemezmişim.

İlk günlerdeki korkum gitti. Hatta kendime 2 ay süre vermiştim Kur'ân'ı Kerim'i öğrenmek için. Şimdi bu süremi 20 güne indirdim. Harfleri, üstün, esre, ötre, şedde ve cezmi öğrendikten sonra geriye çok bir şey kalmıyormuş.

Cüzün yarısındayım. Hocam açtı Kur'ân'ı Kerim'i bana "oku" dedi. "Ama hocam, cüz bitmeden nasıl okurum?" dedim. Meğer cüzdeki metinler birer alıştırmaymış. Bugün Fatıha'yı okudum. Eve gittiğimde herkese: "Ben Kur'ân'a geçtim." diye de havada attım.

Harfleri biliyorum; ama ortada ve sonda yazılışları farklı olduğu için zorlanıyorum. Çok alıştırmaya yapmam gerekiyormuş. İlkokul bire giden yeğenimin fişlerden, kelimelere ve kelimelerden hecelere geçtiği alıştırmaya kağıtlarına dikkatlice baktım. Benim de çok antrenman yapmam lazım..."

KUR'ÂN, DUA, KİTAP BİZLERİ BEKLİYOR

Sabah erken saatlerde başlayıp gece yarısına kadar süren işleriniz... Pazar, alışveriş, market, ihtiyaçlar, yani eviniz... Hastalık, dersler, haşarlıklarıyla çocuklarınız... Ev işleri, gezmeler, çocukların ihtiyaçlarıyla uğraşan eşiniz... Ve siz...

İnsan bazen durup bir nefes almak ihtiyacı hisseder. Hayatınızın akışının daha verimli olmasını istiyorsanız yapacağınız rota değişikliğinin kuşbakışı değerlendirmesini yapmak zorundasınız. Halbuki biz sorunlarımızla yüz yüze gelmek şöyle dursun kendimizden kaçırız. Kendi içimizdeki “ben”in sesini duymamak için gürültü yapar, kulaklarımızı tıklarız. Bazı insanlar sorunlardan kaçmak için “başımı alıp gideceğim” der. Gitmek sorunlar için bir çözüm müdür? Dünyanın öbür ucuna da gitseniz aynanın karşısına geçtiğinizde aynada kendinizi göreceksiniz. Dışarıya yapacağınız kilometrelerce seyahat yerine içe birkaç metrelik yürüyüş yapmak sorunların çözümünde size daha fazla yardımcı olacaktır.

Kendine vakit ayıranlar ve hayata kitapların sayfalarından bakmaya çalışanlardan biri de Hakan Bey. Yazın köyünde geçirdiği 2 ayı verimli geçirmek için planlar yapmış, okuyacağı

kitapların listesini çıkarmıştı. Öğrenci arkadaşlarıyla ilk defa “Bir kitap okuma saati koyalım.” denildiğinde ona ne kadar sıkıcı gelmişti bu durum. Her akşam o bir saat geçmez oluyor, ofluyor; ama arkadaşlarına da bir şey diyemiyordu.

Bir sene boyunca bitirdiği kitap adeti 10’u geçtiğinde okumanın tuzlu su içmek gibi olduğunu anlamıştı. Susuzluğunu gidermek için okuyor, okuyor ve yeni kitaplara göz dikiyordu. Bu alışkanlığını köyüne taşıdığında bir yazı epey verimli geçirebileceğini düşünmüştü.

İkinci vakti Hakan’ı arayan annesi kardeşlerini seferber etmiş, olabileceği yerlere bakmışlardı. Onu en son elinde kitap, evin yukarısındaki ağaçlığa giderken görmüşlerdi. O genelde kitabını ağaç gölgesinde okumaktan zevk alır, bir yandan da tefekkür ederdi.

Akşam hava kararmaya yüz tuttuğunda Hakan’dan hâlâ bir haber yoktu. Ev halkı telaşlanmış bahçede toplanmışken, patikadan bir karaltı görüldü. Uykudan uyandığı belli olan Hakan gözlerini ovuştururken, ona bakan meraklı gözlerle “uyuyakalmışım” demekle yetindi.

Altında gölgelendiği sedir ağacının birleşen dallarının üzerinde oturmak için tahtalar olduğunu gördüğünde ağaca çıkmaya karar verdiğini söylemişti ev halkına. Ağacın üzerinden manzara gerçekten güzeldi. Kitap okumaya dalıp gitmişken uyku ağır basmış, uyuyakalmıştı.

Kitap okumaya, Allah’la olan irtibatınızı arttırmaya dönük çabalarınızı siz de sürdürmelisiniz. Hakan Bey gibi ilk başta belki zor gelecek; ama sonunda vazgeçemeyeceğiniz bir durumla karşılaşacaksınız.

SELAMETİN VE HUZURUN TEMSİLCİSİ OLMALIYIZ

Bilal-i Habeşi (ra), Efendimiz Muhammed Mustafa'nın (sallâllâhu aleyhi ve sellem) vefatından sonra Medine'de kalamayacağını söyleyerek Şam'a gitmişti. Medine'nin her yerinde O'nu gören, O'nu hatırlayan ve kokusunu hisseden Bilal-i Habeşi dayanamamıştı Allah Resulü'nün ayrılığına.

Nitekim yıllar sonra Medine'yi ziyarete gelen Bilal-i Habeşi (ra)'dan ezan okuması istenir. O ezan okurken Medine ahalisi eski günleri hatırlar ve koşarak gelir. Allah Resulü'nün geri geldiğini düşünürler.

Allah'ın evi olan Kabe'de, Allah Resulü'nün medfun bulunduğu Mescid-i Nebevi'de namaz kılmak aslında zor ve bir o kadar da zevklidir. Gözlerinizi kapatıp artık Kabe'yi tahayyül etmenize gerek yoktur. İşte o karşınızda duruyor. Ama ya biz? Ya bizim kalbimiz? İşte cürmümüzden temizlenememiş, tevbe kapısına sarılamamış, teslimiyetin son noktasına ulaşamamış biz...

Mescid-i Haram bir mesafe alma yeridir. Nefesimizi tutup, Allah'ın (celle celâluhû) bize uzattığı nimetlerin ve imkanların ipine

sarıp selamete tırmanmalıyız. Temizlenmeli, gelirken getirdiğimiz günahları tevbe sabunuyla yıkayıp öyle çıkmalıyız bu diyardan.

Ya gitmeyenler, ya bu diyarı hiç görmeyenler, ya hiç gelemeyecek olanlar... Siz de kalbinizi bir Mescid-i Nebevi, bir Harem-i Şerif yapabilme gayretinde olmalısınız. Her gittiğiniz yere Allah'ın (celle celâluhû) evinin selametini, emniyetini, huzurunu götürmelisiniz. Her adım attığınız yere Allah Resulü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) aşkını, sevgisini, insanlarla olan o güzel diyaloğunu sunabilmelisiniz. Çevreniz: "Bu insandaki güzel hava, bu güzel şey de ne ola ki?" diye sormalı. Soruların cevabı da: "Allah (celle celâluhû)'a ve Peygamber'e (sallallâhu aleyhi ve sellem) imanın bir eseriymiş." olmalı. Size bakanlar samimiyeti, huzuru ve güveni görebilmeli. Hac insanda bu etkileri yapmalı ve değişim kaçınılmaz hale gelmelidir.

ÖĞLEN NAMAZINDA BULUŞALIM

- Saat kaçta gelirsiniz?

- 19.30'da geliriz.

Bu soruyu farklı bir şekilde de cevaplayabiliriz. Nasıl mı?

- Saat kaçta gelirsiniz?

- Yatsı namazından sonra geliriz.

Yatsı namazını gelme gitme saatine bir sınır taşı yapmak, namazın o kişinin hayatının içinde olduğunu gösterir. Aynı şekilde camiye, namazı ve namazın vaktini belirleyen bir şey gibi kullanmak hoş bir davranıştır.

- Yarın buluşuyor muyuz?

- Yeri ve zamanı sen söyle...

- İkinci namazında Orhan Camii'nde.

İki arkadaşın buluşma noktası bir cafe, bir kahvehane ya da bir pastane olabilirdi. Belki camiden çıkıldıktan sonra oturulacak mekan yine bir pastane veya cafedir. Ama buluşma noktasının cami seçilmesiyle hem namaz kılınmış, hem o insanların üzerlerindeki vazife eda edilmiş, hem de manevi hava yakalanmış olur.

Camiler bizleri Allah'a (celle celâluhü) ulaştıran mekanlardır. Biz kulluğumuzu cemaatle yerine getirirken, Yüce Yaradan'ın

(celle celâluhû) müjdelerine de mazhar oluruz. Cami, bizi Allah'la (celle celâluhû) buluşturduğu gibi, komşularımız, yakınlarımız ve arkadaşlarımızla da buluşturur. Mesela bir yere mi gidilecek; herkese ayrı ayrı tarif vermek yerine herkesin bildiği bir adreste, camide toplanılır. Kimi arkadaş gruplarının buluşma noktaları da cami eksenlidir. Eğer her cuma namazında falanca camiye giderseniz, o arkadaş grubuyla görüşür halleşebilirsiniz. Ya da pazar sabahı Eyüp Sultan'da küme küme toplanan dost gruplarını izleyebilirsiniz. Yıllar önce mezun olduğun liseden arkadaşlarını bulmak için büyük uğraş sarf etmen gerekebilir. Ama Sezginler Camii'ne gidersen en azından birisiyle karşılaşma ihtimalin vardır.

Camiyi bir buluşma noktası haline getirmek, insanın hayatının da Allah (celle celâluhû) ve Peygamber'le (sallallâhu aleyhi ve sellem) bir buluşma noktasında olduğunu gösterir. Günlük hayatımızın planı saatlerle değil namaz vakitleriyle oluşmalı, her işimiz namaz saatine göre ayarlanmalı. 2 saatlik bir yola çıkacağı zaman öğle namazına 10 dakika varsa, namazın vaktini bekler, namazın tehlikeye girmesini istemezsiniz. Hayat namaz, namaz hayat olur sizin için. Ve eşinize dostunuza randevu verdiğinizde, ağzınızdan gayri ihtiyari namazdan önce, namazdan sonra çıkar.

HAYALLERİNİZE SINIR KOYMAYIN

“O, insanların en cömerti idi. O’nun yanında ne bir dirhem ne de bir dinar gecelememişti. O hayaca insanların en mükemmeli idi. Gözünü kimsenin yüzüne dikmezdi. O, insanların en alçak gönüllüsü, kibirsiz olarak en suskunu, lafı uzatmadan en belîğ konuşanı ve en güler yüzlüsü idi. Medine’nin öbür ucundaki hastaları ziyarete gider ve akrabalara ilgisini devam ettirirdi. Kaba kimselerin kendisine bağırımlarına sabır gösterirdi. Kimseye eziyet etmezdi.”

Kitaptan gözlerini kaldırdı, sanki ufka bakıyormuş gibi evin duvarına daldı gitti. Birkaç dakika süren bu dalgınlığın ardından gözlerini kapattı ve zihnindeki hayali gözünün önünde canlandırdı. Bir zaman makinesi vardı ve onu birkaç saniyede istediği yere götürüyordu. Yüzyıllar geçip sıcak bir vahaya indiğinde etrafında ne evi, ne de elindeki kitabı vardı artık. “Ben hayal kurmak istiyorum.”, “Hayallerimde O’nu görmek için koşmak, O’nun yaptığını yapmak için çalışmak istiyorum.” diye düşündü. Ama hayal gücü ona senaryo üretmiyor, gittiği çöldeki vahadan dışarı adım atamıyordu. Allah Resulü’nü (sal-lallâhu aleyhi ve sellem) düşünmek için gayret ediyor, O’nun hakkın-

da okuduklarını gözünün önüne getirmeye çalışıyordu. Bunda zorlanınca metot değiştirdi ve Peygamber Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) o güzel hasletlerini kendi üzerinde hayal etmeye başladı. Şimdi gözünün önünde cömert Osman A. vardı. Herkese yardım etmeye çalışıyor, usanmıyor, bıkmıyor gayret ediyordu. "Hayâ sahibi Osman A. nasıl olunurdu?" diye düşündüğünde modelinin saflığını hissetmeye başlamıştı. Alçak gönüllü, kibirden uzak ve güleryüzlü Osman A. bazıları için pasif ve enayi görülebilir. Ya akrabaları ziyaret, usanmadan arayıp sormak hem de bu ekonomik sıkıntı içinde. "Gidemiyorsun, bari telefonla ara." sözlerini duyar gibi oldu. Geçen ay 85 YTL gelen telefon faturasını nasıl ödeyeceğim korkusu varken nasıl arayabilirdi? En iyisi bayramdan bayrama aramak diye düşündü. Yok yok hayalin ücreti yok ki onları sık sık aradığını hal ve hatır sorduğunu düşünmeye başladı.

Nebi (sallallâhu aleyhi ve sellem), çocukları nasıl seviyorsa, eşleriyle nasıl geçiniyorsa, nasıl ibadet edip, iman ediyorsa, insanlara nasıl davranıyorsa onun da öyle davranması gerekiyordu. "Osman A. da bu özellikleri olan bir insandı." diye düşündü.

Aradan belki 5, belki 10 dakika geçmemişti, kızının sesiyle hayallerinden çıkıp geri geldi odadaki koltuğuna. 5 dakikalık bir hayalle neler yapabildiğine kendi de şaştı. Kitabı kapattı; ama ilk fırsatta hayallerine dönmek için fırsat kolladı. Bu sefer kitaptaki Efendimiz'in eşleriyle, çocuklarıyla ilgili bölümü okudu ve hayale daldı. Yapabileceklerinin ön hazırlığını zihninde planladı. Hayal kurdu hep Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) yaptıklarıyla. Ve bir gün hayallerinin gerçek olması için elini uzattı gerçeğin ta kendisine...

BİR SABAH NAMAZININ ARDINDAN NE KALIR?

Saat 03.45.

Uykulu gözler, mahmur suratlar... “Çalmasa telefon da yat-sam” denilen bir an. Yollar bomboş. Gündüz aşırı yoğunluğun olduğu otobanda bir onlar, bir de yola koyulmuş kamyonlar var.

Hava serin. Gidilen mesafe ise yakın değil. 18 kilometre sonra varıldı menzile. O da ne! Park yeri yok. Arabalar ardi ardına sıralanmış. Bir arkadaşı: “Yetiştik değil mi?” diye sordu. “Evet yetiştik inşallah!” dedi diğeri. Arabayı biraz uzağa park etmek zorunda kaldılar. Karanlığın içinden insanların ayak sesleri duyuluyor. Eski taştan yapılmış yolda demir parmaklıkların arkasında yatan Osmanlı mezarlarını görebiliyorsunuz. Yolun her iki yanı da mezarlık. Loş ışıkların altında camiinin minaresi gözüküyor. Cami avlusuna açılan kapının önündeki taşın yıpranmışlığı gelen cemaatin çokluğunu gösterse gerek.

Saat 04.25

Ezan okunalı dakikalar oldu. Cami avlusundan içeri girmişler; ama caminin içine girmek şöyle dursun avlunun çıkı-

şında bile zor yer bulmuşlardı. Okunan Kur'ân-ı Kerim insana yanık yanık sesleniyor.

Saat 04.55

Cemaate her gelen sabah namazının sünnetini eda etti. Artık farz zamanı. Müezzin kamet getirmeye başladı. Ardından caminin avlusundan taşan cemaat de, uydu imama.

Saat 05.04

Selamın ardından tespihler çekildi, dualar edildi. Cemaat ayağa kalktı; ama dağılmadı. Herkes tam tersi istikamete döndü, açtı ellerini, edilen duaya “amin”lerle katıldı. Eyüp Sultan'ın (ra) kabri başında her sabah yapılan duaya iştirak etti yüzlerce insan.

Saat 05.25

Bahçede öbek öbek insan. Belli ki burası bir buluşma merkezi. Herkesin selam verdiği birkaç insan var. 7-8 arkadaş sohbet ettikten sonra “Beni takip edin” dedi biri.

Saat 06.00

Güneşin ilk ışıkları. Kahvaltı hazırlanmış onları bekliyorlar. Ne kadar güzel bir muhabbet. Neşe ve mutluluk var. Bu mutluluğa okunan güzel sözler, Kur'ân da ekleniyor.

Saat 07.00

Ayrılık vakti. “Allahısmarladık” deyip çıktı evden herkes. Eve varıldığında saat 07.40'tı. Sanki öğlen olmuş gibi geldi ona. Ama sokaklarda bir hareket yoktu daha. Aman Allah'ım ne geçmez zamanmış bu! “Bereket bu olsa gerek” diye düşündü.

Haftaya Eyüp Sultan'da kılınacak diğer sabah namazını iple çekti. Sonra İstanbul'un bilinmeyen hazinelerini şenlendirmek için her hafta başka yollara koyuldular.

KABE BİR VARİŞ, MEKKE BİR İSTİKAMET, MEDİNE İSE SEVGİLİYE KAVUŞMA ANIDIR

Hacca niyet edip yola çıkacaklar, geçen yıllar hac ibadetini yerine getirip bu sene kalplerini oraya gönderecek olanlar, imkânları olmayıp da hacca gideceği günü iple çekenler; Allah'ın (celle celâluhû) evine misafir olmaya hazır mısınız?

Her ibadetin temelinde olduğu gibi kalplerinizi, dillerinizi hacca kilitleyip niyetinizi halisane ortaya koymalısınız. Kabe bir varış, Mekke bir istikamet, Medine ise sevgiliye kavuşma anıdır. Günleri, hatta saatleri dolu dolu geçirebilmek için uçağa binmeden tüm benliğinizi kutsal yolculuğa odaklamalı ve ihrama girdiğiniz anda da bu dünya adına her şeyi geride bırakabilmelisiniz. İhram ahiret hayatına yolculuğu anlatan en güzel derstir. İhramın cebi yoktur ve kendinizi kefene girmiş gibi hissedersiniz.

İhrama giren insan kendini çıplak hisseder. Sanki korunmasız ve mahşerin bir izdüşümündeymiş gibi yalnızdır. O kutsal mekana arınmaya gittiğinizi daha iyi anlarsınız. Yol boyunca Allah'ı (celle celâluhû) bol bol zikretmelisiniz. Bunun için

yanınızda okuyabileceğiniz dua kitaplarınız küçük Yasin'i şerifler olsun.

"Hacca nasıl hazırlanmalıyım?" diye soran herkese ilk söylenilecek şey Peygamber Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) hayatını okumak olmalıdır. Gitmeye az bir zaman kalmış olabilir. Ama bu okunmaması için bir engel oluşturmaz. Allah Resulü'nün hayatını okuyabileceğiniz yekûnlu kitaplar yerine daha az kapsamlı kitapları tercih edebilirsiniz.

Cidde'den Mekke'ye doğru yol alırken sizleri ikaz eden tabelalara dikkat edin. Tabelalarda yazan "Allah-u Ekber, Elhamdülillah..."ı tekrar edin. Bir zamanlar Allah Resulü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) ayak bastığı beldeye giriyorsunuz artık. İhramlar, beyaza bürünmüş hanımlar, dillerden düşmeyen zikirler... Sizi ne Mekke'nin yolları, ne kenar semtleri, ne de kalacağınız otel ilgilendirsin. Eşyalarınızı bırakıp o mekana koşun. Ama ta Mekke'nin girişinde başlayan o hasreti, koca koca otelleri aştıktan sonra giderebileceksiniz. Harem-i şerif'e giriyorsunuz.

Gözlerinizi neredeyse kırpmamacasına her anı görmek uğruna açın. İşte karşınızda o mekan, işte karşınızda Allah'ın evi. Ve sizlere emanet edilen "Bize de dua et" sözlerini listelediğiniz isimleri çıkarın ve "Allah'ım senin mekanına geldik. Bizleri bağışla. Bizler vasıtasıyla sana ve Resulü'ne selam getirenlerin selamını al ve onların da dualarını kabul et." demeyi unutmayın.

Binlerce insan ve dönüyor, dönüyor. Dilde dualar, gönülde huşu... İnsan olmayı o anda hissedin. Allah için geldiğin bu mekanda, Allah için tavaf yapıyor ve O'nun rızasına talip oluyorsun. Bunu isterken gönülden mi istiyorsun diye bir bak. Çevrendeki insanların renklerine, dillerine, tavırlarına takılma. İslam o kadar geniş bir yelpaze ki bak her insanı kucaklayıp getirmiş bu diyara.

Safa-Merve arasında hızlı hızlı yürüyor, bir yerde koşuyorsun sanki. 'Kime koşuyor, neden yürüyorum'un cevabını oraya gitmeden bul ki yürüyüşünün tefekkürünü yapabilesin.

Birçok insan tavafta, Safa ile Merve arasında dualar okuyarak cezbeyle gelmek ve kendini bu mekanda eritmek istiyor. Ama insan seli sizin bu isteğinize engel oluyor. Dikkatiniz dağılıyor, ayağınız takılıyor, sıkışıp kalıyorsunuz. Tam bu sırada haccın kıyametin bir provasını olduğunu düşünün. Ne kadar izdiham olsa da siz ondan gönlünüzü ayırmayın.

Kızmayın, sinirlenmeyin, bilin ki bu da bir imtihandır.

İlk günün ardından Arafat'a çıkıncaya kadar Mekke'de Beytullah'ın misafirisiniz.

Her fırsatta, mümkünse her vakitte namazlarınızı Harem'de kılın. Kur'ân okuyun, dualar edin. Size eşlik edecek, hayırda birbirinize sırt vereceğiniz bir iki arkadaşınız olsun. Bazen yalnız hareket etmek zor gelir insana. Ama arkadaş grubu olursanız ihmal sizin yanınıza uğramaz.

Sevr Dağı Resulullah (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in Hz. Ali'yi yatağına yatırarak Hz. Ebubekir ile birlikte birkaç gün konaklayıp müşrikleri şaşırtdığı mağara. Eğer kendinizi dinç hissediyorsanız, yüksek ve dik olan Sevr Mağarası'na 1 saat 15 dakikada çıkabilirsiniz. İlk vahyin geldiği mekana tırmanmak için ise ilk vahyin gelişini ve Efendimiz'in uzlete çekilişini hatırlamalısınız.

Arafat... Herkes ihrama bürünmüş, Arafat'a (25 km) yolculuk başlamış bütün gün boyunca. Bir günü geçireceğiniz Arafat tam bir mahşer meydanı. Arafat vakfesi için beklenmeye başlanılır. Arafat vakfesi; belirlenen zamanda hac için ihramlı olarak Arafat sınırları içinde bulunmaktır. Arafat vakfesi, haccın en önemli rüknüdür. Çünkü süresi içinde orada bulunamayanlar o sene hacca yetişememiş sayılırlar.

Arafat vakfesinin ardından arefe günü hacılar Müzdelife'ye doğru yola çıkar. Ardından şeytan taşlama...

Birçok hacı adayı şeytan taşlamaya kendini kaptırıp taşlardan başka şeyler de atar. Halbuki bizden istenen şeytana karşı güçlü olmak ve karşı koyabilme kabiliyeti kazanabilmektir. "Şeytanı kovabilecek donanıma sahip misin?" sorusunu kendimize sormalı ve şeytan taşlamanın anlamını kavrayabilmeliyiz.

Şeytana karşı koyarken kendi benliğindeki kusurları da silkele ve at. İşte Allah'ın evi seni bekliyor artık. Şeytan taşlamanın ardından veda tavafı yapacak ve bir hacı olacaksınız. Allah'a (celle celâluhû) yakınlığını pekiştirmiş, gönlünü o mübarek beldede bırakmış, olabilirsin. Medine'ye giderken sakın rehavete kapılma. Günlerin yorgunluğu hac yapabilme stresi ve sıkıntısı üzerinize çökmüş olabilir. Ama size kucağını açmış bekleyen bir Resul, bir Efendiler Efendisi (sallallâhu aleyhi ve sellem) var. İştihakla, aşkla O'nu vesile kılıp dualarımıza, gözyaşlarımızı ekleyip, kalbimizden kopardığımız bir parçacık sevgi ateşini yüce Yaradan'ımıza sunmalı, "İşte geldik diyarına, gidiyoruz. Ama bil ki gönlümüzü bırakıp gidiyoruz. Allah'ım sen bizim dualarımızı kabul et." demeliyiz.

HACCI HER AN YAŞAMALI DEĞİL MİYİZ?

Bütün günün yol yorgunluğuna rağmen gözünü dört açmış, “nasıl görebilirim?” diyerek otobüsün camından bir an olsun başını çevirmiyordu. Seyfi Bey’in ilk, belki de hayatı boyunca tek hac yolculuğu olacaktı bu. İstanbul’a ilk gidişinde arkadaşlarından dinlediği Sultanahmet ve Süleymaniye Camilerinin silüetini ta Üsküdar’dan görmüştü. Mescid-i Harem ve Kâbe de onun nazarında ne kadar büyükse, o kadar uzaktan görünebilmeliydi. Ama bütün dikkatine rağmen ışıklarını bile göremedi. Önce otele yerleşildi. Hemen hasretiyle yanılan Kâbe’ye hareket edildi. Seyfi Bey, aynı hararetle kıvrandı durdu; ama çok katlı binaların arasından sızan bir ışık kümesi haricinde bir şey göremedi.

Kâbe’ye açılan kapılardan birinden süzülüp, Allah’ın mekânını görmek için atıldı. Saat 23.30, gözünü kamaştırıcı ışıkların altında parlayan bir ev, ayakta dizlerinin bağı çözülmüş, titreyen ellerini açmıştı. Sonra heyecanla cebinden bir dosya kâğıdı çıkardı. Kâğıtta 200’ün üzerinde isim vardı. Tek tek okudu. “Allah’ım, buraya gelemeyen bu kullarının da selamını getirdim. Onların da dualarını kabul et.” dedi.

Hac, bir hasret yolculuğudur. Âşığın mâşuğuna kavuşmasıdır. Can'ın canan'a vuslatıdır. Ama hac gerçek anlamda bir varış noktası değildir.

Seyfi Bey, Kâbe'de bütün görevlerini yaptı. Hacerülesved'i öpmek istedi. Ama ona gitmesi, bazı insanlara eza vermesini doğurabilirdi. Medine'de Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) kabirlerini ziyaret ederken, zihninde şu soru vardı:

-Yıllardır bu anı bekliyordun. İşte geldin. Sevdiğine kavuştun. Hasret bitti o zaman.

Ardından şöyle düşündü:

-Çekilen hasret bu muydu? Şimdi ne olacak?

Hasretin neye ve kime olduğunu bir kez daha derin derin tefekkür etti. Kâbe'ye varmak, Kâbe'ye kavuşmak, hasretin sonu anlamına gelmemeliydi. Ve sonunda şuna karar verdi:

-Bizim hasretimiz, dünyanın neresinde olursak olalım, bizi Yaradan'a ve O'nun sevgili kulu Peygamberimiz'e (sallallâhu aleyhi ve sellem) kavuşmaktır. Mekke ve Medine'ye gelmek bir araç. O halde benim hasretim buraya gelmekle dinmeyecek. Ben kalben de varabilmeliyim bu mekânlara.

KURBAN KESMELİ MİYİM?

- Sen bir de kalbine sor!
- Fetvayı mı, yoksa takvayı mı tercih edersin?
- Kafanda “Ama?” diye bir soru kalıyorsa, kalbinin dediğini yapmalısın.
- Sen durumunu istersen hiçbir şey yapmayacakmış gibi ayarlayabilirsin.
- Borçlarım, ödemem gereken taksitlerim var benim. Ma-
aştan para kalmadığı gibi borçlarımın bir kısmını ödeyemeye-
ceğim.
- Her şey istemekle alakalıdır. İbadet de bir isteğin tezahü-
rüdür. Sen isteyip istemediğini kontrol etmelisin.
- Her ay borç kapatmaktan istemeyi düşünmeye fırsatım
olmadı. Açıkçası 6 ay önceden de bu bayramı düşünemezdim
ya!
- Bana sorduğun soruya nasıl cevap vermemi istersin?
- Nasıl yani?
- Fetva yönüyle mi, takva yönüyle mi?
- Senin söylediğin şartlar gereği kurban kesmemen nor-
maldir. Bu fetva kısmı. Ama takva kısmıyla dersen sen bu du-

rumu bir de kalbine sor. Biz Allah'a ibadet etmeyecek miyiz? Bu da bir ibadet fırsatıysa bunu kaçırmamalıyız. Bu da işin takva tarafı... Ama bu söylediklerim de sadece beni bağlar, bunu iyi bilmelisin. Yani ben sana kes veya kesme diyemem. Ama ben kesmek için elimden geleni yapacağım. (O da durumunun iyi olmadığını ifade ediyordu.)

Şimdi ben ne yapmalıyım?

- Ben orasını bilemem.

- Allah rızası için kurban kesmek, bütün hedef bu olmalı değil mi?

- Evet!

- Ama sakın: "Çevredekiler kurban kesiyor ben kesmezsem ayıp olur, sonra millet ne der?" düşüncesiyle hareket etme. Böyle bir durumda "Kurbanı ne için?" kestiğin şüphesi doğar ki sakıncalıdır bu.

Kurban kesmek ya da kesmemek konusunda bir türlü karar veremiyordu. Sorduğu sorulara da yukarıdaki cevapları almıştı. Son nokta olarak herkes ona "kalbine danış" diyordu. Gönlüm buna dayanamaz diye düşündü. Bir yanda borçlar, diğer yanda ibadet. Hocam bir soru daha sorabilir miyim?

- Taksitle kurban olur mu? Kredi kartıyla kurban olur mu?

...

Sorular, şüpheler, istekler, ibadetler birbiri ardınca sıralanıyor. Neyi nasıl tercih edeceğimizi biz belirleyeceğiz. En son yine kendi kalbimize soracağız. Niyet; sadece Allah rızası, ihlas ve samimiyet olmalı. Bunlar olmadıktan sonra kurban kessen de boş, kesmesen de...

KURBAN BİR VESİLE OLSUN

Ayakta durmakta zorlanan, eski kapının önünde tülbentini düzeltmeye çalışan kadın bir kez daha vurdu hızlıca. Kapı açıldığında içerinin loş karanlığında komşusu Şerife Hanım'ın: "Gel komşu" demesiyle karşılaştı. Terliklerini çıkarıp içeriye girdiğinde, karanlıkta birisinin daha olduğunu fark etti. Tek katlı gecekondunun basık tavanı gündüz olmasına rağmen içeriyi karanlıkta bırakıyordu.

- Misafirin varmış, ben sonra da gelsem olur.

- Gel otur, Aysel Hanım yabancımız sayılmaz.

İçerinin biraz serinlediğini düşünen Şerife Hanım, sobanın yanında kırılmış bir pencere çerçevesini sobaya attı.

Kurban Bayramı'nın ilk günüydü. Şerife Hanım'ın eşi çarşıda açtığı tezgahta bayram şekeri satmaya gitmişti. Şerife Hanım sobaya odunu atarken misafirini de tanıtmayı ihmal etmedi:

- Aysel Hanım benim oturduğum eski mahalleden komşum sayılır. Beni sağ olsun her bayram unutmaz, gelir ziyaret eder, kurban eti getirir. Bu ufaklık da Aysel Hanım'ın kızı Elif.

Bu semte taşınalı bir yıl olmuştu. Komşuları sağ olsun çok iyi insanlardı. Hayatın zorlukları içinde kıt kanaat geçiniyorlardı. Eşi asgari ücretle çalışıyor, bayramlarda da şeker ve hediyelik eşya satıyordu.

Şerife hanım, Aysel Hanım'ın 4 sene önce geldiği günü çok iyi hatırlıyordu. Yine böyle bir Kurban Bayramı'ydı. Eşi çarşıya çıkmış satış yapıyordu. Evini toparlamış, iki çocuğunun karnını doyurmuş, can sıkıntısından televizyona dalmıştı. Kapının çalındığını geç fark etti. Kapıyı açtığında karşısında genç ve güzel bir bayanın durduğunu gördü. "Ne istiyorsun kızım?" demiş o da: "Sizi ziyarete geldim. Kabul ederseniz girebilir miyim?" demişti. Kısa şaşkınlığın ardından onu içeriye buyur etmişti. Kim olduğunu, neden geldiğini de bilmiyordu. Bugün 8 yaşındaki Elif de, o gün 4 yaşındaydı ve ürkek bakışlarla annesinin yanından ayrılmıyordu.

- Ben şu yandaki sitenin A bloğunda oturuyorum. Bayramda yakınlarımız, akrabalarımız ve site içinde dostlarımız var ve onları ziyaret ediyoruz. Komşumuz sayılan sizleri de ziyaret edip tanışmak istedim. Eğer kabul ederseniz bu kurban etini de alın lütfen.

Bir poşet içindeki eti mutfağa götürdüğünde ne ikram edeceğini de şaşırmişti.

Aysel Hanım o günden sonra kurban bayramı haricinde de geldi ziyaretlerine. Yan sitenin zengin görüntüsüne hep sitemkâr gözlerle bakan Şerife Hanım, bu siteden bir hanımın kendisini ziyarete geleceğini aklına getirememiştir.

Aysel Hanım ise kestikleri kurbanın etini sitede dağıtmakta zorlanıyor ve ihtiyaç sahibi birilerini bulmak istiyordu. Şerife Hanım'ın gecekondusuna her gelişinde kızını da getirmeyi ihmal etmiyordu. Her şeyleri olduğu halde tatminsiz davranan Elif'e bu durumu da göstermek istiyordu.

Kurban eti vermek bahanesi olmasa ne diye geleceğini düşünmeden edemeyen Aysel Hanım, fakir komşularıyla kendilerini birleştiren kurbana şükreliyordu.

Aysel Hanım onlarla vedalaşıp ayrıldıktan bir saat sonra Şerife Hanım'ın kapısı tekrak çalındı. Aysel Hanım yanında bir başka hanımla ondan yan komşuya kendilerini götürmesini istedi. Komşu hanımın da artık yan siteden bir kurban komşusu olmuştu. O gün iki gece konduda et pişmiş, çocukların yüzü gülmüştü. Kim bilir belki sizlerin de güldüreceği çok yüzler vardır.

KURBAN, UZAKLARI YAKIN EDER

Tülün arkasındaki adam, sokağa giren arabaya dikkat ke-sildi.

Siyah Mercedes'ten inen orta yaşlardaki adam, bagajı açtı ve iki dolu poşeti aldı. Bagajda altıya yakın poşet vardı. Bir de telle bağlanmış siyah irice bir deri göze çarpıyordu. Bagajın altına gazete kâğıtları serilmişti; ama deriden sızan sular kâğıtları ıslatmıştı. Bagaja yayılan deri kokusunun uzun bir süre çıkmayacağını düşündü: "Benim Mercedes'im olacak, bunları arabama bile yaklaştırmazdım. Şimdi git, bagajı temizletmek için bir sürü para ver, olacak iş mi!" diye düşündü. Adam bu sırada poşetleri girdiği binaya bırakmış olacak ki, geri geldi. Onu uğurlamaya çıkan genç delikanlı: "Sağol Ahmet abi! Bayramın mübarek olsun." dedi.

Az sonra arabanın gittiği yönden kır saçlı bir adam elinde bir çantayla görüldü. "Bu adamı bir yerden tanıyorum ben." dedi. "Evet, evet bu TEK'te çalışan İrfan Bey. Yan sokakta oturuyor. Demek o da kurban kesmiş. Ama onun imkânı yok biliyordum. Hem kendi ihtiyacın varken, ne diye et dağıtıyorsun?"

İrfan Bey o kadar çok doldurmuş ki, ellerinde poşetlerin izi kalmıştı. Camın kenarında sokağı gözlerken, hanımı: "Bey,

hayırdır, komşulara gelen gideni mi izliyorsun?” dedi. “Yok ya hanım! Biraz önce gelen Mercedes dikkatimi çaktı.” dedi.

Gurbet zordur. Ama bayramlarda gurbet daha da zordur. Herkesin koşuşturma içinde yakınlarını ziyaret ettişlerini görürsünüz. Sizi tanıyan yoktur, kapınızı çalan da. Hele bir de öğren-ciyseniz! Babanıza kurban kesiminde yardım ettişinizi hatırlar, annenizin pişirdiğı mis gibi kurban etinin kokusunu burnunuzda hissedersiniz. Çocuklar bayramlıklarını giymiş, neşeyle koştu-rurken siz topladığınız iaşeden son kalanlarla ekmek, yumurta ve peynir alırsınız. Çoğu zaman “Neden bayram ki!” diye hü-zünlenirsiniz. “Bayram tatilini hafta sonu tatiliyle birleştirip bir haftalığına anama, babama gitmek dururken, benim ne işim var Kurban Bayramı’nda gurbette?” diye düşünürsünüz. Ama size Kurban Bayramı’nın ilk iki günü “Falanca yere yardım eder misi-niz?” diye sorduklarında, bütün olumsuzluklara rağmen gönlü-nüzü verdiğiniz gibi ‘evet’ de dersiniz.

Okul hayatı boyunca memleketine Kurban Bayramı’na gi-demeyenleri, evlerine kadar mercedesiyle et getiren “Ahmet Ağabeyler” teselli eder. Onlara maaşı kıt ama gönlü zengin “İrfan Amcalar” babalık eder. Ahmet Ağabeylerin, İrfan Amcaların eşleri Ayşe kardeşler, Hatice ablalar da tıpkı eşleri gibi gurbette yalnız kalmış kızlara kucak açar, gönül verir, muhabbet sunar. Kurban Bayramı’nda “kurbanın olayım evladım” sözünü anne-babanın dışında, tanımadığınız insanların dilinden duyarsınız. Öğrenciler bilir ki, gurbette onlara kapıları açan her Ayşe Ha-nım, her Hatice Kardeş, Ahmet Abi, İrfan Amca gönlünü de aç-maktadır. Onlara güvenir, sığınırınız. O insanlar da yıllarca ihti-yaçlarını karşılayıp mezun ettikleri öğrencilerinin dünyanın dört bir yanına dağılmasını gözü yaşlı seyreder, mutlu olurlar.

RAMAZAN AYI SİZE NE İFADE EDİYOR?

Herkes Ramazan'a farklı yönlerden bakıyor ve Ramazan'ı öyle yaşıyor. İşte bunlardan bazıları:

Aydın Bey için Ramazan demek, bütün gün sigara içememek anlamına geliyor.

Mehmet Bey, oruç tutmakla tutmamak arasında kararsız. Bazen tutuyormuş gibi davranıyor; ama tutmuyor. Tuttuğu zaman çok zorlandığını söylüyor. "Ben açlığa dayanamıyorum." diye mazeret sunuyor. Bir başka oruç tutamayacağını söyleyen kişi, Esat Bey. Diğer zamanlar pek bahsetmediği mide ağrıları bu ayda arttığı için Ramazanla pek arası yok.

Hasan Bey, Ramazan'daki kahve sohbetlerini çok seviyor. Onun için Ramazan demek gece yarılarına kadar süren kahve muhabbeti anlamına geliyor.

İsmet Bey, Ramazan aylarında Sultanahmet'te düzenlenen eğlencelerin müptelası. Eşiyile birlikte gözleme yiyip, salep içmek en büyük zevki.

Rukiye Hanım, bu aydaki kitap fuarlarının müdavimi. Üniversiteli arkadaşlarıyla kitap fuarlarını gezmek ve aradığı kitapları alabilmek için Ramazan'ı bekliyor.

Sabahattin Bey bir lokantacı. Onun için Ramazan'ın bir tatil olduğu söylenebilir. Gündüz dükkanını kapattığı için sabahları erkenden işe gitmek zorunda kalmıyor.

Hakan Bey bir öğretmen. İftar saatinde yolda oluyor. Eve de iftardan bir saat sonra varıyor. O Ramazan'ı, sıkışmış trafik, egzoz dumanı, minibüs kornası olarak algılıyor. Çünkü bir ay boyunca her akşam eve dönüşü normalden bir saat daha fazla sürüyor.

Genç Hayrullah'ta Ramazan, babasının "Haydi teravihe" diye başlayan çağrısı ile yankı buluyor. Teravih namazı uzun ve sıkıcı geliyor. Çoğu zaman "Her gece gelmesem olmaz mı?" diyerek babasına mesaj vermeye çalışıyor.

Munise Hanım, sahurdan bir saat önce kalkarak, yemekleri hazırlar sonra da eşini ve çocuklarını kaldırır. İftar için ise hazırlıklar öğlende başlar. Onun için Ramazan, yemek telaşı anlamına geliyor.

Hülya Hanım, bir ay boyunca zamanını gelecek olan bayrama hazırlık olarak evini temizlemekle geçirir. Halılar, koltuklar, perdeler, tüller, mutfak, banyo neredeyse her şey temizlenir, ütülenir ve bayrama ışıltılı bir evle girilir.

Ramazan ayını yukarıdakilerden farklı algılayanlar da var. İşte onlardan bazıları:

Rabia Hanım, üyesi bulunduğu derneğin Ramazan ayında fakirler için vereceği iftar kumanyasına katkı yapıyor. Her sabah erkenden derneğe gelip o günkü yemek için arkadaşlarıyla birlikte kolları sıvıyor.

Teravih sonrasında bir araya gelen arkadaşlarıyla yaptıkları hadis sohbetleri Tarık Bey'in Ramazan'ı iple çekmesine neden oluyor.

Fatma Hanım, Ramazan boyunca bir oda dolusu eski eşyayı ayırarak ve içlerinden kullanılabilenleri yıkayıp ütölerek fakirlere vermek için hazırlıyor.

30 gün boyunca mukabeleye giderek Kur'ân'ı hatmetmek, duyduğu güzel şeyleri uygulamaya çalışmak Şeyma Hanım'a Ramazan'dan kalan en güzel şeyler.

Fuat Bey, bütün gün yorucu bir işte çalışıyor. İftarları da yolda açıyor ve teravih namazına yetişemiyor. Evde ailecek teravih kıldıktan sonra oruçla ilgili bilgilerini tazeliyorlar.

Bülent Bey için teravihe gitmek zor geliyor. Ama bu zorluğa rağmen gayret gösteriyor, camide gördüğü olumsuzluklara aldırmadan gitmeye çalışıyor.

Nilgün Hanım, çocukların okul telaşı, iftar hazırlığı arasına mukabeleyi, arkadaşlarıyla Ramazan sohbetlerini ve yardım çalışmalarını sığdırmayı başarıyor.

Ramazan Bey, gece 24.00'ten sonra evden çıkıyor ve sahura kadar semtlerinde tespit ettikleri fakir insanların evlerinin önlerine kömür bırakıyor. Derneklerinde topladıkları parayla aldıkları kömürü 200 aileye dağıtmayı planlıyorlar.

Peki sizin için Ramazan ve oruç ne ifade ediyor? Kalem kağıdı alın ve yazın. Onu bir ay boyunca görünür bir yere yapıştırın.

HAC BİZE NASIL OLUNMASI GEREKTİĞİNİN BİR NUMUNESİNİ SUNAR

Bundan 200-300 yıl önce Anadolu'dan hacca gitmeye niyetlendiğinizi düşünün. Bugünkü gibi ne uçaklar, ne de tüm ihtiyaçlarınızı karşılayan turlar vardı. Bir hacca gidiş geliş aylarca sürüyordu. Bu da hacca gitmenin ne kadar zor ve külfetli olduğu, bir o kadar da azim ve cesaret istediğini gösteriyor. Aslında dünden bugüne ulaşım araçlarının hızları değişse de haccın şekli ve yapısı, bizlerden istedikleri değişmedi. Hacca giden Müslümanlar'ın çoğu ilk defa ülkelerinin, bir kısmı da ilk defa şehirlerinin dışına çıkıyor. Karşılarına farklı ırklardan insanlar, değişik kültürler çıkıyor. Hayatın bizim yaşadığımız beldeden farklı olduğunu görmek, insanların ufkunu açıyor.

Hacca niyet etmek, bir sene öncesinden başlayan bir girişim gerektiriyor. Hazırlıklar bir sene boyunca devam ediyor. Bu da Müslüman'ın kararlı olması gerektiğini ifade ediyor. İhrâmı giyip, yolculuk başladığında ve ilk kez Kabe görüldüğünde insanın bedenen ne kadar sağlam olması gerektiğinin sinyalleri

veriliyor. Nitekim 20-30 gün içinde insanın fiziki mukavemeti, sabrı, azmi ve ihlası deneniyor.

Hacdan gelen her insanın genel görüşü, “Keşke daha genç gitseydim.” oluyor. Bu da gösteriyor ki; hac sağlam bir vücutla, dinamik bir enerjiyle daha dolu dolu yaşıyor. Yani bu ibadeti yapabilmek için mali yön ne kadar önemliyse, sağlıklı olmak da o kadar önemli.

Hac, insanın istikrar içinde yaşamasını da öngören özelliklere sahiptir. Bir yandan karşınıza çıkacak engelleri aşmalı, ama diğer yandan yere düşmeden istikrarınızdan taviz vermemelisiniz. Vakit namazlarını Harem-i Şerif’te ve Mescid-i Nebavi’de kılmak için planlı olmak gerekir. Bu da bize hayatımızın ibadet eksenli olmasını öğretir ve hac da, bunun provasını yaptırır.

Hac, bir yaşam tarzının nümunesidir. Hakk dairesinde yaşamak, ibadeti birinci vazife algılamak, kimseye zarar vermemek, iyiliği ön planda tutmak... Hacca hazırlıklı gitmek, bu nümuneyi daha kolay idrak etmeyi sağlar. İçinize çektiğiniz hava kadar, kalbinize soktuğunuz azim de size dönüş yolculuğunda lazım olacaktır. Hac bir samimiyet imtihanıdır. Aslolan dönüş hazırlığıdır. Ve biz o imtihanlardan geçip aşkla yanıp, geriye altın bir kalp getirebilirsek, ne mutlu bize ki; vazifemizi tam eda etmişiz demektir. Ama gidenlerin yanlarında temizleyecekleri kalplerini ve onun temizliğinde kullanacakları ihlas ve samimiyet gibi temizlik ürünlerini götürmeleri gerektiğini unutmamalıyız. Yoksa ihlassız, samimiyetsiz ve her şeyden önce gönülsüz bir hac, görev ifa etmekten öteye geçmez.

İKİ BÖCEK VE GÖRÜLEN BEYTULLAH

Şehnaz Teyze 75 yaşında olmasına rağmen dur durak bilmeyen enerjisi ile gelenlere yemek yedirme, onları ağırlama telaşındadır. Geçtiğimiz Berat kandili gecesi onun için çok farklı olacaktır. Yatsı namazına duran Şehnaz Teyze'nin dikkatini yerde parıldayan; ama daha önce hiç görmediği bir böcek çeker. Böceği yakalar ve pencereden dışarı atar. Yeniden namaza durduğunda aynı böceği bu sefer yine görür. Divanda torunu yatmaktadır ve bir şey olmasın diye onu da yakalar ve açık olan balkon kapısından aşağıya atar.

Namazına tekrar devam ettiğinde kendini bir an Beytullah'ta görür. Sağ tarafından gelen Kâbe, soluna doğru kayar ve bir müddet onunla beraber olduktan sonra kaybolur.

Yaşadıkları karşısında şaşkınlığını gizleyemeyen Şehnaz Teyze bu durumun ne olduğunu güvendiği birkaç kişiye sorar. Kimileri gördüğü o parlak iki hayvanın evine misafir ettiği iki genç kız olduğunu söyler. İki genç kız da evden memnun ve mutlu ayrılmışlardır.

Şehnaz Teyze bu olayın akabinde rüyasında annesini görür. Annesi, bir topluluk içinde ona çıkışırcasına, "Bizim kız da her şeyi anlatıyor!" demektedir...

MİRAC DENİLİNCE NE AKLINIZA GELİYOR?

Size: “Mirac ne anlatıyor?” denilse tek kelimeyle ne cevap verirdiniz?

Bu soruyu bazı Ailem okurlarına sorduk ve işte aldığımız cevaplardan bazıları:

Kulun Rabbiyle buluşması

İhtişam

Namaz

Cennet vatana dönüş yolculuğu

Manevi hicret

İbretli bakış

Kulluğa yükseliş

Tesbihatın hakikati

Manevi yardım

Güçlü dönüş

Geleceğin müjdesi

Kendi miracım

En zirve kulluk

Yükselme

Hasbihal

Ulvileşmek

Namazın farz kılınması

Teslimiyet

İman

Zaman ve mesafelerin canına okumak

Bir O'na (sallallâhu aleyhi ve sellem) özel

Kab-i Kavseynlik..

Yine ümmetî.. Yine ümmetî demek

Hakikate şahitlik

Nübüvvetin sırlarını en kapsamlı anlatan olay

Onur

Kavuşmak

Sevgi

Öteleri keşif

Gerçeği görme

Mirac olayını bir kez de: "Mirac bize ne anlatıyor?" yönüyle okumalısınız. Herkesin kendi miracında yolu açık ve hayırlı olsun.

MÜSLÜMAN DEYİNCE AKLA NEFRET GELMEMELİ

Bir “off” çekti ve izlediği kanalı değiştirdi. Bu kanalda da haberler vardı ve çıplak çocukların koşuşturmaları, çığlıkları, bağırmaları ve cesetler yansyordu ekrana. Haberleri çocuklarına yasaklamayı düşünmüştü. İlkokula başlayan kızından: “Anne bizim okulu da basarlar mı? Bizim okulda polis yok!” demesi onu çok şaşırtmıştı. Annesi: “Kızım okulda polis olmaz ki!” dese de o: “Ben okula gitmeyeceğim.” diye tutturmuş ve bu inadından vazgeçirebilmek için epey uğraşmışlardı.

Baba Necati Bey, haberlerde klişeleşmeye başlayan “Müslüman terörist”, “Aşırı dinci militanlar” ifadelerini yadırgıyordu. Bu düşüncelerle yorgun düştüğü bir tatil gününde uyu-ya kalmıştı.

Yıllarca çalıştığı Fransa'daydı. Ama ismi Necati değil Albert'ti. Evine doğru gittiğini ve komşularından birinin “İyi akşamlar bay Albert” dediğini duydu. Eşi de işten gelmiş, çocukların okuldan dönmelerini bekliyorlardı. Ama vakit geçmesine rağmen öğrenci servisi gelmemişti. Eşi telaşla okulu aradı;

ama kimseyi bulamadı. Küçük kızı Elena, büyük kızı Jeanne dönmemişti. Az sonra televizyonlarda haberlerin ardı ardına verdiği olayı duyduklarında büyük şok yaşadılar. Şehrin en işlek caddesinde bomba patlamıştı.

Haberlerde “İntihar saldırısı”, “Müslüman ...” ifadeleri sık sık geçmeye başlamıştı.

Baba ve annenin “İslam nedir, Müslüman kimdir, neye inanır, inanç esasları nelerdir?” gibi sorulara verebileceği en ufak bir cevabı yoktu. Elleri kelepçeli üç kişinin götürülüşü gösteriliyordu. İsimleri Ahmet, Mustafa ve Salim idi. O an anne babanın zihninde bu isimlere karşı şartlanmanın olmadığını kimse inkar edemezdi. Üstelik bir yıl boyunca belki yüz belki üç yüz defa “Müslüman, intihar saldırısı, Müslüman ... örgütü, Müslüman Tugayı, Müslüman Cihad, Müslüman ...” gibi ifadeleri duydu Albert Bey...

Kızları sağsalim kurtulmuştu bombadan. Ama aynı duyguyu komşuları yaşayamamış ve küçük çocuklarını kaybetmişlerdi. Bu yüzden de karşılarında oturan Tunus göçmeni bir aile ile Türkiye’den gelen Turgut ailesine hiç de dost gözüyle bakamıyorlardı. Onlar her an patlamaya hazır bombaydı çünkü.

Necati, Necati... diye seslenen eşinin sözleriyle uyandı.

- Ne o suratın? Sanki düşman görmüş, nefretini açığa vurmuş gibisin.

- ...

- Bir şey mi oldu? Uyandırmasaydım!

Toparlandı, etrafına baktı... Uykusu açılınca eşine rüyasını anlattı. Rüyasında kendilerinin bir Fransız aile olduklarını ve kızları Şeyma ile Sümeyye’nin de isimlerinin farklı olduğunu söyledi. Patlayan bombalar ve zikredilen isimlerden İslam’a

hiç de hoşgörölü bakamadığını hatırladı. Kendini Müslüman olmayan; ama İslam konusunda hiçbir bilgisi de bulunmayan bir baba yerine koydu yeniden. Böyle bir durumda ortaya “nefret” duygusundan başka bir şey çıkmamıştı. Necati Bey gözlerini kapatıp yeniden rüyasındaki Albert olmayı düşündü ve bir an içinden şöyle geçirdi:

“İslam’ın sıcak mesajlarını hiç duymamış, Allah Resulü’nün (sallallahu aleyhi ve sellem) sevgisini hiç bilememiş Bay Albert ve komşusu, evlat acısıyla, İslam’ı terör üreten bir inanç sistemi olarak bilmekte haklılar.”

Sizce bir Müslüman dışarıdan bakıldığında sevilen insan mı yoksa nefret edilen insan mı olmalıdır?

SIRAT-I MÜSTAKİM

Arkadaşına ilk defa yüreğinde hissettiği bir sıkıntıyı anlattı. “Çok korkuyorum biliyor musun?” demişti.

“Değişime hep olumlu yönden bakılır. Halbuki ben kötü yönde değişmekten korkuyorum. Ya bugün hissettiklerimi 20 yıl sonra hissedemezsem? Bugün beni iyi işlere yönlendiren ve kontrol edebildiğim irademe yarın hâkim olamazsam? Duyduğum bazı şeyler benim korkumu artırıyor. Geçenlerde komşumuzun eşi bizim hanıma dert yanıyordu:

“8 yıllık evliyiz. Evlendiğimizde kocam çok halim selim bir insandı. İki yıl önce işlerimiz bozulduğunda eşimdeki değişim de başladı. Sigarayı bırakmıştı, sigaraya başladı. Ara sıra alkol aldığı zannediyorum. Artık eve çok geç geliyor. Çocuklar babalarından korkar oldu. Eşime ne oldu dersiniz Hatice abla?”

Bugün kazanıyor ve geçiniyoruz. Yarın işimizi kaybettiğimizde bizi de böyle bir son mu bekliyor dersin? Biliyorum bu bir imtihan; ama ya o gün ben bunun bir imtihan olduğunu anlayamayacak kadar bunalmış olursam?

15 yıl önce arkadaşım Mehmet elimden tutmasa, güzel insanların sohbetlerine götürmeseydi; bugün Allah'ımı tanıyamayan bir insan olacaktım. Allah ondan razı olsun. O gün benim

için üzülyordu. Bugün ise ben ona üzülyorum. 15 yıl önce gece gündüz demeden çalışan, Allah rızası için koşturan bir insandı. Yıllar geçti. Şimdi 15 yıl önceki arkadaşımı tanıyamıyorum. Güzel bir işi var. İyi para kazanıyor. Ama bir zamanlar araç olan şeyler şimdi onun yegâne amacı olmuş.

Ali Bey'i de 10 yıl önce tanıdım. İnsanların gönlünde iyi bir yer edinmiş, sevilen birisi olmuştu. Anlattığı İslami düsturlar herkesin ilgisini çekiyordu. Ama yıllar sonra onu bulunduğu yerden uzaklaştırdılar. O bunu hazmedemedi. Öyle şeyler söyler oldu ki; inandığı değerleri bir anda yitdiğini zannettik.

Gördüklerim ve duyduklarım beni korkutuyor. Yarın ben de gönlümü verdiğim şeylere sırtımı döner: "Bunca yıl yaptık; artık biraz da başkaları yapsın." der miyim?"

Önemli bir sırrını paylaşan arkadaşına baktı. "Arkadaşı bugüne kadar hep duyduğum, söylediğim sözlerin anlamını şimdi daha iyi anlıyorum. Sevgili dostum! Farkında mısın? Kur'ân'da Allah bize hitap etmeye hangi sureyle ve hangi mesajla başlıyor?"

Fatiha'yla değil mi?

Ama o Fatiha'nın içinde Allah bize "İhdinas sıratel müstakim..." demiyor mu? Yani bizim kendisinden sırat-ı müstakim talep etmemizi, dosdoğru yoldan ayrılmamamızı söylemiyor mu? Ve biz bunu günde 40 defa tekrarlamıyor muyuz? "Allah'ım! Bize doğru yolu göster!" diye dua etmiyor muyuz?

Gerçek hidayet, Kur'ân'ın tarif ettiği sırat-ı müstakimden, istikametten başkası değil. Yaşadığımız hayat müstakim değilse biz ne hidayetin içinde olabiliriz; ne de insanları hidayete götüren yolda rehberlik yapabiliriz. Sonra var olma sebebini "Ben olmazsam bu işler olmaz." şeklinde görüp, itikadını da hurafelerle dolduran insanların isteyip de talepleri yerine gel-

mediğinde inandıklarının tam tersine hareket edebildiklerini görebiliyorum. Bu yüzden büyüklerimizin yaptığı en değerli dualardan biri de şudur: “Allah istikametten ayırmasın!”

O gün sözlerin en sonu: “Allah’ım! Bizi istikamet yoluna hidayet buyur.” oldu. İstikametten ayrılmamak için hep orta yolu tercih etmek gerektiğine karar verdiler. İstikamet için istikrar, istikrar için irade ve azim, irade ve azim için ise kararlılık gerekiyordu.

YAŞAMA AMACINIZI ÖMRÜNÜZÜN SON BİRKAÇ SENESİNE SIKIŞTIRMAYIN

Belediyede şofördü. Emekli ikramiyesiyle bir araba almayı düşünüyordu.

Yıllarca Almanya'da işçi olarak çalıştı. Yemedi, içmedi. Memleketine yaptırdığı üç katlı evini dayayıp döşeyerek oturmakta hayali.

Dükkanın işlerini oğullarına bırakıp, emekliye ayrılacaktı.

Arabasını almıştı, sıra artık evdeydi. Aybaşını beklemediği günler artık az kalmıştı.

Ergün Bey artık belediye otobüsü yerine kendi otomobilini sürmeyi planlıyordu. Yıllarca bir evim olsun hayaliyle çalışmıştı. Şimdi arabası da olacaktı.

Kadir Amca'nın yaptırdığı ev de küçük bir saray yavrusu gibiydi. Kasabada onu görmemiş olsalar bile evin Alamancı Kadir Amca'nın olduğu bilinirdi. Son 30 yılını fabrikada ya da işin yorgunluğunu atmada geçirmişti.

Zekai Bey ise yıllarca beyaz eşya satan dükkanını genişletmek için uğraşmıştı. Şimdi o şehrin en büyük satıcısı sayılır-

di. Dükkanı çocuklarına bırakacağı gün hayata yeniden başlayacağını söylüyordu.

Sabah mesaiye, akşam servise geç kalma çabasıyla yılların geçtiğinin farkına varamadı Murat Bey. Kırışmış saçları yorgunluğu da gösteriyordu. Emekli olacak ve artık mesaiyi unutacaktı.

Hayat için kimse istediği süreyi öngöremiyor. İnsanın elinde olan ise sadece yaşanılan an. Gelecekteki herhangi bir zaman dilimi bizim yaşam süremizin ötesine geçiyorsa hayaller de mezara gömülüyor demektir. Beklentiler adeta yaşamın ikinci yarısına depolanıyor. Ev, araba, insan ilişkileri, yardımlaşma, arkadaşlık ve ibadet... bunlardan bazıları. Halbuki yaşamın nerede noktalanacağını hiç kimse bilmiyor. Bilinmeyenler üzerine binalar kuruyor ve gerçek kazancı elde etmede her şeyi tehir ediyoruz.

“İbadet, namaz” denildiğinde “Hele bir işleri düzeltelim.” diyoruz. “Hac”, daha erken. “Gel şu yardım işinin ucundan tut.” diyenlere emekli olunca zamanım çok olacak o zaman gelirim. diye cevap veriliyor. “Yalan söylemek hiç doğru değil.” denildiğinde “Hele yaşımız biraz geçsin o zaman tevbe eder yapmayız” diyoruz. “Kadınlarla muhabbet”i yaşlanınca bırakırız.

Her şeyi tehir eden bir hayatımız olmasın. Son yılları bir gözden geçirin. Yaşam denilen şeyin içinde sadece iş, sadece kadınlar, sadece eğlence, sadece geçim derdi yok! Zekai Bey de, Ergün Bey de, Kadir Amca da, Murat Bey de hayatı tehir edenlerdendi. Emekli olacak ve kötü olan şeyleri terk edecek, belki namaza başlayacak, belki de gençliklerinde umursamadıkları şeylere kulak vereceklerdi. Ama bu süre insanın kendisi

tarafından belirlenmiş bir imtihan değildi ki. Zil çalıp “Vakit bitti, ruhların teslim vakti” denildiğinde, hayattan emeklilik süresi geldiğinde onların arkasından şöyle deniliyordu:

“Emekliliğin tadını çıkaramadı. O kadar para harcadı evine, oturmak nasip olmadı. Aldığı son model araba çocuklara kaldı. Seneye hacca gidecekti. Genç yaşta öldü zavallı...”

Hayatı tehir etmeyin. Yaşama amacınızı ömrünüzün son birkaç senesine sıkıştırmayın. İşinizi de yaşama amacınızın içine katabileceğinizi unutmayın.

İÇİNİZE SINMEYEN NEDİR?

Yer Şişli Etfal hastanesi, 7. kat. Gördüğü yoğun ilaç tedavisiyle yorgun düşmüş. Bir kolunda serum takılı. Gelen ziyaretçiler ona “acil şifalar” diliyor. Oğlu gelenlerden birine babasının abdest alıp alamayacağını, namazı nasıl kılması gerektiğini soruyor. Gözleri nemli Ahmet Amca’ya abdest almıyorsa teyemmüm edebileceği, oturamıyorsa yatarak namaz kılabileceği söyleniyor. Ama kimse bunun nasıl yapıldığını bizzat tecrübe etmediğinden bu durumun yadırgandığı hissediliyor. Ahmet Amca ise hasta yatağına iki damla yaş döküyor; “Ben şimdiye kadar namazımı oturarak bile kılmadım.” diyor ve ekliyor; “İçime sindiremiyorum bunu.”

Yattığı yerden namaz kılmanın ona çok ağır geldiği anlaşılıyordu. “İçime sindiremiyorum.” dediği namazı yatarak kılmak, belki de teyemmümlle kılmaktı. Belki diliyle söylemiyordu; ama gözlerinden süzülen yaşlarla oradakilere: “Siz siz olun sağlığınız yerindeyken namazın hakkını verin.” demek istiyordu. Oğlu Tuncay Bey, babasını soranlara: “Sadece dua, sadece dua. Başka bir şeye ihtiyacımız yok.” diyordu.

“Hayır daha ben gencim.” diye düşünüyor, yaşını ağzına bile almıyordu. Kendisini yirmili yaşlardaki gibi hissediyordu. Çevresinde gördüğü liseli gençlerle arkadaşlık edip, onların sohbetlerine katılabileceğine inanıyordu. Devamlı spor elbiseler giyiyor, yaşını göstermeyecek şeylere meylediyordu. Bu düşüncelerin ardından beynine şu fikirler akın ediyordu: “Daha gencim, nasıl olsa şu anda yapılacak şeyleri tehir edebilirim.”

Halbuki yaşı otuzu geçmişti. Belki siması yaşını göstermiyordu; ama hal ve hareketleri de yaşının gereğini temsil etmiyordu. Sanki çocukluktan kurtulamamış bir ergen gibiydi. Olgunluk, anlayış, seviye, karakter, huy, bakış açısı oturmamıştı onda. Geriye dönüp baktığında gençliğinden geriye hatırlayabildiği çok az şeyin olduğunu görüyordu. Ama bundan ders de almıyor, yaşadığı “an”ın önemini kavrayamıyor, gençlik hülyalarıyla otuzlu yaşlarını da heba ediyordu. Kırklı yaşlarına geldiğinde artık gençlik uzak bir hayal olacağından otuzlu yaşlardaki insanlar gibi davranmaya mı başlayacak dersiniz? Kim bilir, belki! Hayatı hep geçmişte yaşayan, olamayacağı bir halle kendini kandıran, elindekileri de kaybeden biri olmak gerekirdi, değil mi?

Kimi insan ömür boyu oturarak namaz kılmadığını düşünür ve imayla namaz kılmayı içine sindiremez. Kimi de: “Bak ben gençler gibi giyiniyor, onlar gibi konuşuyor, onlar gibi davranıyorum.” diyerek yaşının olgunluğunu gösteremez ve saçındaki bir iki ak teli içine sindiremez. Halbuki içinize sinmeyen yapageldiğiniz güzellikleri yapamamak olsun. İçinize sinmeyen haksızlıklar olsun.

AYAKLARIMIZI KAYDIRMA ALLAH'IM!

“Kendi ellerimle evlendirdim onları. Böyle bir insan değildi. Allah'ım nasıl değişti bu insan?”, “O çocuk sessiz, sakın kendi halinde birisiydi. Eline silah alacağı aklıma gelmezdi.”, “Biz onu çok iyi biliyorduk. Meğer kuzu postuna bürünmüş kurtmuş!”

Hayretler içinde anlatılanları dinleyen kalabalıktaki çoğu insanın dilinde: “Ayaklarımızı kaydırma Allah'ım.” sesleri duyuldu. Genç delikanlı anlatılanlardan etkilenmiş bir halde şaşkınlığını gizlemedi. Gencin şaşkınlığına yakın gözlüklerini indiren Sermet Amca cevap verdi:

-Allah'a inanan bir insanın tökezlememesi için kayma noktalarına dikkat etmesi gerekir. Sen arabanın bakımlarını hakkıyla yapar, eski lastiklerle yola çıkmazsan, aracın freni de tutar, virajda da savrulmazsın.

-Peki bir insan kaymamak için nelere dikkat etmeli?

-Ufacık bir yalan, haksız yere elde edilen haram lokma, yasak bir bakış, gayri meşru bir dokunuş insandaki bazı güzel duyguların dumura uğramasına, ölmesine sebep olur. Başlan-

gıçta bunları umursamazsınız. Ama bir gün umursamadığınızı küçük çentiklerin önünüze dev bir kütük olarak yuvarlandığını görürsünüz. Bir füze rotasından birkaç metre şaşsa, varacağı hedefin kilometrelerce uzağına düşebilir. İnsan inandığı Allah'a ve O'nun Resulü'ne doğru, istikametini iyi belirlemeli.

-Peki insanı hata yapmaya sürükleyen şeyler nelerdir?

-Sana bu konuyu açıklayan bir büyüğümüzün sözlerini aktarayım. O makam arzusu, şöhret düşkünlüğü, korku, tamâ, ırkçılık, enaniyet ve rahat düşkünlüğü gibi şeylerin insanların latifelerini öldürdüğünü söylüyor. Bu tehlikeli virajlarda insan dikkatli yol almalı, tedbiri elden bırakmamalı, hata yaparsa da bundan sıyrılmasını bilmeli. Önüne çıkacak engelleri tanıman gerekir. Bazen yıllarca süren bir gidişattan haberin olmaz. Bir de gözünü açarsın ki bambaşka bir yere gelmişsin. "Buraya nasıl geldim." diye eyvahlanır, kaybettiğin yıllara üzülürsün. Bazen insan bunun bile farkına varmaz. Gelecekte nasıl bir imana sahip olacağım noktasında çok endişeleniyorum. Ya yanlış duygulara kapılırsam, ya yanılığa düştüğümün bile farkına varamazsam diye eyvahlanıyorum.

-Sermet Amca, insan kendine bu noktada güvenemez mi?

-Kimin nerede, ne olacağı yarın hangi düşünceler içinde kaybolup gideceği bilinmez genç adam. Ama bilinen bir şey var ki; yarınımızı kaybetmemek için bugünden rotamızı ve yolumuzu iyi belirlemeli, yarın yaşayabileceğimiz sapmalardan korunmak için şimdiden tedbir almalıyız. Bugün genç ve dinamik bir insan olarak nefsinle daha fazla mücadele etmen gerekir. Bugünün işini yarına bırakma, yaşlanmaya fırsatın olmaya bilir belki.

ŞÜKÜR VE TEŞEKKÜRDEN NE KADAR UZAĞIZ

Yol, insanı ya selamete ya da felakete götürür. Dünya bir yola benzer. İnsan da bir yolcudur. Yolun hakikisini bulan insan, yollarda kaybolmaz. Teşekkür etmek bir erdemdir. Eğer bu erdemini değerini bilmiyor ve bunu gereksiz bir uğraş olarak düşünüyorsak, “Kendine saygısı henüz teşekkür etmemiş.” insanlar demektir. Paylaşmak, verecek bir şeyi olan insanlar için geçerlidir. Duygularımız paylaşılacak kadar ruhsuzsa paylaşmayı da bilmiyoruz demektir. Paylaşmayı bilmeyen, teşekkür etmesini de bilmez. Teşekkür etmesini bilmeyen ise özür dilemeyi kendine yediremez.

Sokaklar, arabalar, otobanlar, yaya geçitleri, paylaşmanın ve teşekkür etmenin birer vesilesidir. Hayatında “paylaşma, dert ortağı, güzel söz, kalp almak, gönül kazanmak” nedir bilmeyen insanlar, şoför koltuğuna oturduğunda birden değişime uğrayamazlar değil mi? “Her şey benim için”, “Ben mutlu olayım yeter”, “Bana ne elâlemden!” diye düşünen insanlar, yolların da kendileri için tahsis edilmiş olduğunu zannederler. “Şeridinde gitmeme, rastgele sağa sola girmeler, aşırı hız yapmalar...” onun için bir haktır adeta.

Trafiğin asıl unsuru insandır, dolayısıyla insanın, trafik bilinc ve kültürünün yükselmesi son derece önemlidir. Bundan daha önemlisi insanın kendi öz değerlerine saygısının olmasıdır. İnsana karşı yapılacak en ufak bir haksızlığın sorumluluğunu hissetmeyenler, karşısındaki insanın ölümüne yol açmaktan dolayı oluşan sorumluluk duygusu altında ezilmezler. Bunun için bir yayaya çarpan arabanın şoförü aracından iner inmez ilk olarak aracında hasar olup olmadığına bakar. Ya da çarpıştığı adama: “Geçmiş olsun, bir şeyiniz var mı?” diyeceğine, “Dikkatsiz herif önüne baksana!” diye bağırır, adamları kavgaya tutuştur.

İnsan olmak; okul okumak, çok parası olmak anlamına gelmez. İnsan olmak; vasıflı olmak anlamına gelir. Vasıf ise erdemdir, ahlaktır, anlayıştır, akl-ı selim sahibi olmaktır. İnsanı kâmil olmak ise hedeftir.

SEVGİLİLER SEVGİLİSİ BUGÜN BİZE GELİYOR DENSE NE YAPARDIK?

“Bir mevlid kandili gecesi insana ne anlatmalı? Cemaatle kılınan yatsı namazı, kulak verilen bir sohbet ve belki de bir mevlit dinlemek midir bugünü değerlendirmek? Televizyonda izlenen bir mevlit programıyla üzerimize düşen vazifelerden azat mı oluruz?”

Bunları söyleyen genç adam devam etti:

“İnsanları dinleme moduna getirebilmek bile büyük emek ister. Hâlbuki insan dinlediğinin ötesinde düşünmeli, düşündüklerini de uygulayabilmelidir. Yıllardır kandiller, ramazanlar, bayramlar kutluyoruz. Belki de yüzlerce kez güzel sözlere kulak verdik. Ama geriye dönüp bakın bir hele; ne kadar yol almışız. Ben kendim yol alamadığımı söylemeliyim. Kalbim titremiyor, Allah'ın adı anıldığında içimde bir şeylerin değişmesini istiyorum, aklım söylüyor ama kalbim hissetmiyor. Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) diyoruz; ama O'na sevginin nasıl gösterileceğini bilmiyorum.

İnandıklarımız hayatımıza neden şekil vermiyor? Uygulamaya geçmeyen onlarca şeyin içinde umutsuzluk girdabında

boğulup gidecek miyiz?” Kafalardaki bu sorulara Avni Bey şu sözleriyle cevap vermeye çalıştı:

“Hak yola yeniden girme, Hakk’a yönelme adına işe tövbeyle başlamalı, yüce Yaradan’la yeniden muvafakate varmalı. İnsan eski alışkanlıklardan kurtulma adına kendini muhasebeye çekmeli. Sonra kalbin çırası, ruhun gıdası olan tefekkür yoluna çıkılmalı. Çünkü tefekkür, hadiselerden ibret almaktır. İnsan, dünyanın debdebesinden Allah’a sığınmalı. İman, ibadet ve ihsan ruhunun asıl vatani olan kalbe yönelmeli ve: “Ey kalbleri evirip çeviren Allah’ım! Kalbimi dininle sabitleyip perçinle!” (Al-i İmran sûresi, 3/8) demeliyiz. Allah’ın arzu etmediği şeylere maruz kalacağımız endişesi taşınmalıdır. Ama bunun yanında Allah’ın lütuf ve ihsanlarının da yanımızda olacağı ümidini hiç yitirmemeliyiz. Haram ve helallere karşı hassas olmalıyız. Hayat ve davranışlarımız gerekli, lüzumlu şeylere; yani Allah’a, Peygamber’e kilitlenmiş, olmalı. Gereksiz fâni ve zâil şeylere ise gerektiği kadar yer vermeliyiz. Biz Allah’ın emirlerini yerine getirip yaşama ve ona kulluk sorumluluklarını temsil etmenin yanında gerçekten bir “kul” olduğumuzu göstermeliyiz.

Bu sayılanları yapmak için insanın epey bir mesafe alması gerekmez mi?

Evet! Bunlar için hayatımızı yeniden gözden geçirmeliyiz. Önceliklerimiz nelerse onları yazmalı, sonra bunların karşısına Yüce Yaradıcı’yı ve O’nun Resulü’nü koymalıyız. Hangi taraf daha ağırlıklı, hangi taraf daha dolgun bir bakın!

İnsan bilmediğinin düşmanıdır. İnsan bilmediğine uzaktır, soğuktur. Biz, bize Allah’ın (celle celâluhü) sözlerini getiren o yüce Nebi’yi tanımaktan, O’nu hissetmekten belki de anlamaktan uzağız. Sanki söylenenler bize söyleniyor gibi davranıyoruz. Hayatımız hep ertelemeler, geçiştirmelerle dolu. Halbuki bir

mevlid kandilini hissederek, kalben duyarak yaşamak Efen-
dimiz'i (sallallâhu aleyhi ve sellem) bugün evine davet edebilecek
cesareti gösterebilmekten geçiyor. Alemlere rahmet olarak
gönderilmiş o insan bu hafta evlerimizi ziyaret ediyor olsaydı,
evimizde ne gibi değişiklikler yapar, hangi tavır ve davranışları
hayata geçirmeye çalışırdık?"

Avni Bey, son bir söz olarak şunları kaydetti:

"Büyük bir iş yapmak mı istiyorsunuz? Önce küçük bir
adım atın. Her şeyi değiştirmeye kalkmayın. Önce kendi ruh
dünyanızı restore edin. Bunun ardından evinizin de, eşinizin
de, çocuklarınızın da değişeceğini göreceksiniz."

KİM, NEREDE, NE ZAMAN, NASIL SÖYLEMİŞ?

İnsanlar kendilerine bir haber getiren kişilere farklı tepkiler verebilir. İşte bunlardan iki örnek:

- Var ya! Falanca adam şöyle demiş, sonra da dediklerini uygulamalarını istemiş. Sen onun kim olduğunu biliyor musun? Hiç de söylendiği gibi doğru ve dürüst bir insan değilmiş!

- Vay be demek öyle. Aslında iyi adam gibi gözüküyordu. Kandırmış herkesi desene! Yalancı şey...

- Sen bu şahsın bunları söylediğinden emin misin?

- Bilmem ki araştırmadım.

- Bunları sana kim söyledi? Bu bilgileri nereden ve nasıl aldın? Bu insan, dediğin şeyleri ne zaman ve nerede söylemiş?

- Şey! Bu dediklerini bilmiyorum. Bana bunları Remzi Bey söyledi.

- Remzi Bey bunları nereden ve kimden duymuş?

Remzi Bey'den duyduğu sözleri sanki bizzat görmüş ve işitmiş gibi anlatan adam, aynı soruları Remzi Bey'e sorduğunda, Remzi Bey'in de net ve makul cevaplarının olmadığı görüldü. Ona da bir başkası söylemişti. Ya o şahıs nereden

duymuştu bunları? Zincir karanlık bir noktaya doğru sürüklenip gidiyordu. Bu söylentiler kulaktan kulağa o kadar hızlı yayılmıştı ki kimse bu iddianın ya da iftiranın aslını astarını sormayı düşünmemişti. Neden dersiniz?

Peki siz de, her duyduğunuza ya da gördüğünüze” inanır mısınız? Size birileri, içinde bir çanta dolusu haber ve iddiayla gelse siz de onu hemen tasdik eder misiniz? Yoksa söylenenleri akıl süzgecinden mi geçirirsiniz?

Remzi Bey'den duyduklarını etrafa yayan bu insanın davranışı birçok sağduyulu arkadaşını rahatsız etti. O arkadaşın rencide edici sözleri kalp kırdı, gönül yıktı. Ne Remzi Bey, ne ona bu sözleri taşıyanlar, ne de Remzi Bey'den duyduklarını başkalarına anlatanlar, sorulan sorulara gerçekçi cevap veremedi. Sadece getirilen bilgileri yaymakla yetindi herkes. Bu arada iddialara inanmayanlardan birinin kulağına ortalıkta dolaşan söylentileri çıkaranlarla ilgili bazı bilgiler geldi. Ama o Remzi Bey ve arkadaşları gibi yapmadı. Bu bilgileri duyduğunda sevinemedi. Bilakis çok üzüldü. Vicdanen rahatsız oldu. Keşke “Bu duyduğum doğru olmasaydı!” dedi. Ve duyduklarını kimseyle de paylaşmadı. Bir sır olarak sakladı. Çünkü doğru olan dedikoduları yaymak değildi. O doğru olanı yaptı; söylese kesin haklı olacağı bir meselede sustu, sustu, sustu...

Unutmayın! Bazen bilinçli suskunluk, konuşarak halledemeyeceğiniz birçok meseleyi derinden çözecek kadar etkilidir.

HERKESİN KALEM VE KAĞIDI ELİNDE; KİM DOĞRU YAZARSA O KAZANIYOR

Mustafa Sungur, Said Özdemir, Mehmet Kırkinci, Yaşar Tunagür, Kemal Erimez, Hekimoğlu İsmail, Celal Afşar, Suat Yıldırım, Arif Çağan, Ali Katircioğlu, İrfan Kopuz, İbrahim Hulusi Yahyagil, Sabri Arseven, Süleyman Kervancı, Hamid Ekinçi, Ahmed Feyzi Kul, Mehmet Feyzi Pamukçu, Mehmed Tahiri Mutlu... Bu isimler uzayıp gidiyor. Kimdir bu insanlar, neden adları anılırken saygı ifadeleri kullanılıyor?

Bizim nesil ve bugünkü yeni kuşak için adları ve sanları duyulmamış insanlar bunlar. Çoğu yaşadıkları dönem itibariyle makama, mansıba sahip de değil. İsimlerinin önünde önemli bir ünvan ya da sıfat da yok. Onların arasından kariyerli insan aramak doğru olur mu bilinmez. Çoğunun geçim kaynağı ticaret. Üstelik holdinglerinden ya da koca koca şirketlerinden söz edilemez. Bakkal dükkanı, marangoz, çiftçilik... Ya da öğretmen, hoca, öğrenci... Hepsi bugünkü anlamda dar gelirli. Yarına çıkacak paraları olmayanlar ise çoğunlukta.

Üstad Bediüzzaman Said Nursi, Anadolu'nun çeşitli vilayetlerinde sürgün sürgün gezdirilirken, telif ettiği Risale-i Nur'un canlı şahitleri bu insanlar. Nurun küçük kahramanları onlar. Bir yanda

Üstad'ı görüp ona hizmet edenler, diğer yanda görmese de gönülden O'na bağlananlar. İsimlerinin yanına fedâkârlığı, vefakârlığı ve gönül insanı olma özelliğini koyanlar, mütevâzi bir çehreyle utangaç bir tavır sergiliyorlar. Onlara iletilen belki bir sayfa hikmet dolu yazı, ya da gönülden söylenmiş bir selam. Bütün sermayeleri bu. Ama o söylenen sözler, iletilen selamlar kor ateş gibi düşmüş yüreklere ve taşırılmış onlardaki bütün cevherleri.

O isimler ki; belki birçoğunun o an birbirlerinden haberi yok. Ama aynı neşe, aynı iştihak, aynı azim ve inanç onları bir araya getirmiş. Kimse kimseyi bir şeyler yapması için iteklememiş. Herkesin motoru yüreğinde çalışmış çünkü. O motorun benzini Allah ve O'nun Peygamberi (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in sevgisiymiş.

Bugün gelin kendimizi o insanların yerine koyalım. O tarihlerde biz onların yerinde olsaydık ne yapardık? Birilerinin bizi uyarmasını, bize bir şeyler anlatmasını mı beklerdik? Korkuların karabasan gibi çöktüğü bir dönemde selam vermeyi bile korkularımıza yediremez miydik?

Ve yine gelin kendinizi 5-6 yaşındaki bir çocuğun yerine koyun. 40-50 sene sonra o çocuklar kimlerin isimlerinden bahsedebilecek dersiniz?

Ama en doğrusu ne biliyor musunuz? Allah katında isimlerimizi "iyi insan" diye yazdırabilecek miyiz? Dünün görünmez kahramanlarına, bugünün yaşayan bizleri isimlerimizi onların listesine ekleyebilecek miyiz?

Kalem ve kağıt her insanın elinde mevcut. Yazma becerisini doğruyu yaparak gösterebilen sınavı kazanır. Unutmayın her büyük başarıyı perçinleyen şey, eylemdir.

NEDEN UTANARAK İNANIYORUZ?

Bazı ekoller ve uygulamalar insana modernliği çağırıştırır. Dinç ve sağlıklı kalmak adına bu şeylere sarılır; belki övünerek yaparız onları. Genelde bizim köklerimizden gelmeyen doğu kaynaklı akımlardır bunlar. Kişilik eğitimi, kendini denetleme, özgüven ve yeteneklerini çıkarabilme bugün çok daha önemli. Belki her biri için ayrı ayrı kitaplar ve kurslar var. Ama bir yanda bizi daha fazla üretmeye iten bir iş temposu, bir türlü yakalanamayan mutluluk bizim en büyük sorunlarımızdan sadece ikisi. Fazla agresif olmamaya, kendimizi kontrol etmeye ve bugün daha da fazla spor yapmaya ihtiyacımız var.

Aysun Hanım'la Halit Bey'in iyi işleri, iyi çevreleri ve iyi bir evleri var. İşten arta kalan vakitlerinde spor yapmayı ihmal etmiyorlar. Bunun için yeni şeyleri denemekten de çekinmiyorlar. Bunlardan biri de farklı yoga teknikleri. Kendilerini rahatlatıldığını, mutlu ettiğini, vücutlarının daha sağlıklı bir hale geldiğini söylüyorlar. Halit Bey, yogayı sadece spor için yaptığını ifade ediyor. Ama Aysun Hanım, yoga öğretmenlerinin zaman zaman: "Ben bunu neden yapıyorum? Bunun ardındaki fikir nedir?" diye düşünmelerini istediğini söylüyor. Öğretmenlerin

onlara: “Yoga sadece bir duruş değildir. Yoga insana aklını kontrol etmeyi öğretir. Yoga, bireysel ve bütünsel ruh ile mutlak arasındaki birlikteliği sağlar.” dediğini de ekliyor. Çoğu insan, doğu akımı bu tür etkinliklere spor amacıyla başlıyor. Masum spor faaliyetlerinin ardında bir dizi inanışın olabileceği belki de hiç fark edilmiyor.

İnanıldığı gibi yaşayamamak, inandığını ifade edememek birçok insanın sorunu. Bu sorun zamanla bastırılmış duyguların ağırlık oluşturduğu bir inanca dönüşür. İnanıldığı şeyleri yapmak için sessizliği tercih etmek, kimsenin görmemesine özen göstermek adetten olmaya başlar. Her ne kadar Allah’a (celle celâluhû) ve O’nun gönderdiği son peygamber Muhammed Mustafa’ya (sallallâhu aleyhi ve sellem) inanılsa da, bu, övünülecek bir durum olmaktan çoktan çıkmıştır. Utanarak inananlardan birisi de Aydın Bey’dir. Onun: “Evet inanıyorum ve bunları yaşamaya çalışıyorum; ama bazı şeyler ...” demesinin ardında utanarak inanmasının bir payı vardır.

Bir Müslüman işine inancını alet etmez. İnanıldığı şeylere zarar gelmesin diye de tedbirli davranır. Ama bu onu utanarak inanmaya da sürükler.

Utanarak inanmaya götüren sebeplerden biri insanların karşı karşıya kaldıkları modernlik baskısıdır. İyi bir işe sahip, iyi bir maaşı olan ve iyi giyimli bir Aysun Hanım’la, Halit Bey, içlerinde kıpırdaşan Allah inancını yaşatmak istediklerinde karşılarında gerici, yobaz damgasını yemiş gruplar, insanlar, kitaplar, simgeler bulurlar. Ayrıca doğu felsefesi kaynaklı yogalar, meditasyonlar, alageldikleri dergi ve gazetelerde her daim güzel mankenler özel çekilmiş fotoğraflarıyla zihinlerinde yer etmiştir. Bir tarafta güzel mankenlerin yaptığı yoga, diğer

tafta kötü giyimli kötü çehreli bir inanış. Bir tarafta, insana huzur ve mutluluk dağıtan renkli ve cazibeli bir hayat, diğer tarafta damga yemiş, bulanık bir yaşam. Bir tarafta modernite, diğer tarafta sıradan ve geleneksel bir yaklaşım. Sonuç; Bir insan inanmaktan vazgeçirilemese bile utanarak inanmaya mahkum edilmiştir.

BİR GÜN BU YOLCULUK BİTECEK!

Sessiz ıgıllıkların ve sessiz gülümsemelerin mekanıdır. Gizli bir skt vardır. Dilsizdir oradakiler. Her adımda kendinizi izleniyormuş gibi hissedersiniz. rperti duymamız, bizim de oraya bir gün gelecek olmamızdandır. Görmek istemeyiz. Çünkü hatırlamamaya zen gösteririz. Bir zamanlar şehirlerin, kasabaların gözünün önünde hayatın içinde olan bu mekanlar, şimdi uzaklardadır. Çünkü gönüllerden de uzak olması istenir.

Ölmeden lmek, ölmeden lme hazırlanmak ne kadar zordur. Alınan her solukta kulluğun gereğini yapabilmek en büyük mücadelemiz bizim. Bu mücadeleyi yapanlardan biri de Bilal .'dr (Bugün artık hayatta değil, Allah rahmet eylesin). Bir gün onu yeni kazılmış bir mezarda uzanmış görür oğulları. Toprağın bir buçuk metre altında, daracık bir alanda düşünceye dalmıştır. Yandaki komşular kimlerdir, bilinmez. Gözlerini kapatıp, yolculuğa çıktığını hayal eder. Vakit saat gelmediğinden ticarethanesine döndüğünde Allah rızasını kazanmak için daha fazla sarılır hayır işlerine.

Her cenazenin mezarlığa götürülüşünde bir kenara sinerek oturup, iç burkuntusuyla hüznlenenlerden Ali Bey. Gözleri dolar; ama gözyaşlarını içine akıtırdı. Aslında ağlama sebebi, defin işlemi yapılan insanın ölmesi değildir. Her insanda olduğu gibi gözyaşları kendisi için akar. Bir gün mutlaka dualar okunan kendisi olacaktır. Ve o güne gelinceye kadar hayatı boş geçirip, mirasyediler gibi har vurup harman savurmak gafletine kapılmak vardır. İnsan işte buna gözyaşı döker. Mezarlığın bir köşesinde utanarak hayatına bakar.

Ölüme hazırlık zordur. Hele bir yanda acılar içinde çekilen bir hastalık varsa... Gün geçtikçe eriyen, yemekten içmekten kesilen bir vücut sahibiyse. Adım adım yaklaştığınız bir ayrılık söz konusuysa... Artık yalnız siz ve Allah (celle celâluhü)... Hesap ve fatura vardır. İsa Kavak, altı yıl süren rahatsızlığı sonucunda birkaç hafta önce ebedi yolculuğa çıkanlardan biri (Allah rahmet eylesin). Acısına rağmen teslimiyeti, çevresine verdiği "O'na teslim olmak gerekir." mesajı geriye kalanlara birkaç ders. Hayat teslimiyetle geçmeli. Önümüze çıkan engeller, acılar bizi en ufak bir sapmaya götürmemeli.

Ölüm bir kapı. Ve herkesin kapısı daima açık. Kimin ne zaman o kapıdan geçirileceği de meçhul. Ama hayatta kalmak adına her saati değerlendirmek bizim elimizde. Nereye gittiğini bilen insan elindeki tarife de güvenir, onu harfiyen uygular. Bize verilen tarif Kur'ân'sa O'nu öğrenmek ve öğretmek üzerimize düşen bir görevdir.

TEKRARDAN KORKMAMALI

Mükremin Bey, lise yıllarında tuttuğu defterini, zaman zaman okuduğu temel eserleri kitaplığından alır, karıştırırdı. Belki onlarca kez okuduğu metinleri sanki yeniden okuyormuş gibi heyecanlanırdı. Yedi yaşındayken öğrendiği Subhaneke'yi hanımına seslenerek: "Ayşe! Hele bir dinle, doğru okuyor muyum?" diyerek yeni ezberlemiş gibi okurdu. İlk çocukluk yıllarında öğrendiği dini bilgilerini yaprakları yıpranmış kitaplarından yeniden öğrenirdi. Bazen bildiklerinin arasına, kendisinin de doğru zannettiği şüpheli bilgilerin girdiğini görürdü. Yanlışlarını düzeltmek onu mutlu eder: "Hanım bak, ben bunu ne zamandır yanlış biliyordum! Meğer doğrusu buymuş." diyerek okuduklarını yüksek sesle tekrar ederdi. Lise 2. sınıfa giden kızı Leyla'ya, bazen ilkokul 4'e giden oğlu Kerem'in kitabından sorular soruyordu. "Kızım, öğrendiğin bilgilerin hepsini o ders bitince unutmamalısın. Hayat, bu derslerin bir toplamıdır. Bazı bilgilerimizi tekrar etmeliyiz ki onları canlı turalım." derdi.

Her bir insan, hayat koşuşturmacası içinde ömrünü tükettiğinin farkına bile varamıyor. "Hele bir aybaşı gelsin, yazın

düşünürüz, okullar kapansın, ikramiye alalım ondan sonra, memlekete bir gidip gelelim, işlerimiz bir açılsın hele, çocuklar büyüsün, kızı bir evlendirelim, şu hastalıktan bir kurtulayım, yaşımız daha genç” derken bir bakmışsınız yol bitmiş. Durup bir dakika, aldığımız yola bir dikkat kesilsek, kim bilir ne hatalar, ne yanlışlar bulacağız? İleriye görebilme marifetinden yoksun olduğumuz gibi, geçirdiğimiz şeyleri de doğru görüp-doğru okuyamama aciziyetine düşeriz. İşte şehirlerarası yolculuklarda verilen molalar gibi, biz de hayat yolculuğunda minik molalar vermeliyiz. Yorulan vücudumuzu dinlendirdiğimiz gibi biraz da silikleşen, flulaşan inancımızın üzerindeki tozları silmeliyiz. Böyle durumlar tekrar, bizim hayatımızın canlı kalmasını sağlayan bir unsura dönüşecektir.

Mükremin Bey'in bazı bilgilerini tekrar etmesi çevresindeki, “Bu basit şeyler yine okunur mu?” düşüncesini kırmıştı. Hiçbir bilgi basit değildi ve okunmasında, tekrar edilmesinde bir sakınca da yoktu. Tekrarlar, bizi ileriye götürmekten alıkoymadığı sürece yapılması gereken bir davranıştı...